GARSAS

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMO AMERIKOJE ORGANAS

73 E. South St., Wilkes Barre, Pa Entered as Second Class Matter Jan. 16, 1930, at Post Office at Wilkes Barre, Pa. under Act of August 24, 1912

No. 40 KAINA 5 CENTAI KETVIRTADIENIS, SPALIŲ (October) 2 D., 1930 M. Vol.-Metai XIV

DIENOS KLAUSIMAI IR DAR ŠIS TAS

Spalių 9-ta čia pat. Tai lietuvių tautos gedulo diena del Vilniaus. Kur tik galima, vertėtų tą dieną pažymėt atatinkamom programom.

Europos politikai ir diplomatai pripažysta, kad "senė" Europa gyvena sunkius ir pavojingus laikus. Iš vienos pusės komunizmas, iš antros pusės nesveikas šovinistinis nacionalizmas kasa jai duobę.

Visos šalys garsiai kalba apie valstybių federaciją, bet tuo pačiu metu paskubintu tempu didina militarizmą.

Amerikos lietuviai, sugryžę iš Lietuvos po vasaros atostogų, beveik visi pripažysta, kad Lietuvos vidaus gyvenime jaučiama kas tai labai tvankaus, slėgiamo. Gyvenama rytojaus viltimi, būtinų atmainų įvykimu. Valdžios žmonės, neišskiriant ir taip vadinamų "tautos vadų," apstatyti žvalgais ir ginkluotais sargybiniais. Jie bijo laisvai pasirodyt. Teroras prieš juos eina didyn. Tuo tarpu tautininkai da tik kalba apie Seimą ir atstatymą demokratiškos tvarkos, prisilaikant p. Voldemaro nuobodžiukų pasakos — jei ne pavasarį, tai rudenį, jei ne rudenį, tai pavasarį.

L. W. Johnston, Amerikos Raudonojo Kryžiaus pirmsėdžio surinktomis ir patikrintomis žiniomis, nuo audros Santo Domingo saloje žuvo viso 2000 žmonių, sužeistų 6000 žmonių.

Rugsėjo 12 dieną Amerikos Darbo Federacijos vyriausioji taryba priėmė rezoliuciją, kurioje reikalauja pakeist prohibicijos įstatymą leidžiant gamint ir pardavinėt alų 2.75% stiprumo.

Š. m. rugsėjo 10 d. Vokietijoj, Miuncheno mieste, po ilgoko sirgimo, mirė profesorius prelatas Teodoras Brazys, buvęs Vilniaus seminarijos giedojimo profesorius ir katedros choro dirigentas, įžymus muzikas kompozitorius. Iš jo muzikos kūrinių yra rinkinys "Mūsų Dainelės," "Pulkim ant kelių," be to vadovėliai "Giedojimo mokykla," "Muzikos teorijos vadovėlis," "Apie lietuvių liaudies meliodijas" ir kiti. Paskutiniais laikais velionis buvo Kauno dvasinės seminarijos muzikos profesorius ir Lietuvos universiteto docentas.

KAT. VEIK. CENTRAS ŠAUKIA KONFERENCIJĄ

Spalių 8, 9 ir 10 d. Kaune, Ateitininkų salėje Katalikų Veikimo Centras šaukia metinę konferenciją. Konferencijoje bus eilė paskaitų del kat. akcijos, katalikiško jaunimo auklėjimo, labdarybės ir socialinės globos ir kt. Konferencijoj bus aptarti eiliniai K. V. C. uždaviniai ir rūpesčiai.

Konferencijos metu bus suruošta bažnytinio meno paroda.

PROTESTAS

KUNIGŲ VIENYBĖS IR FEDERACIJOS PROTESTAS DEL MOKSLEIVIŲ ORGANIZACIJOS UŽDARYMO LIETUVOJE

Amerikos Lietuvių Katalikų visuomenė jau nekartą kėlė protestą prieš Lietuvos tautininkų pastatytus Lietuvos Vyriausybės atstovus del Lietuvos katalikų persekiojimo ir ypatingo varžymo katalikų jaunuomenės organizavimosi ir jos veikimo. Būdami surišti su savo tėvynės katalikais ne tik tikybiniais, bet ir tautiniais ryšiais, su pasigailėjimu turime konstatuoti, kad katalikų persekiojimai Lietuvoj ne tik kad nemažėja, bet dargi įgauna aštresnės formos. Paskutiniu metu laikraščiuose paskelbtas Švietimo Ministerio p. Šakenio nusistatymas uždaryti katalikų jaunuomenės Ateitininkų organizaciją, užgauna ir įžeidžia mūsų ne tik tikybinius, bet ir tautinius jausmaus, nes niekas neužginčys Ateitininkų nuopelnų ir bažnyčiai ir Lietuvos valstybei. Del to prieš tokį neteisingą ir kenksmingą bažnyčiai ir valstybei žygį visų Amerikos lietuvių katalikų vardu mes keliame protestą ir reiškiame užuojautos katalikų jaunuomenei. Suprantama, jog mūsų protestas ir užuojauta turi tik moralės reikšmės. Apsigynimo priemones ir būdus tegali rasti pati katalikų visuomenė.

Amerikos Lietuvių "Kunigų Vienybės" Pirmininkas,
Kun. J. Ambotas,
Amerikos Lietuvių Katalikų Federacijos Pirmin.,
Kun. Ig. Albavičius.

P. S. Kitų laikraščių prašome atsispausdinti.

ADOLFO HITLERIO PAREIŠKIMAI

"Fašistams paėmus valdžią, 1918 metų revoliucijos vaisių galės voliosis po smėlį."

Leipcigas. — Rugsėjo 25 d. čia prasidėjo sensacinga byla trijų armijos karininkų kaltinamų už varymą fašistinės propagandos armijoj ir už sąmokslus nuverst demokratišką vyriausybę, kad jos vieton pastačius fašistinę.

Tarp kitų liūdininkų buvo pareikalauta stot prieš teismą ir Hitleriui, fašistų organizacijos vyriausiam vadui. Jis turėjo nušviest savo organizacijos siekius ir priemones jų vykdyme.

Hitleris, nei kiek nesivaržydamas, pareiškęs, kad jo partija anksčiau ar vėliau paims valdžią į savo rankas. Tik ką praėję rinkimai į parlamentą, kuriuose fašistai surinkę net daugiau šešių milijonų balsų ir pravedę 107 atstovus, rodo, kad fašizmas smarkiai įsigali. Toliau Hitleris pareiškęs, kad jo partijai paėmus valdžią bus įsteigta giljotina kirtimui galvų tiems, kurie 1918 metais padarę revoliuciją, įsteigę demokratinę tvarką ir privertę kaizerio šeimą pasitraukt iš valdžios.

"Jeigu mūsų judėjimas bus sekmingas, — kalbėjo Hitleris teisme,—mes įsteigsim liaudies tribūnolą, prieš kurį 1918 metų lapkričio mėnesio kriminalistai turėsią išpirkt savo kaltes ir aš jums atvirai pranašauju, kad jų galvos tada voliosis po smėlį."

Tie fašistų vado žodžiai toli nuaidėjo ne tik po Vokietiją, bet ir užsieny. Fašistinės Vokietijos ypač nenori matyt Lenkija, Prancūzija ir kitos kaimyniškos šalys.

Beje, Hitleris yra parašęs knygą, kurioje tvirtina, kad Vokietija, jeigu ji nori būt didi ir galinga, turi plėstis, ypač į rytus. Naujų žemių užkariavimui turi būt panaudotas ginklas, kaip kad senovėje vokiečiai tik jo pagalba iškilę. Čia fašistų galva kalba apie lietuvių, latvių ir rusų žemių užkariavimus. Beje, tokios mintys blaškosi ir daugumos vokiečių galvose.

ŠLAPIEJI TURI VIRŠŲ

Albany, N. Y.— Rugsėjo 26 dieną republikonai savo konvencijoj į New Yorko valstybės gubernatorius išstatė Charles H. Tuttle kandidatūrą. Tuttle yra šalininkas atšaukimo dabartinio prohibicijos įstatymo. Už įstatymo atšaukimą balsavo 733 atstovų, už įstatymo palaikymą—258 atstovai.

FAŠISTAI NEPATENKINTI.

Roma. — Fašistų sluogsniuose kilo nepasitenkinimo, kai sužinota, kad Ferdinando de Rosa, kurs Belgijos sostinėj mėgino nužudyt Italijos sosto įpėdinį princą Humberto, gavo tik penkis metus kalėjimo. Jį nuteisė Brusely rugsėjo 27 dieną.

Detroit, Mich. — Šiame mieste šiuo laiku esama 19,407 bedarbių, kurie ieško darbo.

Paryžius.—Mlle. **Yvonne Hautin, įžymi artistė, apleidžia sceną ir stoja benediktinų vienuolynan.**

Iš Visur.

ŽEMĖS DREBĖJIMO PASEKOS.

Stalinabad, Tažinkestan. — Rugsėjo 24 d. čia įvyko didelis žemės drebėjimas. 7 kaimus visiškai nušlavė, o 10 gerokai sunaikino. 175 žmones žuvo, 300 sužeistų. 1200 šeimynų liko be pastogės.

Drebėjimas ištiko 4:15 ryto, kada da žmonės saldžiam miege ilsėjosi.

Tažinkestanas yra aziatiška provincija įeinanti sovietų unijon. Pietinė dalis prieina Afganistaną.

TURATI ATSISTATYDINO.

Roma.— Augusto Turati, fašistų partijos generalis sekretorius, rezignavo. Mussolini, priėmęs rezignaciją, sekretoriaus vieton užtvirtino Giocanni Giuriati.

Generalio sekretoriaus vieta pas fašistus, savo reikšmingumu, eina pirmoj vietoj po premijero, kurią dabar užima Benito Mussolini.

PAŠOVĖ ADVOKATĄ.

Enedin, Oklahoma.— Rugsėjo 24 d., pralošus bylą, Mrs. Dolly Douthitt, 60 metų amžiaus, teismo salėje pašovė advokatą komisijonierių H. Wedgwood. Apšaudė teisėją ir kitus. Tačiau laiku buvo nuginkluota.

Smarkuolė 25 metai atgal nužudė savo vyrą. Be to ji dažnai bylinėjosi ir labai nekentė valdininkų.

Washington.— Rugsėjo 24 d. N. Roosevelt rezignavo iš Philipinų salų vice gubernatoriaus vietos. Būsiąs paskirtas Amerikos J. V. ministeriu Vengrijai.

Instanbul, Turkija. — Naujai įsteigta liberalų partija agituoja Mustafą Pašą išrinkt Turkijos prezidentu iki jo gyvos galvos.

BAVARIJOS PRINCAS LEOPOLDAS MIRĖ.

Berlinas.—Rugsėjo 28 d. mirė Bavarijos princas maršalas Leopoldas, 85 metų amžiaus.

Su jo mirtimi iš šio pasaulio išnyko da viena įžymi pasaulinio karo figūra. Jo vadovaujama vokiečių armija 1915 m. užėmė Lenkijos, Lietuvos ir kitas Pabaltės žemes. 1917 m. jis vedė su bolševikais taikos derybas. Fronte, kuriam jis vadovavo, iš abiejų pusių dalyvavo apie 6 milijonai kareivių.

New York.— Rugsėjo 25 dieną automobilius sunkiai sužeidė Zaro Aghą, kurs pagarsėjęs savo amžiu—turi apie 156 metus.

New York.— Rugsėjo 28 dieną savo namuose Port Washington, R. I. mirė Daniel Guggenheim, 74 metų amžiaus, žinomas milijonierius ir filantropistas.

AMERIKIEČIAI ŠELPIA ANGLIJĄ

Londonas.—Edward S. Harkness, amerikietis kapitalistas ir filantropistas įsteigė fondą su dešimt milijonų dolerių kėlimui socialės ir mokslinės gerovės Anglijoj. Tam darbui vadovaus ir Stanley Baldwin, buvęs Anglijos premijeras. Harkness žodžiais, —tai yra atsilyginimas šaliai iš kurios yra kilę jo protėviai.

ECUADOR PREZIDENTAS REZIGNAVO.

Guyaquil, Ecuador.—Rugsėjo 29-tą rezignavo valstybės prezidentas Isidoro Ayora. Rezignavimo priežastis—šaly kylantis neramumas ir revoliucijos dvasia. Aukštoji karo vadovybė, sako, mėginus prezidentą nuo rezignacijos sulaikyt, bet šis "del šventos ramybės" rezignavęs.

15 UŽMUŠTŲ, 50 SUŽEISTŲ INDŲ RIAUŠĖSE.

Bombay, Indija.—Rugsėjo 26 dieną Chirnar giraitėj, 12 mylių nuo Panvel, Kolabar distrikte, 5000 indų nacionalistų puolė policiją. Susirėmime žuvo 15 žmonių, jų tarpe vienas aukštas valdininkas ir keturi miško sargybiniai. Sužeistų skaičius siekia 50 žmonių.

Riaušės prasidėjo valdžios žmonėms areštavus vieną nacionalistų vadą.

Pranešimu iš Bombay miesto, rugsėjo 26-tą ten įvykę riaušės tarp musulmonų ir indų nacionalistų. Penki asmenys sunkiai sužeisti.

IŠ LIETUVOS

Rugsėjo 27 ir 28 d. Kaune šaukiama studentų ateitininkų Sąjungos konferencija.

Rugsėjo 6 dieną didžiojo mūsų dainininko Kipro Petrausko tėviškėje buvo medžioklė. Nušauti 4 vilkai.

Paleisti iš tarnybos Tauragės apskr. viršininkas Pranculis, Šiaulių policijos vadas Peleckas ir Sėtos nuovados viršininkas Petrauskas.

Kauno apygardos teismas bolševiką Chėną nuteisė 6 metus ir bolševiką Aboką—3 metus kalėti už bolševizmą.

Kriminalinė policija suėmė 3 lenkų šnipus: Jusą, Leoniką ir vyr. puskar. Čeibarą.

Pulk. Rusteikos pasikėsinimo byloj Voldemaras nebus patrauktas teisman.

Popieros fabrikas, kurį švedai turi įsteigti, būsiąs pastatytas Viliampolėj.

Krašto Apsaugos Ministeris, ryšy su rugsėjo 8 d. švente, 28 žmonėms sutrumpino Varnių ištrėmimą, 34 leido gryžti iš ištrėmimo provincijoje, 182 dovanotos ar sumažintos piniginės baudos.

Kauno miesto policijos vadu paskirtas poetas Mikuckis.

A. Dėdelė, buvęs "L. Aido" raporteris ir "Tautiško Kelio" faktinis redaktorius, Kauno karo komendanto išsiųstas į Kybartus.

Kunigas Krupavičius susirgo. Gydytojai jam uždraudė išeit iš buto.

Kaune ruošiamasi statyti cukraus fabrikas.

LIETUVOS REIKALAI GENEVOJ.

Dr. Zaunius kalbėjosi su Celminiu. Klaipėdos vokiečių skundas. Kuluaruose kalbama apie tranzitą per Lietuvą.

Geneva. IX-13 E. Vakar Lietuvos užsienių reikalų ministeris Dr. Zaunius Genevoj turėjo pasikalbėjimą su latvių ministeriu pirmininku ir užsienių reikalų ministeriu Celminiu, kuris pažymėjo lietuvių ir latvių delegacijų bendradarbiavimą aktualiais Tautų Sąjungos sesijos klausimais.

Klaipėdos vokiečiai pateikė tarybos nariams skundą, kuriam prašo tarybą atkreipti dėmesį į tariamą Lietuvos vyriausybės nusižengimą Klaipėdos kraštc autonomijai; toliau savo skunde vokiečiai prašo Tautų Sąjungos tarybą pasiųst specialę komisiją Klaipėdos krašto padėčiai ištirti. Nuriskundžiama del direktorijų sudarymo metodų, karo stovio ir cenzūros. Be to, keliamas juridinės teismo kompetencijos klausimas ir protestuojama del dar neišleistų 12 įstatymų konvencijai vykdyti.

Klaipėdos vokiečių skundas daro nerimto įspūdžio, kadangi remiasi ne tik dokumentais, bet taip pat gandais ir posakiais. Labai abejojama, ar nors vienas tarybos narys sutiks tą skundą paremti.

Tautų Sąjungos kuluaruose kalbama tranzito per Lietuvą klausimu. Lenkai, be abejojimo, norėtų dalykus forsuoti, mūsų delegacija dės pastangų spaudimams atremti.

VOKIETIJA KRIZIO KRYŽKELĖJ.

Berlinas. — Premijeras Bruening pareiškęs, kad jei parlamentas neremsiąs vyriausybės plano šalies ekonominei būklei sustiprinti, tai būsiąs paleistas ir bus įsteigta diktatūra.

L. R. K. S. A. IR DARBININKŲ REIKALAI

PRANEŠIMAS.

LRKSA. 1-mos apskrities delegatų suvažiavimas įvyks 26 d. spalių, 1930 m., 2 val. po pietų, parapijos svetainėje, Mt. Carmel, Pa.

Visos kuopos malonėkit prisiųsti delegatus į šį suvažiavimą, nes bus daug pranešimų iš buvusio Seimo Niagara Falls, N. Y. ir gana daug kitų dalykų aptarimui.

J. Vanagaitis, apskr. raštin.
P. O. Box 341,
Silver Creek, Pa.

LRKSA. NEW YORKO IR NEW JERSEY APSKR. KUOPOMS PRANEŠIMAS.

Šiuo pranešu visoms New New Yorko ir New Jersey apsk. kuopoms, kad yra šaukiamas šių apskričių kuopų valdybų ir jų atstovų suvažiavimas š. m. spalių 19 dieną, 2 val. po pietų, Knights of Lithuania Lodge 90 salėje, 6 Davis Ave. ir Dukes St. kampas, Harrison-Kearney, New Jersey.

Visos kuopos ir tos, kurios pirmiau savo atstovų neatsiųsdavo, malonėkite išrinkti ir atsiųsti savo atstovus į šį apskričies suvažiavimą, nes turėsime daug svarbių dalykų apskričių ir visos organizacijos gerovei aptarti.

Kviečiama visi atstovai ir katalikų veikėjai kuo skaitlingiausiai dalyvauti.

St. Lukoševičius, apsk. rašt.
155 Berry Street,
Brooklyn, N. Y.

EYNON, PA.

5-tos apskrities susirinkimas.

Rugsėjo 28 d. pas mus įvyko apskrities suvažiavimas. Dalyvavo šios Susivienymo kuopos: 2, 5, 80, 83, 140, 225 ir 271. Dalyvių buvo apie 17. Susirinkimas buvo trumpas. Šiek tiek apkalbėta apskrities reikalai, išmokėta buvusio vajaus dovanos. Žinoma, narių daugiausia prirašė tai 2 kuopos organizatorius Juozas Purickis, kuris eina fin. raštininko pareigas.

Kuopų dalyviai skundžiasi sunkia ekonomine padėtimi ir tako nelengvas daiktas gauti naują narį.

Girdėjęs.

Klaipėdoj subankrutavo batų ir pantaplių fabrikas. Keliasdeimt darbininkų neteko darbo.

SHARKIO-CAMPOLO KUMŠTYNĖS IŠIRO.

Sharkiui atmoka $5000.00 prisirengimo išlaidoms padengti.

New York. — Rugsėjo 25 dieną Sharkio - Campolo kumštynės, del lietaus, neįvykė.

Buvo skelbta, kad kumštynės nukeliamos į spalių 3 dieną, bet galutinai tos kumštynės visiškai suiro.

Madison Square Garden korporacija užmokėjus Jack Sharkiui $5000.00 už prisirengimo išlaidas, o šis iš savo pusės paliuosavęs korporaciją nuo pasirašyto kontrakto. Kaip žinoma, už kumštynes su Campolo Sharkiui buvo garantuota $100,000.00.

Už bilietus pinigai grąžinami. Jei kumštynės būt ir įvykę, vis vien rengėjai iš jų būt turėję nuostolius.

Campolai buvo garantuota tik $7,500.00, mat, jis da laikomas nepopuliariu kumštininku. Šiose kumštynėse jis tikėjosi daugiau pasiskelbti, del to, sako, "nepatenkintas" jų sujrimu.

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS

GARSAS

Išeina ketvirtadieniais. Redaguoja Matas Zujus.
Prenumeratos kaina: metams $2.00, pusei metų $1.00; užsieniuose metams $3.00. Skelbimų kainos sulig pareikalavimo.

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS."

Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America.
Yearly Subscription rates: in United States $2.00, Foreign Countries $3.00
Single copy 5c. Advertising Rates on application.

"GARSAS"
73 EAST SOUTH ST. (P. O. BOX 421), WILKES BARRE, PA.
PHONE: Wilkes-Barre 34711.

DEL ATEITININKŲ UŽDARYMO

"Lietuvą Dievas apvaizdi ir gina
Amžiais suvargusios jos neapleis,
Ateičiai dvasios galiūnus gamina
Vesdamas juos stebuklingais keliais.
Ateitį regim tėvynės laimingą
Šviečia mums Kryžius ant mūs vėliavos.
Stokime drąsiai į kovą garbingą,
Dirbkim, krutėkime del Lietuvos."
(Iš "Ateitininkų Himno.").

Pereitame "Garso" numery trumpai paminėjom, kad Lietuvoje taip vadinamų tautininkų valdžia uždarė moksleivių Ateitininkų organizaciją. Šiame numeryje skaitytojai ras Amerikos lietuvių įžymiųjų organizacijų —Kunigų Vienybės ir katalikų Federacijos pirmininkų protestą.

Ateitininkų organizacija įsisteigė 1910 metais. Jos vyriausi du tikslai buvo šie: "krutėt del Lietuvos" ir atstatyt Lietuvoje Kryžių, ypač mokslus einančios jaunuomenės ir inteligentijos širdyje. Reik pastebėt, kad tais laikais bedieviškoji nihilistinė dvasia buvo apėmus kone visą lietuvišką moksleiviją ir studentiją, daugumoj besimokančią rusų mokykloje.

Ateitininkai, kaip matom, atsirado tais laikais, kada da mūsų sunykusią tėvynę slėgė didžioji Rusija ir visu įtužimu stengėsi naikint mūsų papročius, būdą, tautybę ir religiją. Visas Ateitininkų veikimas tada buvo galimas tik slaptas. Nežiūrint sunkių laikų ir nepatogių apystovų, iki didžiojo pasaulinio karo ateitininkai išaugo iki kelių šimtų studentų ir moksleivių organizacijos. Karo pabaigoje jų jėgos žymiai buvo padidėję. Tuo laiku tautai buvo reikalingi vadai, vadai milžinai, nes reikėjo vest į laisvę ir nepriklausomybę. Vadų mažai, o darbo daug. Priešų ir trukdytojų iš saviškių subolševikėjusių ir susocialistėjusių bei svetimų pusės da daugiau. Išrodė, kad vis vien Lietuva pražus jei ne nuo bermontininkų, tai bolševikų, jei ne nuo šių, tai godžiųjų lenkų nasruose. Bet štai Ateitininkai išstato valstybei vadus asmenyse Krupavičiaus, Stulginskio, Bystro, Ambrozaičio ir eilės kitų; į kultūros dirvą išeina tokie Ateitininkai, kaip Putinas, Liudas Gira ir kiti.

Tėvynei šaukiant, pirmieji į frontą išeina Ateitininkai. Puolant bolševikams ir lenkams aukštesniųjų klasių ateitininkai iš Kauno, Šiaulių, Marijampolės ir kitų gimnazijų susitarę iki vieno išeidavę frontan ar į bile armijos dalis.

Tarp garbingai žuvusių už Lietuvos laisvę randam šiuos ateitininkus: leitenantą Jurgį Sideravičių, leiten. Kasperavičių, leit. Petrą Telksnį, vyresnį leit. Adomaną leit. Petrą Styrą, leit. Kazį Matulaitį, leit. Joną Stapulionį, leit. aviatorių Vytautą Raubą, leit. Antaną Matulaitį, leit. Juozą Kumpį, vyr. leit. Aleksandrą Urbelį, leit. Joną Kuklerį, leit. Serapiną Oželį, vyr. leit. Kazį Tarušką, leit. Joną Tišką, Vincą Dovydaitį, Joną Ambrozevičių, Stasį Klimavičių, Igną Vaitekūną ir eilę kitų. Ta pats buvusios armijos žiedas, jos vadai.

Paskutiniais laikais Ateitininkai išaugo į didelę organizaciją. Tik štai valdžia vienu plunksnos pabraukimu tą gausingą organizaciją sunaikina, nes apie šeši tūkstančiai moksleivių-gimnazistų, kursistų, seminaristų turi iš jos pasitraukti. Ateitininkų kuopos kuopelės po visą šalį turi likviduotis.

Kam visa tai valdžia daro? Jos žmonės sako, kad apsaugojimui jaunuomenės nuo ankstyvo įsitraukimo į politikavimą, į partijas. Tas esą trukdo geresniam išsilavinimui, studijoms. Tačiau gyvenimo praktika rodo, kad kaip tik pažangiausi yra tie mokiniai, kurie, anot dabartinės valdžios, imasi politikuot—priklauso į idėjinio pobūdžio kuopeles. Patyrę pedagogai ragina moksleivius prie tokių kuopų, kur bendrose diskusijose, svarstymuose daugiau išsilavina, įgyja daugiau žinių ir patyrimo. Tas jaunuomenę atitraukia nuo išdykavimo, dykinėjimo ir sunykimo kasdienio pilko gyvenimo dumbluose.

Gyvenimas rodo, kad kas tik jaunimui draudžiama, prie to jis veržiasi, puola, ypatingai jei tas liečia kokią nors idėją. Mums rodos, kad Lietuvos valdžia, neva gindama jaunuomenę nuo "politikavimo," pasitarnaus jai tiek pat, kaip Amerikoj pasitarnauta prohibicijos įvedimu. Įvesim, girdi, na, ir atpras žmonės gert; ypač kai tas įprotis nepereis į jaunuomenę, tai visa šalis pilnai sublaivės. Ką gi matom šiandien?—Geria ir tie, kur pirma su pasibjaurėjimu žiūrėjo į geriančius. Mat, uždraustas vaisius gardesnis.

Tautininkų organizavimas jaunimo į "Jaunosios Lietuvos" sąjungą parodo, kad iš principo jie patys nėra priešingi traukt jaunimą į politiką. Greičiausia ir moksleiviją jie paliktų ramybėj, jeigu ji daugiau kryptų prie jų, o ne prie ateitininkų.

Tiesa, su ateitininkais kartu uždaromos ir kitos moksleivių organizacijos, bet ateitininkai nukenčia daugiausia, nes jie nepalyginamai už visas kitas gausingiausi.

Ateitininkų sunaikinimas yra smūgis katalikiškai Lietuvai. Iš to džiaugiasi visi laisvamaniai ir katalikystės priešai.

Menką pasižymėjimą sugalvojo tautininkai Vytauto Didžiojo metais.

Apžvalga

IŠ L. D. S. SEIMO.

Š. m. rugsėjo 23-24 dienomis So. Bostone šv. Petro lietuvių par. salėje įvyko Liet. Darbininkų Sąjungos XV seimas.

"Darbininko" pranešimu, seime dalyvavo apie 50 atstovų iš Mass., Conn. ir New Yorko valstybių. Vietinių ir tolesnių svečių dalyvavo apie 100.

Iš seimo eigos "Darbininkas" paduoda šių žinių:

"Seimo prezidiumą sudarė šie: V. Kudirka—vedėjas, P. Tutoraitis ir O. Siaurienė—padėjėjais, K. Venčius ir O. Adomaitienė—raštininkai, J. Zaikas—maršalka.

Kun. A. Šmulkštys pasakė turiningą kalbą apie katalikų veikimą. Kun. J. Balkūnas—Socialis veikimas ir jaunuomenė. Prelegentų kalbos buvo turiningos ir gyvos ir seimui davė daug medžiagos.

Centro valdybon išrinkti šie: Vl. Paulauskas—pirm., V. Kudirka—vice pirm., A. F. Kneižis—sekret., J. Verseckas—iždin."

Iš nutarimų pažymėtini:

"Seimas pageidauja, kad centro valdyba išdirbtų bedarbių ar streikuojančių fondo projektą.

Seimas paveda centro valdybai paruošti organizacijos taryboos sudarymo projektą, įnešant atatinkamas pataisas L. D. S. konstitucijon ir patiekti jas sekamam seimui.

Atstovu į A. L. R. K. Federacijos tarybą išrinktas A. O. Avižinis.

Dvasios vadą skiria Kunigų Vienybė.

Redaktorių ir administratorių samdo centro valdyba."

Iš rezoliucijų:

"Bolševizmas, tai vergija darbo žmonėms.

Seimas turėdamas omeny, kad bolševizmas skverbiasi į Amerikos gyvenimo tarpą, prisidengdamas viliojančiais darbininkų neva gerovės obalsiais, o iš tikro jisai neša vergiją darbo žmonėms, kreipta katalikų darbininkų dėmesio į reikalą apsaugoti save ir savo šeimynas nuo gręsiančio pavojaus.

Del Ateitininkų organizacijos Lietuvoje.

Seimas reiškia didelio pasigailėjimo, kad dabartinė Lietuvos vyriausybė nesiliauja persekiojusi katalikų jaunuomenės organizacijų. Uždarymas "Ateitininkų" organizacijos yra juodas nedėkingumas tam jaunimui, kuris pirmas stojo į kūrybinį Lietuvos valstybės darbą ir kuris Lietuvos nepriklausomybei ir dabar yra ne mažiau reikalingas, negu pirmaisiais kūrimosi metais. Delto seimas prisideda ir paremia pareikštą šiuo reikalu protestą lūpomis Kunigų Vienybės ir Federacijos pirmininkų."

IŠ VYČIŲ GYVENIMO

"Vyties" Nr.Nr. 16 ir 17 išspausdinta protokolas Vyčių organizacijos 18-jo seimo, įvykusio šiais metais rugpiūčio 4-6 dienomis Kenosha, Wis., kuris atvaizduoja organizacijos materialę padėtį ir seimo nutarimus.

Iš centro raštininko A. Manstavičiaus raporto randame, kad per metus centras turėjęs pajamų $5,642.40, išlaidų $5,514.87.

Tarp daugybės nutarimų, randame tokius:

"Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Vytauto atminimui išleisti Lietuvos Vyčių organizacijos istoriją. Rašytoją numato centro valdybą.

Seimas pageidauja, kad:

Kiekviename Vyčių susirinkime po maldos būtų giedamas Vyčių himnas.

Kuopų nariai vadovaujant vietiniam dvasios vadui įvestų mėnesinę Komuniją. Prie šio tikslo eiti kuriant kuopoje Eucharistininkų sekciją, kuri savo pavyzdžiu pervestų šią mintį visoj organizacijoj.

Seimas ragina kuopas įvesti atskirus skyrius mergaitėms ir berniukams, kurie bent vieną kartą mėnesyje laikytų savo bendrus susirinkimus. Skyrių programa yra pamatuojama tiktai Lietuvos Vyčių konstitucija.

Paruošti ritualą ir šį darbą pavesti trijų asmenų komisijai.

Kiekviena apskritis įsigytų organizatorių, kuris rūpintūsi organizuoti naujas kuopas, kur jų nėra.

Būtų išrinkta aukščiausias teismas iš penkių asmenų.

Visos kuopos išsirinktų vieną narį-ę ,kuris-i rinktu skelbimus "Vyčiui" iš savo apylinkės.

Susirinkimai būtų laikomi lietuvių kalboje.

Įvesti apdraudos skyrių (Life Insurance) organizacijoj. Šį dalyką atliks trijų asmenų komisija pasitardama su centro valdyba.

Seimas palieka "Vyties" kėlimo į rytines valstybes klausimą kitam seimui."

S. L. A. BYLA LIKVIDUOTA.

S. L. A. oficialis organas "Tėvynė" praneša:

"Praeitą savaitę, pasibaigus atostogoms, teismai vėl pradėjo reguliariai veikti. Laukta žingsnių bylos reikale iš skundėjų advokatų pusės. Bet, matomai, įžiūdamies, kad byla jau galutinai prakišta, skundėjų advokatai tylėjo ir nieko tame reikale nesakė. Tuomet akciją pradėjo SLA. gynėjai advokatai Smith, Mosre, Borden ir Olis. Jie pranešė skundėjų advokatams, kad rugsėjo 18 d. jie reikalaus galutinai paskirti bylos svarstymui dieną—arba išmesti bylą iš teismo. Tą dieną abiejų pusių advokatai pasirodė teisėjo Feinberg kambary. Iššaukta byla. Ir štai, dalinai, nuostabus reiškinys: vietoje reikalaut bylą nagrinėti, **bolševikų advokatai pareiškia, kad jie nori bylą iš teismo ištraukti. SLA. advokatams šiam skundėjų advokatų žygiui nesipriešinant, teisėjas Feinberg padarė nuosprendį ,kad byla iš teismo išmesta ir skundėjai turi užsimokėti teismo lėšas."**

SOVIETAI SUŠAUDĖ 48 ŽMONES.

Maskva.—Rugsėjo 24 d. valdžios sprendimu, sušaudyta 48 "kontrrevoliucijonieriai," kurių priešaky stovėję prof. Al. Rezantazev ir Eugenijus Karataginas. Jie apkaltinti už sudarymą organizacijos naikinimui maisto sandelių ir apskritai maisto išteklių tikslu išsaukt gyventojų neramumą ir revoliucinį judėjimą prieš vyriausybę. Į sušaudytų skaičių įeina buvę senos Rusijos aukšti karo ir civiliai žmonės. Reik pastebėt, kad tokiems sovietijoj labai lengva "nusikalst" ir patekt prie sienos.

VĖL LIETUVIAI NUGALĖJO ESTUS.

Rugsėjo 13 d. Klaipėdoje įvyko vėl tarpvalstybinės futbolo rungtynės. Lietuviai žaidė prieš estus. Ir šį kartą, kaip ir nesenai Kaune, lietuviai nugalėjo estus, įmušdami estams net 4 golus, kai tuo tarpu estai lietuviams nei vieno golo neįmušė.

Washington.—Per pirmą 1930 metų pusmetį Angliją atlankė 56,683 turistai, arba 4 nuoš. daugiau, negu pernai tuo pačiu laiku.

Komercijos Departamento žiniomis, amerikiečiai turistai pereitais metais Anglijoj praleidę $40,000,000.00.

VYTAUTAS DIDYSIS IR VILNIUS.

Jogailiečiams užsmaugus Kęstutį, Vytauto tėvą, ir paskandinus Birutę, Vytauto motiną, ir pačiam Vytautui vos pavyko pasprukti (nes už Vytauto išgelbėjimą jo tarnaitė savo gyvybe atmokėjo) pas savo švogerį, bet negavęs tinkamos pagalbos turėjo bėgti pas didžiausius Lietuvos priešus—kryžiokus.

Jogaila matydamas, kad neatsilaikys spaudžiamas vytautininkų, taikosi su Vytautu ir atiduoda jam valdyti Gardiną ir Bresto žemes, bet Vytautas nepasitenkina tuo ir naudodamos Jogailos išvykimu lenkuosna, išvaro Jogailos brolį Skirgailą iš Vilniaus, užima Vilnių 1392 m. pasiskelbia Didžiuoju Lietuvos Kunigaikščiu, kuriuo pasilieka iki savo mirties—1430 m. spalių 27 d.

Šiemet švęsdami Vytauto Didžiojo 500 metų mirties sukaktuves, turime prisiminti ir Vilniaus iš lenkų išvadavimo reikalą. Juk mums negi gali būti vis vien, ar Vilnių valdys grobonys lenkai, ar jisai bus nepriklausomos Lietuvos, sostinė. Kaip žydai neatsižadėjo Palestinos, kaip prancūzai kovojo už Lotaringijos žemes, taip lietuvis nepamirš ir neatsižadės Vilniaus ir kitų Lietuvos žemių, nežiūrint, kaip ilgai tenai priešas viešpataus. Ir tenai gyveną lietuviai lauks progos, kad nusikratyti okupanto ir susivienyti su savo broliais nepriklausomoj Lietuvoj.

Vytautas Didysis visiems lietuviams geriausias pavyzdis, kaip reikia pasiryžti nenupuolus dvasioj dirbti iki tikslą atsiekus. Štai Vytauto tėvas Kęstutis užsmaugtas, Vytauto motina Birutė prigirdyta jogailiečių, gi du Vytauto sūnūs kryžiokų nelaisvėje nunuodyti. Jis pats vos spėja gyvybę iš kalėjimo išnešti, bet tie visi jam užduoti smūgiai jo nenupuldė dvasioje. Jis pilnas pasiryžimo atgauti savo tėvo žemes, savo pasiryžimą išpildo po vienuolikos metų nuo nužudymo jo tėvo Kęstučio 1381-1392 m.

Minėdami spalių 9-tą dieną, dešimties metų Vilniaus užgrobimo sukaktuves, atsiminkime, kad Vytautas Didysis vienuoliką metų sunkiai kovojo iki galop Vilnių atvadavo. Sekime jo didvyrišką pasiryžimą ir būkime tikri, kad Vilnių atgausime, tik nepamirškime vilnijos lietuvių, šelpkime juos, kaip moraliai taip ir materialiai.

Kadangi Vytautas Didysis tapęs kataliku apkrikštyjo ir visą Lietuvą ir labai daug prisidėjo katalikybei sustiprinti, taigi labai gerai daroma minint jo mirties 500 metų sukaktuves—švęsti bažnytinėmis pamaldomis.

Labai gražus ir malonus dalykas, kad didėsės Amerikos lietuvių išeivijos kolonijos tas Vytauto 500 metų mirties sukaktuves švęs didelėse Amerikos katalikų katedrose.

New Yorko apylinkių lietuviai tas sukaktuvių pamaldas švęs šv. Patrick'o katedroje New Yorke, dalyvaujant J. E. kardinolui Hayes, spalių 5 dieną, 5 valandą vakare.

Bostono apylinkių lietuviai švęs Šv. Kryžiaus katedroj, Bostone, spalių 12 dieną, 4 val. po piet, dalyvaujant J. E. kardinolui O'Connell.

Philadelphijoj taipgi ruošiamasi turėti pamaldas katedroj.

Chicagoje irgi rodos tokias pat pamaldas suruoš.

Švęsdami Vytauto Didžiojo 500 metų mirties sukaktuves amerikiečių katalikų katedrose arčiau supažindinsime amerikiečius katalikus, o ypač amerikiečių katalikų dvasiškiją, kurie da visgi ne visi mus pajėgia atskirt nuo polakų. Šventės proga duos galimybės visiems įsitikinti, kad mes nesame polakai ir kad su jais nieko bendro neturime ir nenorime turėti.

Švęskime Vytauto Didžiojo 500 metų mirties sukaktuves iškilmingai ir priminkime pasauliui, kad mes gerbiame tą žmogų, kuris viską paaukojo už savo tėvynę, kurią jisai įrašė į garbingųjų to laiko valstybių eilę. Jo pastangom pastatytoji katedra Kaune liudyja, kad Lietuva jo viešpatavimo laikais buvo aukštai kultūringa šalis, kurios arkitektūra gali susilyginti su kitų to laiko aukščiausia kultūra.

Krikščioniškai pagerbkime tą, kuris Lietuvą įrašė į krikščioniškųjų valstybių tarpą.

Federacijos Sekretorijatas,
180 Hale Ave.,
Brooklyn, N. Y.

IŠ PO MANO BALANOS.

FEDERACIJOS KONGRESAS

Apie pačias geriausias Federacijos kongreso puses tiek daug ir taip ilgai užsiplepėjus, ne kas kita, o tik logika moja nors kiek ir apie silpnesnes jo dalis užsiminti. Tiesą pasakius, kitokių "pusių" ten kaip ir nebūta. Jei kas ne taip jau gerai išėjo, tai išėjo iš netyčių ir per neapsižiūrėjimą.

— — —

To dėliai, skaitytojau, tėmyk gerai:—dabar skaitysi apie visiškai smulkutes kongreso klaideles, kurių jokiu būdu išvengti nebuvo kaip. Štai ve kaip atrodo pirmoji: — nereikalinga kritika kitų organizacijų!

— — —

Federacijos kongresan teko ribuoti vienu iš gražiausių ir tobuliausių vieškelių ne vien šičionai, bet gal ir visame pasaulyje. Nespėji išvažiuoti iš Scrantų ir išlysti iš po tamsių ir apdulkėjusių anglies uolų, kaip štai ve žiūrėk ribuoji keliu it stanga tiesiu, pačiais aukščiausiais Pocono kalnų kreigais. Ne vien akis, bet ir ausis ir širdis, ir pati siela atrodo it sapnas akyvaizdoje tokio Apvaizdos ir žmogaus padaro! Kaip galingas Dievas, ką tokius kalnus sužėrė! Žaliuojančiais miškais nusėjo! O ežerais ir upeliais nuliejo! Kaip sumanus Jo įpėdinis žmogus Dangiško Inžinieriaus darbus taip gudriai savo naudai pavertęs!

— — —

Už kelių—desėtkų mylių pradedi nusileisti, upelių lydimas, nepaprastos grožės klonių, pašlaičių pavėsin. Kieno ranka aprašys ,ar lūpos apsakys šio reginio dalį? Ir tai, ne pėda ar sieksnis, o tik šimto ir su kaupu mylių tolis, įvairiausiais prigimties įvairumais dėtas ir nudėtas taip, kad tik dabar suprasti pradedi, kaip sumaningas ir galingas yra Dievas, o kaip silpnutis ir menkas esu aš.

— — —

Dievas tai Dievas! Betgi iš kur tiek jėgos atsiranda žmoguje, ką išdrysta savo rankos išdirbinį dėti greta Jo, ir paskui keleiviui užklausimą kėzoti, pasakyk, meldžiamasi, ar gi ir mano nuopelnai šiame gamtos rojuje nėra lygūs Jo darbams?

— — —

Bet,—tai tik šešėlis žmogaus vaidentuvės. O tokių šešėlių, ypač Morkaus sandelyje,—devynios galybės! Ką norėjau skaitytojui pasakyti, tai, kad net ir šiuo, gabiausių inžinierių grystu keliu važiuojant, kai matai sprandą nusikrėsi, jei tik nors valandėlei apie tai galvoti užsimirši. Kad ir retai, tai tačiau privažiuoji šukę, kuri ne vien vežimui kaulus, bet ir tau dantis gerokai sukalína.

— — —

Dabargi: ar gal kas pasipiktint mūsų įstaigų trūkumais? Jas sutvėrė ne Dievas, o tik mes patys. O mes patys juk nesam koki tai labai kultūringi typai, o tik paprasto vargo noragai. Jei ką darom, tai darom ne tiek apsigalvoję, kadangi apgalvoti ne visados išmanom, kiek iš jausmo. Kiekvienai mūsų įstaigai planus raižė ne galva, o tik širdis. Aiškus dalykas, širdies darbus o galvai iškritikuoti, labai lengvu. Tik klausimas kyla, ar naudinga? Aiškus dalykas, kad ne!

— — —

Jei kam, tai Federacijai šisai šaukštas netinka. Nereikia nei pasakot, Federacija tai pati gerai išmano. Ir, tai kas atsitiko, tai atsitiko netikėtai, visai išnetyčių ir, man rodos, ve kaip.

— — —

Negalima laukti, kad vis tik tieji patys asmenys kongresus lankytų. Kas kongresas, tai vis naujesni ir įvairesni veikėjai. Ėmus domėn tai, kad kongresas būna žmonių pasikalbėjimas, reiškia, visi turi kalbėti, labai aišku, kaip tokios klaidos įsibrunka.

— — —

Įsivaizduok, pirmukart kongresan atvykusį asmenį! Ne kas kit, o tik idėja jį į šičion stumia. Ir, jisai sako sau, jau jeigu važiuoju, tai nuvažiavęs ir netylėsiu. Pasak jo, ko daugiau kalbės, to daugiau bus padaryta. Nors taip nemano tie, ką jau kelintu kart kongresan vyksta. Betgi bergždžias darbas būtų įtikrinti ir perkalbėti naujoką. Kam patinka, lai tyli, o jis kalba!

— — —

Ką kalba tai kalba; ilgainiui savo kalbą rezoliucijos kelnaitėmis mauna, ir, žiūrėk, ir da vienas klaidos bambliukas po Federacijos kiemą straksi... Ir tai vis, suprantama, ačiu nepatyrusiam pasiuntiniui. Už jo vieno, aiškus dalykas, paskui ir visai organizacijai raivytis tenka.

— — —

Dalinai, mažmožis; antraip vertus, kupstas, kuris Federacijos ratus jau nę kartą buvo apvertęs. Iš pat pradžių Federacija tik taip ir galvojo. Vadinasi, kad jos tur klausyt visi. Ir draugija, ir parapija, ir Susivienymas, ir net Lietuvos valdovai turėjo greičiausiai kepures rankon tverti Federacijai galvą kyštelėjus.

— — —

Daugiausia del to Federacija visiems įkarto taip, kad per keliolika metų mažai į ją kas meiliai akimi pažiūrėjo. Senesni veikėjai—federalistai tai aiškiai atmena ir daugiau tokiais reikalavimais jai duobės nerausia, jei ne jaunukai, kurie da vis, it Pilsuckis, be jūrų rubežių nerimsta.

— — —

Jau laikas pažinti save gerai. Sakykit man, o kasgi pas mus jau tokis tobulas, kad kitą iškritikuoti drystu? Ne federacija! tai vienas dalykas. Jei taip, tai atsakykit ir priparodykit, kur ir kame. Vietoje kabinėtis prie kitų, geriau būtų suglausti ausis ir iš baimės nemirti savo kritikos besiklausant.

— — —

Ar tobulesnės yra mūsų parapijos? Priėjom prie to, kad tobulumui reikia už durų stovėti, netobulumui drąsiausiai išdarinėjant.

— — —

Ar tur kuo pasigirti mūsų spauda? Neduok, Dieve! Pirmiau būdavo labai sunku laikraštį skaitytojui įteikti; dabar, įteikti nesunku, bet kad jį jis skaitytų,—veik negalima. Graudu daros, aplink apsidairius. Tai ir ką gi dabar darysim? Nieko nelaimėsim vieni, kitus iškritikuodami. Tai padėtis, kurios mūsų petys neatsvers. Ko neišgalim, neišgalim; darykim nors tai, ką galim. Berods, federacijos jėgos ir raumenys, tai ne kitų silpnesnių mūsų įstaigų. To dėliai iš širdies linkim jai jau kartą ant kojų atsistojus, ir vėl ko greičiausiai nevirsti, o tik su visa drąsa pirm kitų pirmyn eiti!!!

Morkus.

Tėvai, apdrauskit save ir savo šeimynas įsirašydami Susivienyman!

Poezija ir Beletristika.

Faustas Kirša.

LIETUVA IR LAUKAI.

Ryto saulėj rasota dirva
Atspindžių milijonai sužiba,—
Tai senutė brangi Lietuva
Kelią tautai lūkėtą kūrybą.
Kai įkaista, atgija laukai—
Išsisėja iš avilio bitės,—
Mano žeme, tai tavo vaikai
Eina dirbti ir vaisiais dabintis.
Kartais kyla audra ir žaibai—
Pilki liūtai, drambliai debesynuos,—
Tai sustoja kūrybos darbai
Šviesios sielos gyvybe kankinas.
Gryžta bitės: prie lūpų medus,
Avily aukso sostai ir rūmai!—
Lietuva! skamba gryčių vidus
Ir skaisti išmintis tavo dūmuos.

Arėjas Vitkauskas.

RUDENS PĖDAS.

Svirne per žiemą su meile laikytas,
Žemėj gulėjęs ir saulės daigintas,
Viltim jis žalias po lauką bujojo,
Paskui savo varpom su vėju bylojo.
Atėję kirtikai jį pilną pakirto,
Ir kupinas aukso jis žemėn nuvirto;
Pakėlė nuo žemės meiliai jį ėmėja;
Nors nugarą vargšei per dieną skaudėjo...
Dabar jis ant lauko, kaip viešpats, sustojo
Ir laukė kvietimo po stogu artojo,
O čion atvažiavęs jis gulė pas brolius
Ir žemės artojus padarė turtuolius...
Praeidamas pėdas tokį savo kelią
Visus darbininkus į gerovę kelia.

BR. X.

LIETUVIAI VILNIUJE

TRIJŲ VEIKSMŲ VAIZDELIS
VEIKĖJAI:

(Tęsinys).

VYTENIS:—Tu esi moteris, tavo jėgos silpnos ir tau gali tas kenkti.

DANUTĖ:—Netiesą, broleli, sakai, mano jėgos tvirtos ir pilnos pasiryžimo, esu pasiruošusi sunkiausias kančias iškentėti.

VYTENIS:—Mane abejojimas ima.

DANUTĖ:—Skaudu man tai girdėti, tavo abejojimas mane užgauna.

VYTENIS:—Danute, nemanyk, kad aš tave neištikima laikau, bet sakau, kad tau jėgos gali būti silpnos.

DANUTĖ:—Ne!

VYTENIS:—Ką tau pasakė apie praeitį?

DANUTĖ:—Apie mūsų tėvą, kurio aš neatmenu.

VYTENIS:—Tėvą!

DANUTĖ:—Tu, broli, atsimeni, papasakok man daugiau.

VYTENIS:—Aš irgi buvau mažas, ir maža ėmiausi į galvą, bet svarbiausius įvykius prisimenu.

DANUTĖ:—Sakyk, kokius?

VYTENIS:—Mažai turėjau supratimo apie knygas, kurias tėvas platino. Apie tai pasakysiu vėliau. Baisiausiai buvo, kai apstojo tą pačią būstinę žandarai, suėjo į vidų, apkaustė tėvą geležiniais pančiais. Neleido nei atsisveikint su mumis. Motinai tėvas norėjo kaž ką pasakyti, bet neleido. Išeidamas atsisukęs tarė:—Jūs, vaikai, nebūkit išgamos! Motina nutvėrusi traukė atsisveikinti, bet žandaras pastūmė ir mes visi perkritom žemėn. Už durų vedamas tėvas išnyko.

DANUTĖ:—Prakeikti galvažudžiai!

VYTENIS:—Tavo žodžiai neklaidingi.

DANUTĖ:—Ir nebeteko matyti?

VYTENIS:—Da sykį mačiau.

DANUTĖ:—Buvo paleistas?

VYTENIS:—Buvo pažystamas kalėjimo sargas ir jis sužinojęs, pranešė mums, kad tėvą išveža. Tave palikome namie, o mes su motina ėjome paskutinį sudie pasakyti. Prie kalėjimo vartų belaukiant, netrukus išvedė keturius kalinius, tarpe jų buvo ir mūsų tėvas. Varė į stotį. Buvo labai atsimainęs, bet veide matėsi pasiryžimas. Aš nenuleidžiau akių nuo tėvo iki stoties, žiūrėjau ir norėjau išgirsti nors vieną žodį, bet veltui buvo laukimas. Kareiviai neleido prieiti. Tėvas norėjo kalbėti, bet kareiviai baisiausiai sukeikė. Traukiniui sujudėjus, pamažiau riedant ašaras, tai buvo paskutiniai žvilgsniai. Motina tą visą akimirksnį neištarė nei žodžio. Parėjusi namo, draskė plaukus nuo galvos, bėgiojo ,lyg pamišusi. Taip prasidėjo mūsų vargai.

DANUTĖ:—Broleli, kokia aš nelaiminga, kad negalėjau matyti to, ką tu matei...

VYTENIS:—Skaudžios buvo tos dienos...

DANUTĖ:—Dabar panašūs priešai lenkai.

VYTENIS:—Tiesą kalbi. Lenkai dabar mus čia taip pat kankina. Ak, užsikalbėjau ir pamiršau pasakyti.

DANUTĖ:—Ką tokio?

VYTENIS:—Areštavo.

DANUTĖ:—Sakyk, ką areštavo.

VYTENIS:—Balsą Joną ir Rainį Praną.

DANUTĖ:—Už ką?

VYTENIS:—Įtarė agituojant mokinius, žinoma, patriotizmą begaivinant.

DANUTĖ:—Nelaimingi vargšai.

VYTENIS:—Draugai savim nesirūpina, jiems svarbu ,kad už tai tėvynė kenčia.

DANUTĖ:—Lai būna prakeiktas tas, kas dryso liesti nekaltus žmones!

VYTENIS:—Jiems kritus, reikia veikti mums. Balsas paliko raktą nuo jo slaptos dėžutės, ten randasi svarbiausieji dokumentai.

DANUTĖ:—Kokios pareigos mus laukia?

VYTENIS:—Reikia greičiausia sušaukti posėdį ir aptarti svarbiausieji dalykai.

DANUTĖ:—Bet visur pavojinga.

VYTENIS:—Aš manau čia tinkamiausia vieta.

DANUTĖ:—Įtarti ir susekti gali!

VYTENIS:—Nepastebės, čia visai nuošali vieta.

DANUTĖ:—Ar daug bus?

VYTENIS:—Nežinau tikrai, manau apie penkius. Užmiršau tau pasakyti, gavau laišką iš Kauno. Štai jis.

DANUTĖ:—Nuo ko?

VYTENIS:—Nuo Vilniaus vaduotės dr. pirmininko.

DANUTĖ:—Kiek daug prirašyta.

VYTENIS:—Taip, nepatingėjo.

DANUTĖ:—Skaityt, ilgas laiškas, sakyk, kas svarbiausia.

VYTENIS:—Spiprina mus, drąsina stoti į kovą, kiek galėdami stengiasi mums padėt. Tikisi, kad greitu laiku ir mums skaisti saulutė patekės. Rengiasi prie gedulo dienos—spalių 9. Ragina ir mus šią dieną švęsti.

DANUTĖ:—Liepsnoja visų brolių širdys. Jie jaučia mus, bet nepatiria to, ką mes. Jie girdi iš laikraščių, o mes kenčiam ir matom savo akimis visas nuoskaudas.

VYTENIS:—Greit gal pasibaigs to smurto režimas.

DANUTĖ:—Nejaugi kankinsimės visą gyvenimą.

VYTENIS:—Bet aš perilgai užsikalbėjau, reikia dar paprašyti draugus rytdienos susirinkimui.

DANUTĖ:—Kelintą valandą įvyks posėdis?

VYTENIS:—Tegu būna paslapty. Aš einu apsivilkti, nes šaltas rudens vėjas pučia.

DANUTĖ:—Eik, eik, gali ir lietus pradėti lyti. *(Vytenis išeina, palieka vieną Danutę, susimąsto ir sako):*—Šiandien sužinojau visą tą, ką nuo manęs slėpė. Aš nežinojau, kad mūsų šeimoje buvo tokie įvykiai. Ak, tėvas, kur dabar jis, gal žvėrys išnešiojo po Sibiro laukus jo kaulus. Gal kankino baisiausiai, oi ne, negaliu... *(Krenta ant kedės).*

UŽDANGA LEIDŽIAS.

VEIKSMAS 2.

(Tas pats kambarys, kitaip sutvarkytas, padaryta vietos daugiau kedžių, viskas parengta susirinkimui).

VYTENIS:—Taip ilgiau nebegali būti. Šiandien reikia prisiruošti prie didelio darbo. Jaučiuosi galingas esąs, šiandieną pasitarsiu su draugais. *(Baldo į duris Strazdas ir Šiurkštas)* —Prašau! *(Įeina).*

STRAZDAS:—Labą dieną!

VYTENIS:—Labą, laba!

STRAZDAS:—Sveiki, kas gero?

VYTENIS:—Neklausk, kas gero, klausk, kas blogo.

STRAZDAS:—Maniau, kad pavėluosim, bet, pasirodo, kad mes pirmutiniai.

VYTENIS:—Taip, pirmutiniai. Na, draugai, sėskit, pakalbėsime, iki ateis kiti.

ŠIURKŠTAS:—Dėkui, šiandien tai ilgai sėdėjau namie.

VYTENIS:—Ką veikiai?

ŠIURKŠTAS:—Baigiau straipsnį rašyti.

VYTENIS:—Tu nors kiek pailsėk, taip daug dirbi.

ŠIURKŠTAS:—Pailsėsime, draugai, kai ant Gedimino Kalno trispalvė plevesuos.

VYTENIS:—Valio, drauguži!

STRAZDAS:—Vyteni!

VYTENIS:—Ką?

STRAZDAS:—Koks tau įspūdis, kaip vakar draugus areštavo?

VYTENIS:—Biaurus dalykas!

STRAZDAS:—Aš manau, kad turim kreiptis į Kauną, kad jie mus užtartų.

VYTENIS:—Taip ir aš manau, šiandien posėdy šį klausimą gvildensim.

ŠIURKŠTAS:—O jie apskųs Tautų Sąjungai.

STRAZDAS:—Kitaip ir būt negali!

VYTENIS:—Jie visai nekalti.

ŠIURKŠTAS:—Kaž kodel draugai veluojas.

(Bus daugiau).

VYTAUTO DIDŽIOJO IŠKILMĖS KAUNE

DIDELĖ DAUGYBĖ ŽMONIŲ—ČEKŲ KARININKŲ VAINIKAS. KARIUOMENĖS PARADAS. NIEKO YPATINGO.

Rugsėjo 7 d. Vytauto paveikslas baigė savo kelionę po Lietuvą. Tą dieną mūsų laikinoji sostinė pasipuošė tautiškomis vėliavomis, žalumynais, garbės vartais, iškaišytais Vytauto paveikslais.

Oficialiai iškilmės buvo pradėtos 1-2 val. p. p. Tuo metu universitete, gimnazijose ir mokyklose buvo sušaukti iškilmingi posėdžiai, per kuriuos buvo atvaizduoti Vytauto nuopelnai Lietuvai. 3 val. geležinkelių stoties aikštėje buvo atidarytas Vytauto prospektas.

Ta proga į susirinkusius prabilo Kauno miesto burmistras kuris trumpai nupasakojo Kauno planus plėstis ir kultūrėti. Vytauto prospektas su laiku bus viena iš geriausių gatvių Kaune. Jis turi apie pusantro kilometro ilgio ir 28 metrus platčio. Jo sutaisymui ligi šiol išleista jau 300,000 litų. Ilgainiui namai prie Vytauto prospekto taip pat bus gražūs, kad galėtų tinkamai reprezentuoti mūsų laikinąją sostinę.

Po jo kalbos gaisrininkų orkestras sugriežė tauto himną, o burmistrienė prie garbės vartų perkirpo kaspiną tuo oficialiai prospektą atidarydama.

Į Vytauto prospektą prie karo ligoninės įeina Šmėlių gatvė.

Dabar ji Kauno miesto valdybos nutarimu pavadinta Grunwaldo gatvė. Prie jos buvo pastatyti vartai su įrašu "Nugalėtojui ties Grunvaldu." Prie naujos gatvės burmistras palinkėjo mūsų tautai sulaukti naujo Grunvaldo. Tada, sako, tam didžiam žygiui galėsim kitą gatvę paskirti.

Paveikslas atskrenda.

Dar prieš jo atskridimą Aleksotas tik liūliavo žmonėmis. Ten buvo susirinkę valdžios atstovai, seni visuomenės veikėjai, užsienių svečiai, aukštieji karininkai, organizacijos su savo vėliavomis, Kauno mokyklos, ministerijų valdininkai ir šiaip minios žmonių.

Paveikslas orlaiviu išskrido iš Garliavos. Tuo būdu jis bus atlikęs visokią kelionę—ir keliavęs pėsčias, ir plaukęs Nemunu, paskiau jūromis, ir galop skridęs oru.

Paveikslą sutiko garbės maršu. Jį paėmė aviacijos vadovybė, o apsupo mažos šv. Kazimiero seserų ir "Aušros" gimnazijų mergaitės, kurios visą kelią jam barstė gėlėmis. Iš ten ta didžiulė procesija pasuko Kauno link. Priešaky ėjo organizacijų vėliavos, kurių buvo per 70, paskiau garbės sargybos apsuptas buvo nešamas pats paveikslas, o gale išsitiesė organizacijos, mokyklos ir valdininkai.

Špalerius sudarė kariai ir šaulių, vėliau prie jų prisidėjo skautai su mokiniais.

Paveikslą ligi Aleksoto tilto nešė pasikeisdami karininka—aviacija, šarvuočiai, gusarai. Prie tilto jį pasitiko ir perėmė Kauno "galvos"—burmistras Vileišis, karo komendantas pulk. leit. Saladžius ir apskrities viršininkas p. Sidaravičius. "Pavasario" sąjungos centro valdyba (pirm. Dr. J. Leimonas, vice pirmin.— p. K. Berulis ir gen. sekret.—p. K. Balkūnas) panešėjo nuo Jėzuitų namų.

Senojoj pily.

Į Kauno pilį įnešė Liet. atgimimo draugijos centro valdybos nariai. Pati pilis buvo gražiai iliuminuota, šiek tiek aptvarkyta ir papuošta. Buvo uždegta šimtai fakelų. Vieni su jais palydėjo paveikslą toliau per miestą, su kitais plaukiojo Jachtklūbo nariai motorinėmis valtimis po Nemuną ir Nerį. Taip jie su degančiais švyturiais apsupo Kauną vandenimis iš trijų pusių.

Prie senosios pilies griuvėsių kalbą pasakė Vytauto Didžiojo komiteto pirmininkas švietimo ministeris.

Jam baigus, pasigirdo armotų trenksmas, ir orkestras sugriežė tautos himną. Iš pilies paveikslą nešė pasimainydami ministerių kabineto nariai ir įvairios organizacijos.

Prie karo muziejaus.

Paveikslą pasitiko gen. Nagevičius su karo invalidais. Vytauto karaliaus garbei ir jo garbingam atminimui pasakė kalbą, kuria atvaizdavo Lietuvos savanorių nuopelnus atgimstančiai tėvynei. Jisai tarp kitko pareiškė, kad Lietuvos nepriklausomybę pražudė tautos vadai. Čia vėl buvo sugriežtas tautos himnas, karo muziejus staiga nušvito šimtais įvairiausių spalvų, sugaudė laisvės varpas. Per pamaldas už laisvės karžygius atvykusi į iškilmes čekų karininkų delegacija ant paminklo uždėjo vainiką.

Prie karo muziejaus žmonių buvo tokia spūstis, kad galop neleido nei su pakvietimais.

Vakare miestas buvo iliuminuotas. Langai bemaž visur papuošti Vytauto Karaliaus atvaizdais. Gražiausiai nušviestas buvo karo muziejus, Lietuvos banko rūmai, krašto apsaugos ir kitos ministerijos. Aviatoriai padarė savotišką iliuminaciją su orlaiviu. Prie jo pritaisė Vytauto ženklą iš elektros lempučių ir jas uždegę naktį skraidė Kaune.

Šventės proga žmonėms buvo padaryta šiokių tokių lengvatų. Taip visi Kauno kinai paskirtomis valandomis rodė publikai dovanai filmas, kitur nemokamai buvo suruošti koncertai, paskaitos, paminėjimai.

Antroji diena.

Tai Vytauto karūnavimo sukaktuvių paminėjimas. Tą dieną visose Lietuvos bažnyčiose buvo atlaikytos iškilmingos pamaldos. Įspūdingiausios pamaldos buvo Bazilikoje, kur jas atlaikė pats J. E. arkivyskupas Metropolitas.

Ryto 7 val. karo muziejuje buvo pakelta Vytautinė vėliava, o 11 val. visi susirinko į pamaldas parado aikštėje. 12 val. prasidėjo pats paradas.

5 val. vakaro universitete, miesto rotušėje ir kitose salėse buvo atidaryti iškilmingi posėdžiai Vytauto karūnavimui paminėti. Ta proga į sienas viešojo pobūdžio pastatų, kurie šiemet statomi, buvo įmūryti Vytauto medaliai.

Kauno miesto tarybos nariai po iškilmingo posėdžio nuvykę į dviejų naujai statomų pradžios mokyklų pamatų pašventinimą. Viena statoma Uosto kranto gatvėje, kita—Aušros ir Žemaičių gatvių kertėje.

6 val. vakaro buvo Kauno pilyje nuleista Vytautinė vėliava. Visą iškilmingumą gerokai sutrukdė lietus. Mat, lynoti pradėjo jau per paradą, o juo arčiau į vakarą, juo labiau ėmė dangus niauktis.

Pačios iškilmės vis delto nepasižymėjo kokiu nors įspūdingumu. O kai kur policija, užuot džentelmeniškai dariusi tvarką, net per daug nemandagiai stumdė praeivius, vis sakydami: prašom nestovėti, prašom čia nevaikščioti ir t.t. Paprastai į karinuomenės paradą leisdavo žiūrėti, o šiemet publikos iš tolo neprileido ir policija su arkliais baidė žmones.

Iškilmės oficiąliai buvo baigtos dviem rautais. Dabar, po oficialiosios dalies, tenka laukti, kad karaliaus Vytauto šviesi atmintis būtų paminėta blogiausiu atvėju nei kiek nemažesniais pasižymėjimais kultūros dirvoje. "Rytas."

LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

SVARBIAUSIOS ŽINIOS NORINTIEMS ĮSIRAŠYT.

Susivienymo tikslas vienyt brolius lietuvius katalikus fraternaliais, religiniais ir tautiniais pagrindais.

Susivienymas turi Pilnamečių ir Jaunamečių Skyrius.

Į PILNAMEČIŲ SKYRIŲ gali įsirašyt nuo 16 iki 50 metų amžiaus.

Įstojimas:

Nuo 16 m. iki 25 metų amžiaus $1.00
Nuo 26 m. iki 36 metų amžiaus 3.00
Nuo 37 m. iki 45 metų amžiaus 4.00
Nuo 46 m. iki 50 metų amžiaus 5.00

APSAUGOS SKYRIUS turi septynis laipsnius. Pirmo laipsnio pomirtinė $150.00; 2-ro—$250.00; 3-čio—$500.00; 4-to—$750.00; 5-to—$1,000.00; 6-to—$2,000.00; 7-to—$3,000.00. Mokestys mokasi pagal amžiaus ir pagal laipsnį. Pomirtinės išmokamos giminėms, kuriems jos užrašomos.

PAŠALPOS SKYRIUS turi penkis laipsnius:—Pirmo laipsnio nariai ligoje arba sužeidimų nelaimėse gauna $3.00 savaitėje, 2-ro—$6.00, 3-čio—$9.00, 4-to—$12.00, 5-to—$18.00. Mokestys tokios: pirmo laipsnio pašalpon 25c. mėnesiui; antro—50c., trečio—75c., ketvirto—$1.00, penkto—$1.50.

JAUNAMEČIŲ ARBA VAIKŲ SKYRIUN gal priklausyti vaikai nuo 1 metų amžiaus iki 16 metų. Jaunamečiai įstojimo nemoka. Narystės mokestis $2.20 į metus, arba kas trys mėnesiai po 55c. Jaunamečiai sulaukę 16 metų gali persikelt į suaugusių skyrius. Pomirtinės išmokamos tėvams arba globėjams. Pomirtinių didumas sulig amžiaus; pradedant $34.00 iki $250.00.

SUSIVIENYMAS rūpinasi našlių, našlaičių ir pavargusių narių likimu ir del to turi įsteigęs LABDARYBĖS FONDĄ.

Rūpinasi narių ir apskritai lietuvių išeivių švietimu, del to leidžia organą "Garsą," teikia organizacijos narių veikimo ir pasaulines žinias bei naudingus skaitymus.

Norintys įstot į Susivienymą kreipkitės į savo kolonijoj gyvuojančios kuopos valdybą.

SUSIVIENYMO CENTRO ADRESAS:

LIET. R. K. SUSIVIENYMAS AMERIKOJ,
P. O. Box 421 (73 E. South St.), Wilkes Barre, Pa.

INTEK NOS.

Muzika *A. Mac Fadyen*
Vertė *Bronius Nekrašas.*

Nesupratau, kas yr' dangus,
Kol tave pažinau,
Nesupratau meilės tikros,
Tavyje gyvenau.

Nežinojau nedorybės,
Kol širdį nuslėgiau;
Kad už mane yr' silpnesnė,
Kol bausmę sau radau,
Dabar žinau aš prapultį,
Kad tave nustojau;
Dabar žinau, kas pragaras!
Dabar žinau skausmą...

SKAITYTOJŲ BALSAI

MORKAU, NEVIRKDINK MANĘS!

Gal, gerbiamasis, sušuksi klausdamas, kodel? Meldžiu, turėk kantrybės, klausyk, ve kame dalykas.

Kartą užtikau seną, man gerai pažystamą žydą beskaitant Talmudą. Žydelis, pamatęs mane paraudonavo, kaip virintas vėžys iš sarmatos ir greit užvertė knygą. (Mat, jis man daug kartų sakė, kad visi tikėjimai, tai yra vien tik "blof." Todel jam buvo ir gėda tada mano akyvaizdoje).

Padavęs jam savo dešinę, tariau:

—Sveikas, mister Levine, kaip matau, tai jau pradedi mokytis į rabinus—skaitai Talmudą!

—Niu, kas tau sakė, kaip gali žinoti, kad skaičiau Talmudą, juk hebraiškai nemoki?

—Nemanyk, seni, — atkirtau, kad tik tu vienas viską žinai ir moki; o visi kiti, tai jau mulkiai... Prisipažink, tai bus geriau, juk aš, kaip tikintis žmogus, iš tavęs nesijuoksiu, greičiau tau kreditą pripažinsiu.

—Taip, tai yra sutrauka Talmudo turinio,—tarė senis. Talmude,—tęsė žydas,—yra daug nesąmonių, bet yra ir išminties grūdelių.

Žinok, gerbiamas Morkau, kad tavo "Iš po mano balanos" kratiny yra man kas tai panašaus, kaip tam žydui Talmudas. Dažnai jame ieškau gerų grūdų. Ir turiu prisipažinti,—randu jų ne kartą. Tačiau kada tu, gerbiamasis, prieš keliatą sąvaičių pasklėidei mintį įkūrti laikraštį vardu "Vytautas," tai tada tavo kratiny "Iš po mano balanos" radau tikrąjį perlą išminties. Norėjau tuoj rašyti į laikraštį "Garsą" pranešimą, kad aš tam laikraščiui —"Vytautui," kiekvieną sąvaitę iš broliškos meilės gardo—Philadelphijos, pristatysiu žinučių ir platinsiu jį intensyviai. Tačiau, prisiminus, kad tuo tarpu nebegaliu jo užsiprenumeruoti, nuleidau rankas. Bet dabar vėl radęs tavo patarimą, kad net ir paveikslas Vytauto "Vytaute" turi būti talpinamas visuomet kuo žymiausioje vietoje,—pravirkau...

Philadelphietis.

P. S. Gerbiamas Morkau, gali kalbėti, kaip Lietuvos piršlys... Ar neįkalbėtum, kad "Garsą" "perkrikštytų" į "Vytautą"? Juk ir Vytautas keliatą kartų "krikštyjosi,"—Vytautu, Vygandu ir... ir—Aleksandru. Tai "Garsas" tapęs "Vytautu," kuo geriau sugebėtų skelbt lietuvių vardą Vytauto atminčiai. *Ph.*

NAUJI RAŠTAI

(Atsiųsti paminėt).

"KĄ YRA PASAKĘS A. JAKŠTAS?" Jo pastarais laikais (1924-1930 m.) parašytų publicistiškų straipsnių rinkinys. Išleista mokytojos Raudonaičių Mortos lėšomis, a. a. kun. A. Kodžio atminčiai. Kaunas, 1930 m.

"FILIOTĖJA" arba kelias į maldingą gyvenimą. Parašė šv. Pranciškus Salezietis. Vertė kun. Bikinas. Antrąjį leidimą redagavo kun. M. Vaitkus. Kaunas, 1930 m.

"LITURGIKA," vadovėlis pradžios mokyklai. Su paveikslėliais. Parašė kun. J. Marcinkus. Kaunas, 1930 m.

MEILĖ, MEILĖ ir MEILĖ!

"Laiškai Būsimai Sužadėtinei ir Svetimai Žmonai" duoda labai rimtų patarimų tekančioms, vedantiems ir įsimylėjusiems. Jie labai pigiai gaunami knygynuose kijoskuose ir pas leidėją Dabušį Kaune, Vidūno Alieja, 17, atsiuntus 2 lit. 50c. (amerikiečiams 4 litai). "Laiškų" patarimai pravers visam jūsų gyvenimui. Džiaugsitės juos skaitę ir kitiems patarsite! Neatidėliodami kreipkitės į knygyną ar į leidėją. "Laiškai" parodys jums kelię į laimę per meilę.

Skaitykit, skaitykit, skaitykit!

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. C. Alliance of America)

73 E. South Street, Wilkes Barre, Pa.
Laiškams siųsti: P. O. Box 421
PHONE: Wilkes Barre 34711

PILDOMASIS KOMITETAS

Kun. J. K. Miliauskas, Dvasios Vadas, Bellas Rd., Wanamie, Pa.
P. P. Muliolis, Pirmininkas, 6606 Superior Ave., Cleveland, O.
Ks. Marozas, Vice Pirmininkas, 6 Spruce St., W. Pittston, Pa.
J. B. Šaliūnas, Sekretorius, P. O. Box 421, Wilkes Barre, Pa.
J. Moliušis, Iždininkas, 44 No. Landon Ave., Kingston, Pa.
V. T. Kvietkauskas, Iždo Globėjas, 375 W. Academy Street, Wilkes Barre, Pa.
A. F. Leškauskas, Iždo Globėjas, 939 E. Mahanoy Avenue, Mahanoy City, Pa.
Dr. J. K. Ažukas, Daktaras Kvotėjas, 107 Hillside Street, Wilkes Barre, Pa.

TEISMO KOMISIJA

1. Kun. Norbutas, 25 So. Broad Ave., Frackville, Pa.
2. A. J. Domeika, 58-04—69th Pl., Maspeth, L. I., N. Y.
3. Vladas Palupis, 38 Sand St., Pittston, Pa.

LABDARYBĖS KOMISIJA

1. A. Žaliaduonis, 137 W. 13th Ave., Homestead, Pa.
2. Vincas Miliauskas, Box 599, Forest City, Pa.
3. K. J. Petrokas, 9654 Russell Street, Detroit, Mich.

ŠVIETIMO KOMISIJA

1. Kun. A. Karužiškis, 1502 Clermont Rd., N. E., Cleveland, O.
2. A. Ambrozaitis, P. O. Box 421, Wilkes Barre, Pa.
3. Tamas Šeimis, 1533 E. Marquette Rd., Chicago, Ill.

KONTROLĖS KOMISIJA

1. Kun. Sinkevičius, 68 Chestnut Street, Plymouth, Pa.
2. J. Stulgaitis, 122 So. Meade Street, Wilkes Barre, Pa.
3. V. Mardosa, 1733 Brick Ave., Scranton, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

1. K. Vencius, 90-a Lawrence Street, Lawrence, Mass.
2. Matas Zujus, P. O. Box 421, Wilkes Barre, Pa.
3. Adv. P. Česnulis, 1632 Engineers Bank Building, cor. St. Clair and Ontario, Cleveland, Ohio.

IŠ CENTRO RAŠTINĖS

LRKSA. PILDOMOJO KOMITETO SUSIRINKIMAS

Įvyko liepos 24 dieną, 1930. Pradėta 1 val. po pietų.

Dalyvauja: Dvasios Vadas kun. J. K. Miliauskas, Prezidentas Petras P. Muliolis, Vice Prezidentas Saveras Marozas, Sekretorius Juozas B. Šaliūnas, Iždininkas Jonas Moliušis, Iždo Globėjai: A. T. Leškauskas, V. T. Kvietkauskas, Daktaras Kvotėjas Juozas C. Ažukas ir Redaktorius Matas Zujus.

Maldą sukalba Dvasios Vadas kun. J. K. Miliauskas.

Pirmsėdžiauja Petras P. Muliolis.

Raštvedžiauja Juozas B. Šaliūnas.

Protokolą perskaičius, priimtas, kaip skaitytas.

Paskolų prašymai.

Šv. Onos Lietuvių R. K. parapija prašo paskolinti pirmu morgičiu $20,000.00. Įnešta, paremta minėtą paskolą principe užgirti. Terminas—penki metai šeštu nuošimčiu. Nuošimtis mokamas kas šeši mėnesiai ir kas šeši mėnesiai mokama po penkis šimtus dolerių mažinant nuošimtį. Legalę pusę ir kas tik tą paliečia atliks Susivienymo legalus patarėjas adv. Jonas S. Lopatto. Balsuojama vienbalsiai. Kalikstas Dervinis prašo paskolos morgičio del farmos-ūkio sumoje $3,000.00. Imant domėn aplinkybes balsuojama neigiamai.

Katalikų Veikimo Centras prašo paskolos $50,000 užbaigimui statomų namų Kaune, Lietuvoje. Kadangi tokios paskolos svetimose valstybėse nėra leidžiamos valstybių apdraudos įstatymais, tai prašymas atmestas.

Finansinės komisijos klausime.

Kadangi praeitais metais pirkimas bondsų buvo pavestas fin. komisijai ir pasirodė, kad tai yra praktiška, tad čia pat autorizuojami, esant reikalui, pirkti Susivienymo vardu įvairius bondsus šie asmenys: J. B. Šaliūnas—Sekretorius, Jonas Moliušis—Iždininkas ir V. T. Kvietkauskas—Iždo Globėjas. Bondsai depozituojami Dime Bank Title & Trust Co., Wilkes Barre, Pa. Vienbalsiai.

Įnešta ir paremta, kad organo redaktorius Matas Zujus liktų ir toliaus su ta pačia alga, tai yra, $225.00 per mėnesį. Vienbalsiai.

Susiv. Centro ir spaustuvės darbininkų algos.

Susivienymo Centro ir spaustuvės darbininkai prašo algas pakelti. Visapusiai apsvarsčius, įnešta ir paremta prašymus patenkinti. Nuo rugpiūčio mėn. 1 d. š. m. algos bus mokamos šiaip:

Jonas Steponaitis savaitėje $45.00.
Antanas Ambrozaitis savaitėje $40.00.
Alena Menaiskaitė per mėnesį $68.00.
Ona Marcinkevičiūtė per mėnesį $68.00.
Irena Stulgaitytė per mėnesį -50.00.

Legalizavimosi klausime.

Čia pat nutariama, kad kaip greitai bus galima priimti praeito Seimo Konstitucines pataisas, kad Sekret. J. B. Šaliūnas be atidėliojimo vyktų Bostonan ir Hartfordan ir asmeniai tartūsi su Susivienymo advokatais. Vienbalsiai.

Sesija baigiama 6:15 vakare. Maldą sukalba Dvasios Vadas kun. J. K. Miliauskas.

J. B. Šaliūnas, Sekretorius.

IŠ KUOPŲ DARBUOTĖS

PRANEŠIMAS.

Šiuomi pranešu LRKSA. Massachusetts valstybės pavieniams arba 222 kp. nariams, kad per buvusį suvažiavimą rugsėjo 21 d., Westfield, Mass., mane įgaliojo nuvykti pas advokatą G. H. Shields ir pasiteirauti apie čarterio įregistravimą Mass. valstybėj.

Rugsėjo 23 d. nuvykau į Bostoną ir štai ką girdėjau pas advokatą Shields. Pasakė, kad buvo atvykęs p. Šaliūnas, Susivienymo Sekretorius, davė man pataisytą Susivienymo Konstituciją, o aš perdaviau komisionieriui peržiūrėjimui, bet dabar po vakacijų ten labai užsivertę darbais. Tad jisai tiki, kad mūsų reikalavimai bus išpildyti ir gavęs žinią iš komisionieriaus, tuojaus praneš.

Tad mes tikimės, kad ir mūsų langely saulutė užtekės.

J. M. Vieraitis.

CLEVELAND, OHIO.

LRKSA. 142 kuopos mėnesinis susirinkimas.

Buvo rugsėjo 11 d. šv. Jurgio parapijos mokykloje. Susirinkimą vedė pirm. A. Vilimaitis. Be kitų svarbių dalykų vakaro rengimo komisija iš M. Pūkelienės, V. Šukienės, A. Savickienės raportuoja, kad laimėjimo bilietai jau parduodami,—nekuriom labai puikiai sekasi. Kas linmės lenktynes bus pakelbta vėliau.

Vakaras įvyks spalių 6 dieną, šv. Jurgio par. salėj. Visus užprašome dalyvauti.

Antrą raportą pateikė V. Šukienė iš "Kultūros Darželio."

Taipgi buvo skaitytas laiškas ir vienbalsiai priimtas, bet del neskaitlingo susirinkimo pilnas svarstymas palikta sekančiame susirinkime. Nutarta sukviesti visus narius, nes labai svarbus dalykas. Visų narių prievolė dalyvaut svarstyme.

Serga narė Agnieška Šimaitienė. Kuopos nariai liūdi ir linki greito pagijimo.

Kuopos pirmin. Antanas Vilimaitis ragina, kad visi nariai ir narės stotų į naujų narių prirašymo darbą del mūsų pačių ir del organizacijos gerovės. Kurie da nėra susipažinę su Susivienymu, tad mūsų prievolė supažindint ir išaiškint, kokia nauda iš apsidraudimo ligoje ir kitus. Nėra abejonės, bus dėkingi visados.

P. Glugodienė paaukojo 3 dovanas LRKSA. 142 kp. vardu Amžino Ražančiaus draugijos "Card Party," kurią rengia šv. Jurgio parapijos naudai.

P. Glu—nė.

VISCONSIN APSKRITIES KUOPOMS.

LRKSA. Wisconsino apskrities kuopų atstovų metinis suvažiavimas įvyks spalių 19 dieną, 1 val. po pietų, Lietuvių svetainėj, North 10-th St., ir Erie Ave., Sheboygan, Wis.

Kuopų valdybos, pasirūpinkit išrinkti ir atsiųst atstovų į suvažiavimą, nes yra daug svarbių dalykų, kuriuos reikės aptart.

Šis yra metinis suvažiavimas.

Ant. Stauskas, apskr. pirmin.
1141 High Ave.,
Sheboygan, Wis.

CONN. APSKRITIES METINIS SUVAŽIAVIMAS.

Įvyks spalių 12 d., 1 val. po pietų, šv. Juozapo par. mokykloj, Congress Ave., John Street, Waterbury, Conn.

Visos kuopos malonėkit priųsti delegatus, nes suvažiavimas bus svarbus, nes: 1. metinis suvažiavimas, 2. bus rinkimas valdybos 1931 metams, 3. bus išduota raportai iš Seimo tų delegatų, kurie dalyvavo Seime, 4. bus atlyginta toms kuopoms, kurios prirašė naujų narių Vajaus laike.

Kurios kuopos negalės dalyvaut suvažiavime, kuopų raštininkai, malonėkit išpildyt prisiųstas blankas ir sugrąžint apskrities raštin. pirm spalių 12 d.

Visos kuopos malonėkit prisiųsti savo kuopų raportus, veikimą, ir narių stovį. Visos kuopos duokit gerų įnešimų organizacijos ir apskrities gerovei.

T. Brogienė, apskr. raštin.
814 Bank St.,

SHENANDOAH, PA.
Susirinkimas.

LRKSA 4 kuopos susirinkimas bus spalių 12 dieną, tuojaus po sumos, Valiukevičienės svetainėje, kampas W. Coal ir Gilbert gatvių. Gerbiamieji nariai, malonėkite visi atnešti paliudymus velykinės išpažinties, nes kurie neatnešite, tai nebus priimta duoklė, kol nepriduosit paliudymo.

Matėte patys, kad jau senai Dvasios Vado pagarsinta, kad reikia padaryt, bet mūsų kuopa gal jau paskutinė, kuri taip ilgai užsiliko su tuo reikalu, tai jau daugiau negalima vilkinti ir reikia sykį užbaigti, nes jeigu to nepadarysime, tai bus mūsų visa kuopa suspenduota.

Kviečia visus *Komitetas.*

DAYTON, OHIO.

Pranešimas LRKSA. 191 kp.

Spalių 7 d., 7:30 vakare, bus Šv. Kryžiaus par. salėj 191 kuopos susirinkimas. Yra kviečiami kuo skaitlingiausia susirinkt, nes bus svarstoma būsimas balius, kuris įvyks spalių 25 d., Eagle Hall.

Visi nariai ir narės yra kviečiami iš kalno įsigyti baliaus tikietus, kurie randas pas p. A. Vaitkų. Kurie nedalyvaus nepaėmę šokių tikietų, pagal kuopos nutarimą, sausio mėnesy, turės užsimokėti į kuopos iždą 60c.

Taipgi pasirūpinkite, kurie da skolingi po dolerį už klijonkę, kad greičiausia atsilygint. Toks yra kuopos susirinkimo nutarimas ir jį visi privalo išpildyt.

V. Damašus, pirmininkas.

BROOKLYN, N. Y.
134 kp. nariams.

Mūsų susirinkimas įvyks spalių 12 d., paprastoj vietoj, tuoj po pamaldų. Kuo daugiausia susirinkit užsimokėt ir atsiveskit naujų kandidatų prisirašyti.

K. Eidukaitis, 134 kp. raštin.

C. BROOKLYN, N. Y.

LRKSA. 115 kp. mėnesinis susirinkimas.

Bus sekmadieny, spalių 5 d., šv. Jurgio parapijos salėj, 207 York St., prasidės tuoj po sumos.

Visi nariai teiksitės pribūti užsimokėti mėnesines duokles, o ypatingai kurie esate užsilikę 3 ir daugiau mėn. Tokis užsilikimas gali padaryti daug nemalonumų atsitikus kokiai nelaimei. Pasistengkite užsimokėti į laiką arba iš anksto, tuomet nebus nesmagumų atsitikus nelaimei.

Taipgi ateidami į susirinkimą stenkitės pakalbinti naujų narių prisirašymui. Visų narių uždavinis didint kuopą, arba visą organizaciją.

A. J. Domeika.

SHENANDOAH, PA.

40 kuopos susirinkimas bus spalių 5 dieną, 1 val. po pietų, šv. Jurgio parapijos salėje.

Meldžiu visus susirinkti ir užsimokėti duokles, taipgi bus svarstomi kuopos reikalai.

J. Paulavičienė, sekret.

L.R.K.S.A. KUOPŲ SUSIRINKIMAI.

ELIZABETH, N. J. — 3 kuopos susirinkimas įvyks spalių 5 dieną po sumai parapijos salėj. Sueikite visi nariai.

BRIDGEPORT, CONN.—9 kuopos susirinkimas įvyks spalių 5 dieną šv. Jurgio par. svetainėj tuojau po pamaldų.

WILKES BARRE, PA. — 14 kp. susirinkimas įvyks spalių 5 dieną po paskutinių pamaldų, parapijos salėj, kampas South ir Meade Sts.

TAMAQUA, PA. — 18 kuopos susirinkimas įvyks spalių 5 dieną tuoj po sumos bažnytinėj svetainėj. Svarbu visiems nariams dalyvaut.

PHILADELPHIA, PA.— 20 kp. susirinkimas įvyks spalių 5 dieną šv. Jurgio parap. mokyklos raštinės kambary.

KENOSHA, WIS. — 22 kuopos susirinkimas įvyks spalių 5 dieną bažnytinėj salėj tuoj po pamaldų.

HASTINGS, PA. — 23 kuopos susirinkimas įvyks spalių 5 dieną 1 valandą po pietų.

ROSELAND, ILL. — 33 kuopos susirinkimas įvyks spalių 5 dieną 12:30 po pietų. Visų Šventų par. mokyklos kambary No. 4.

CHICAGO, ILL. — 39 kuopos susirinkimas įvyks spalių 5 dieną 3 val. po pietų, 5436 So. Wentworth St. salėje. Malonėkite visi nariai dalyvauti.

BAYONNE, N. J. — 60 kuopos susirinkimas įvyks spalių 1 dieną, par. svetainėje, 15 E. 23rd St., 6 valandą vakare.

SHEBOYGAN, WIS.— 62 kuopos susirinkimas įvyks spalių 9 dieną bažnytinėj salėj. Pradžia 7:30 vak.

YOUNGSTOWN, OHIO — 63 kp. susirinkimas įvyks spalių 5 dieną 1 val. po pietų, šv. Pranciškaus parapijos salėje.

RACINE, WIS. — 67 kuopos susirinkimas įvyks spalių 5 dieną tuoj po sumos, bažnytinėj salėje, 815 Park Ave.

SCRANTON, PA. — 83 kuopos susirinkimas įvyks spalių 5 dieną šv. Juozapo par. salėj po sumos.

HAZLETON, PA. — 90 kuopos susirinkimas įvyks spalių 5 dieną F. Nievero salėje, E. Broad St., W. Hazleton, Pa.

CHICAGO, ILL. — 101 kuopos susirinkimas įvyks spalių 5 dieną Dievo Apvaizdos parap. mokyklos kambary. Pradžia 1 val. po pietų.

DUQUESNE, PA. — 102 kuopos susirinkimas įvyks spalių 5 dieną 1 val. po pietų, 514 Hamilton Ave.

BRADDOCK, PA. — 105 kuopos susirinkimas įvyks spalių 5 dieną po pamaldų, bažnytinėj salėj.

MASPETH, N. Y. — 108 kuopos susirinkimas įvyks spalių 5 dieną

BROOKLYN, N. Y.—115 kuopos susirinkimas įvyks spalių 5 dieną tuoj po sumai, šv. Jurgio parapijos svetainėje, 207 York St. Visi nariai ir narės malonėkit būti ir užsimokėti duokles. Nepamirškite pakalbinti ir naujų narių.

NEW HAVEN, CONN.—116 kp. susirinkimas įvyks spalių 5 dieną tuoj po pamaldų, bažnytinėj salėje. Svarbu visiems nariams dalyvaut.

MANCHESTER, N. H. — 119 kp. susirinkimas įvyks spalių 12 dieną, salėje po Nr. 153 Manchester St., 2 val. po pietų.

SPRINGFIELD, ILL.—121 kuopos susirinkimas įvyks spalių 5 dieną bažnytinėj salėj tuoj po sumai. Nariai, teiksitės atsilankyt, naujų kandidatų atsivest ir užsimokėt užvilktas duokles.

WESTERNPORT, MD.— 131 kp. susirinkimas įvyks spalių 5 dieną 2 val. po pietų, pas V. Puškūną.

BROOKLYN, N. Y.—134 kuopos susirinkimas įvyks spalių 5 dieną Karalienės Angelų par. salėj tuoj po sumos. Visi nariai ir narės malonėkite ateiti susirinkiman ir nepamirškite savo draugų atsivesti įsirašymui.

CLEVELAND, OHIO — 142 kp. susirinkimas įvyks spalių 9 dieną ketvirtadieny, šv. Jurgio par. mokykloj, 7:30 vakaro.

SPRING VALLEY, ILL.—146 kp. susirinkimas įvyks spalių 5 dieną 2 val. po pietų, bažnytinėje salėje.

SCRANTON, PA. — 155 kuopos susirinkimas įvyks spalių 5 dieną po pamaldų šv. Mykolo par. bažnytinėj salėj.

PITTSBURGH, PA.—158 kuopos susirinkimas įvyks spalių 5 dieną tuoj po sumai šv. Kazimiero par. mokyklos kambary.

CHICAGO, ILL. — 160 kuopos susirinkimas įvyks spalių 5 dieną parapijos mokyklos kambary, 1 val po pietų.

COLLINSVILLE, ILL.— 161 kp susirinkimas įvyks spalių 5 dieną 1 val. po pietų, bažnytinėj salėj.

DAYTON, OHIO. — 191 kuopos susirinkimas įvyks spalių 8 dieną 2 val. po pietų šv. Kryžiaus parap svetainėje. Meldžiam visus narius ir nares atsilankyt ir užsimokėt duokles. Taipgi nepamirškite atsivest ir naujų narių.

HARRISON, N. J. —165 kuopos susirinkimas įvyks spalių 9 dieną 7 val. vakaro pobažnytinėj svetainėj. Visi nariai, dalyvaukit.

DETROIT, MICH. — 190 kuopos susirinkimas įvyks spalių 5 dieną šv. Jurgio par. mokykloj. Pradžia 12 val. dienos.

WASHINGTON DEPOT, CT. 205 kp. susirinkimas įvyks spalių 5 dieną 2 val. po piet, pas A. P. Krikščiūną. Malonėkite visi nariai sueiti.

KINGSTON, PA. — 209 kuopos susirinkimas įvyks spalių 5 dieną 2 val. po pietų bažnytinėj salėj.

DETROIT, MICH.— 230 kuopos susirinkimas įvyks spalių 5 dieną 12:30 val. po pietų, šv. Petro par. salėje, Longworth ir Muldane Sts.

NANTICOKE, PA.— 234 kuopos susirinkimas įvyks spalių 5 dieną 1:30 val. po pietų, Laurino Krutulio svetainėje.

BRANDFORD, CONN.— 242 kp. susirinkimas įvyks spalių 5 dieną 1:30 val. po piet, bažnytinėj salėj.

STEUBENVILLE, OHIO. 253 kp. susirinkimas įvyks spalių 5 dieną 3 val. po pietų L. B. K. svetainėj, 428 So. 7th St.

BINGHAMTON, N. Y.—270 kp. susirinkimas įvyks spalių 5 dieną 2 val. po pietų, lietuvių svetainėje, 315 Clinton St.

TAYLORVILLE, ILL.— 272 kp. susirinkimas įvyks spalių 5 dieną 2 val. po pietų pas sekr. Vincą Dėlnicką, 908 E. Poplar St.

PROVIDENCE, R. I.— 273 kp. susirinkimas įvyks spalių 5 dieną bažnytinėj salėj, po antrų mišių.

SAGINAW, MICH.— 274 kuopos susirinkimas įvyks spalių 5 dieną paprastoj vietoj, 12 val. Visi nariai malonėsite ateiti ir užsimokėt savo duokles.

NEWTON FALLS, OHIO. 284 kp. susirinkimas įvyks spalių 5 dieną 2 val. po pietų.

CANTON, OHIO.— 228 kuopos susirinkimas įvyks spalių 5 dieną po Nr. 2240 Winfield, N. E. Pradžia 2 val. po pietų.

MIDDLEPORT, PA.—302 kuopos susirinkimas įvyks spalių 5 dieną 1 val. po pietų, V. Lazausko salėj.

—Kas man pasakys, kaip pavadinti žmogu, kuris nuolat plepa, neatsižvelgdamas ar klausytojams tai įdomu, ar ne?

—Tai bus mokytojas.

SCRANTON, PA.

83 kuopos narių dėmesiui.

Jau kelintas mėnuo iš eilės leidžiami gandai del esamos finansinės betvarkės mūsų kuopoje. Todel visi nariai raginami, kad kiekvienas dalyvautumėte sekančiame nedėldieny, spalių 5 dieną, tuojaus po sumai, parapijos salėje. Ten tikrai sužinosite tikrąją padėtį ir kartą ant visados užsibaigs tieji nelemti ginčai, kurie griauna nariuose pasitikėjimą.

Komitetas.

LAIKAS PERSIKELT

Sekanti Vaikų Skyriaus nariai privalo persikelt Augusių Skyriuosna, kitaip nustos būti Susivienymo organizacijos nariais, nes jiems sukanka 16 metų spalių mėn. š. m.

1 kp. Antaninaitė Genovaitė, Puskunigis Alfonsas
2 kp. Kerševičius Juozas
3 kp. Akulonis Juozas
7 kp. Litvaitis Vincas, Prakapiūnas Jurgis
8 kp. Ziukevičius Pranas
17 kp. Ivoškiūtė Leona, Kiseliūnas Albinas
24 kp. Lapinskas Ant., Mekšraitis Juozas
69 kp. Ilgūnaičiūtė Amilija
71 kp. Juknevičaitė Klimentina
105 kp. Vitartis Viktoras
144 kp. Revickaitė Kostė
158 kp. Gustaitis Vladas
179 kp. Raukas Antanas
187 kp. Savickas Vincas
277 kp. Galčius Mikolas.
kur tiek atsiranda žmoguje, ką

LIETUVIAI KARALIAUČIUJE.

Pasirodo Karaliaučiuje esągan daug lietuvių. Daugiausia lietuvių galima sutikti tarpe žvejų. Jie Karaliaučiun atvažiuoja du kartus į sąvaitę su žuvimis. Senesnieji žvejai dar visai gerai kalba lietuviškai, tik, žinoma, daug mažo vokiškų žodžių. Jaunosios žvejų dukterys jau blogiau kalba už savo tėvus, reikia smarkiai įtempti dėmesys, norint ką suprasti. Žvejų mergaitės—tikros lietuvaitės, linksmos, kai kurios moka lietuviškų liaudies dainelių. Jūsų korespondentui teko atsilankyti pas vietinius žvejus. Žvejų dukterys labai prašė lietuviškų dainų tekstų, meliodijas, girdi, pačios pritaikysiančios. Sužinoję, kad laive yra vienas iš Kauno, visi žvejai sukruto, subėgo pasiteirauti apie savo senąją tėvynę. Labiausiai juos įdomavo, kaip Lietuvoj žmonės gyvena, ar ne geriau, kaip čia, ar nevertėtų grįšti Lietuvon.

Daugiausia Karaliaučiun lietuvių žvejų atvažiuoja nuo Tilžės, ten, kaip jie tvirtina, yra labai daug lietuvių. Senesnieji žmonės dar visi moką lietuviškai kalbėti, tik jaunieji jau smarkiai suvokietėję. Žvejų pragyvenimo šaltiniai esą du: žuvys ir daržovės.

Ir tikrai įdomiai atrodo; eini Karaliaučiuje po laivus ir girdi lietuviškai kalbant.

Be to, žvejai labai domėjosi lietuviškais pinigais, atvirutėmis.

Karaliaučiuje teko sutikti vieną pilietį, kuris, kaip pasirodė, esąs neoficialus vietinių lietuvių vadas. Jis tvirtina, kad Karaliaučiuje esą apie 10,000 lietuvių. Žinoma, šis skaičius gal ir daug perdėtas, bet vis delto lietuvių ten esą nemažai. Šis vadas dažnai lankąs žvejus, pasakoja jiems apie Lietuvos naujausius įvykius, mat, jis skaitąs Kauno dienraščius. "L.A."

DIENRAŠTĮ "RYTĄ"

skaito visi lietuviai, kurie nori išgirsti tiesos žodį apie šiandieninę Lietuvos padėtį ir kuriems rūpi jų tėvynės laimingas rytojus.

Užsisakyti galima kiekviene mėnesio pradžioje.

"Ryto" kaina: Užsieny metams 100 litų, mėnesiui 10 litų.

Adresas: "RYTAS,"
Duonelaičio gtv. 24, Kaunas
Lithuania.

LIETUVIAI, RAŠYKITĖS Į L. R. K. SUSIVIENYMĄ AMERIKOJ!

(Pabaiga).

Daugelis narių priklausydami į Susivienymą užsitikrina sau ir savo šeimynoms bei giminėms gerus **investmentus.** Šimtai ir tūkstančiai narių, sakysim, įmokėję desėtkus dolerių į Pašalpos skyrius, sužeidimų arba ligų nelaimėse gauna šimtais dolerių atgal. Už įmokėtus desėtkus dolerių į Apsaugos skyrių, pašalpgaviai vaikai, našlės žmonos, seni tėvai, broliai, seserys, ar kiti giminės atsiima šimtais arba tūkstančiais (Susivienymas išmoka pomirtines nuo $150.00 iki $3000.00). Štai del ko visi turtuoliai—biznieriai fabrikantai, bankininkai, pirkliai, pramoninkai, garsūs artistai ir kiti, kurie uždirba milijonus, stengiasi savo ir savo šeimynų ateitį apdraust didelėmis sumomis, nes nežino, ką rytojus žada.

"Kur mes biednos pasidėsim!" Tokių apleistų našlių ir našlaičių lieka tūkstančiai, nes daugelis da nesupranta apsidraudimo svarbos.

RAŠYKITĖS, KOL NEPERVĖLU!

1926 metais iš šimto aštuonių milijonų šios šalies gyventojų mirė 1,285,927, o 1927 m.—1,236,949 gyventojai. 1926 metais mirė: nuo visokių nelaimingų atsitikimų—82,715 žmonių, automob. nelaimėse—18,781, geležinkelių nelaimėse—7,026, prie įvairių mašinų—2,224, kasyklose žuvo—2,825, prigėrė—6,661, puolant—14,681, nuo influenzos mirė kelios dešimtys tūkstančių, ir t.t. 1927 metų mirimai nedaug kuo skiriasi savo rūšimi nuo 1926 m.

Antai, 1918 - 1919 metais, laikotarpy didžiosios influenzos (ispankos siautimo) milijonai žmonių buvo paliesti tosios epidemijos, o 600,000 žmonių ji paguldė į kapus.

Aukščiau padėtos skaitlinės kiekvienam turi sudaryt tokį vaizdą: po visą kraštą, skersai išilgai, šermenys neapsistoja, laidotuvių procesija eina ir eina. Į kapus lydi senus, jaunus ir mažus.

Brolau, sesuo! Nesivėluok apsidraust! Nei vienas nežinom, kur mus sutiks beširdė giltinė su mirties dalgiu. Vienus ji nušluoja dirbtuvėse, kasyklose, laike gaisrų potvynių, ekspliozijų, epidemijų ir net ant lygaus kelio.

Šeimyna, kurios nariai apsidraudę Susivienyme, kurs neša pasitikėjimą ateitimi, ramybę ir džiaugsmą!

Esi šeimynos galva—apsidrausk, kad ištikus ligai tave neslėgtų mažų mylimų vaikučių ir žmonos likimas. Aprūpink ir jų visų ateitį įrašydamas Susivienyman!

Jaunikaiti, kurs turi senus tėvus, brolius ir seseris, apsidrausk, kad nelaimėje sumažint jų rūpesčius. Rengiesi vest, pradėt šeimyninį gyvenimą—pirma įsirašyk į Susivienymą—apdrausk savo ir būsimos šeimynos ateitį!

KUR KREIPTIS?

Visi, norintys įsirašyt į Susivienymą, kreipiasi prie savo parapijoj arba kolonijoj gyvuojančios kuopos valdybos, arba prie vietos organizatoriaus, kurie da plačiau supažindins su visa tvarka, aprūpins reikalingom blankom ir informacijom.

Kur nėra kuopos, iš tos kolonijos žmonės gali priklausyt prie centralinės (atskirų—pavienių narių) kuopos. Tuo reikalu reik kreiptis į Centro Raštinę:

73 E. South St., Wilkes Barre, Pa.

Plačiau su organizacijos tikslais, tvarka ir veikimu susipažinsit iš Susivienymo Konstitucijos ir iš organo "Garso," kurį kiekvienas narys gauna.

IŠVADOS:

Iš viso, kas aukščiau pasakyta, išvados tokios:

1. Susivienymas moka gausias pašalpas ir pomirtines, kuriomis nei viena kita draugija ar organizacija (neišskiriant kitataučių) negal susilygint.
2. Rūpinasi našlaičių, našlių ir pavargėlių likimu. Taip pat rūpinas visų apleistų palaidojimu.
3. Rūpinasi savo narių ir apskritai lietuvių išeivių švietimu, vienyjimu.
4. Stovi lietuvystės ir katalikystės sargyboj.
5. Globoja jaunimą ir suaugusius. Reikale savo nariams teikia materialę ir moralę paramą.

VISI IR VISOS, KOL DA NEVĖLU—RAŠYKITĖS Į L. R. K. SUSIVIENYMĄ!

AR ŽINAI, KAD—

Lietuvos laukuose randasi nesprogusių patrankinių šūvių (granatų), kurie minkštose vietose yra giliai į žemes įlindę—tai nuo karo laikų, kuomet vokiečiai arba rusai iššaudavo iš patrankų, o šūviai atlėkę į vietą del kokių nors priežasčių nesprogdavo.

Lenkai daugiausia šaudo ilgomis raudono vario, prancūzų kulkomis; Vilniaus kovose 1921 metais buvo pastebėtas ir šaudymas sprogstančiomis kulkomis, kas tarptautinėmis teisėmis yra užginta.

Uniformą lenkai irgi daug prancūziską nešioja: šviesiai mėlyną.

Leonas Vitkauskas.

NUŠUTO KATILE MERGAITĖ.

Kauno gyventojo Rukužos 3 metų duktė, palikta be priežiūros, šiomis dienomis užėjo į vieną kiemą, kur ją paėmusi Z. Valaitienė ir įnešus savo kambarin. Po kiek laiko Valaitienė pranešė Rukužai, kad jo duktė įkritusi į verdančio vandens katilą ir iki krūtinės nušutusi.

Mergaitė nugabenta ligoninėn mirė. Pil. Valaitienė del šio įvykio nežinia kur pasislėpė.

Mikrotatos.

BAŽNYČIA, KAIP KARALIJA

Svarstant apie bažnyčią, reikia atsiminti jos sudėjimą (konstituciją).

Bažnyčia yra daugiau, negu rinkinys žmonių išpažystančių tą patį tikėjimą, atliekančių tas pačias religines apeigas ir naudojančių tuos pačius sakramentus.

Kristaus Bažnyčia yra Draugija, dagi karalija.

Draugija mes vadiname rinkinį žmonių susijungusių siekti bendrą tikslą. Kad tą padarius, draugija privalo būti organizuota; paties organizavimo sąvoka reikalauja, kad būtų tam tikri ryšiai—santykiai tarp įvairių organizacijos dalių. Draugją, kurioje kiekvienas visame kame lygus, yra tik svajonė—tokios draugijos nebuvo, nei būti negali ir nebus. Bent asmeniškame užsitarnavime ar tobulybe viens narys perviršija kitą; nors visi gali dalintis bei naudotis draugijos bendrų nuopelnų—vaisiais. Nekuriose draugijose valdantieji renkami žmonių balsavimu ir įgauna savo galę iš sujungtų narių sutikimo bei įgaliojimo. Ši tvarka pasireiškia įvairiose draugijose, kuopose, klūbuose, ir t.t. Yra net nekurių sakoma, jog vadovaujantis tuo pačiu principu ir didesnės draugijos, vadinamos valstybėm, įgyja savo galę panašiu būdu, tai yra, vien iš sutikimo piliečių.

Tačiaus, katalikų mokslinčiai visi moko, jog valstybės, kokias šiandien žinome, kuom kita pamatuojamos.

Tačiaus, nežiūrint kas ką sakytų apie pasaulines valstybes, tvirtai galima pasakyti, jog katalikų bažnyčia nėra sudaroma tokiu būdu.

Šv. Povilas patsai sako, kad vyskupai Šventos Dvasios pastatyti Dievo Bažnyčią valdyti. Toks autoriteto vartojimas, kurį Naujame Testamente matome priklausant Timotiejui ir Titijui, paženklina bažnyčios sudėjimą per visus amžius, taip, kad ir šiame dvidešimtame amžiuje toks autoritetas glūdi kiekviename vyskupe nei kiek mažiau, kaip aname pirmame amžiuje. Principas tas pats, taip kad kai bažnyčioje pradėjo atsirasti skirtumas tarp vyskupų ir kunigų (pat pirmieji apaštalai buvo kartu ir vyskupai ir kunigai), ir kai prasidėjo šventimai diakonų, jų rinkimas ir jiems teikiamas autoritetas, visuomet buvo nuo viršaus, ne nuo žmonių įgaliojimo, bet nuo Apaštališko paskyrimo bei įšventimo. Nežiūrint, kad pirmuose amžiuose dalyvavo žmonės rinkimuose, principas nelaužomas, nes tie žmonių balsavimai te buvo tik pradžiai žygiai išrinkime tinkamų kandidatų ir savyje jokios galės neturėjo, jei kandidato nepatvirtindavo aukštesnės dvasinės valdžios. Per šventimus, o ne per išrinkimą žmonių, vyskupas ar kunigas įgijo savo galę bei teises. Kaip Kristus, taip ir Jo pavaduotojai, iš vienos pusės yra žmonių tarnai, nes jų pareiga tarnauti žmonių sielų išganymui; iš kitos gi pusės šis tarnavimas yra autoritetiškas, veikiant žmonių dvasinei gerovei, nustatant teises.

Bažnyčios autoriteto ribos.

Valdovo galė ir autoritetas ribojama sulig draugijos tikslo ir priemonių vartojamų tą tikslą siekti. Kristaus Bažnyčia ne pasaulinė, bet dvasinė karalija, jos tikslas bei uždavinis ne materialinis, bet dvasinis—dorinis ir religinis savo narių tobulinimas, prirengimas amžinam gyvenimui. Jeigu dvasiniai dalykai visuomet rastūsi atskiri nuo pasaulinių, jokių kliūčių nebūtų nustatyti ribas bažnyčios autoritetui. Tačiaus, tikrenybėje, pasauliniai ir dvasiniai reikalai taip susijungę, kad nekurie materialiniai dalykai yra naudingi ir net reikalingi bažnyčiai pildant savo tikslą. Bažnyčios autoritetas niekuomet nepaliečia pasaulinius arba materialinius dalykus, kaip tokius. Bet paliečia juos, kiek šie dalykai paveikia bei turi įtakos į dvasinius dalykus, padedant ar kliudant sielų išganymui. Žinoma, atsižvelgiant į supainiotas gyvenimo aplinkybes, sunku spręsti, kur, duokim sau, vyskupo autoritetas prasideda ir kur baigiasi. Pavyzdžiui, paprastose aplinkybėse joks vyskupas neturėtų teisės įsakyti katalikams dėvėti žalius kaklaraiščius arba uždrausti dėvėjimą raudonųjų; arba įsakyti valgyti jautinę mėsą, o kiaulieną uždrausti—kadangi šie dalykai nesiriša su sielos išganymu. Tačiaus, galime įsivaizduoti aplinkybes ,kuriose tokie dalykai taptų po bažnyčios priežiūra. Duokim sau, (nors atrodo negalimu įvykti) dėvėjimas raudono kaklaraiščio šalyje, kur žmonių akyse būtų lygus ženklu išsižadėjimo tikėjimo. (Šiandien dėvėjimas masonų guzikėlio turi tokią reikšmę, ir tokių mes nelaikom katalikais). Arba, duokim sau, jei kiaulių skerdimas kurioje fanatikų mahometonų šalyje taip įpykdintų gyventojus, kad sustotų atsivertimai į krikščionybę, ar net pastatytų pavojun krikščionius, tokiose aplinkybėse kiaulienos valgymas,—savyje nieko nereiškiant—įgautų taip naują ir svarbią reikšmę, kad vyskupas galėtų pastatyti reikalinga katalikams uždrausti kiaulienos vartojimą. Ir bažnyčios konstitucija jam tokią galią tada duotų.

Čia paduodami pavyzdžiai, kurie vargiai pasitaikytų gyvenime, bet tuomi aiškiau nušviečiama pamatinis principas. Kėblumai ir priežastys susirėmimų tarp vyskupo ir žmonių glūdi tame ,kad nevisuomet galima pastebėti ypatingos situacijos visi įsisiūbavimai. Kadangi vyskupas yra žmogus, jo nusistatymas gali būti klaidingas; arba jis nepastebės reikalingumą daryti kokių nors įstatymų kliūčių pašalinimui, ar apsiriks nesuprasdamas, kad nekuriose aplinkybėse veltui būtų bent koki įstatymai. Tuomet, patyręs ir dalyką suprantąs pasaulinis galėtų geriau mokėtų kaip trūkumą užlipdyti ir tame reikale turėtų sveikesnę pažiūrą, negu vyskupas. Taip atsitikus ir kyla klausimas, ką reik daryti: ar ištikimybė ir paklusnumas turi viešpatauti, ar geresnis dalykų supratimas turi imt viršų?

Principų pritaikymas.

Kas gi tat reikia pasauliniam žmogui daryt tokiose aplinkybėse? Bažnyčios mokslas gana aiškus. Laikotarpy ir kol įsakymas ar nustatyta tvarka neatšaukta, geras katalikas privalo klausyti, nekeliant jokių nesmagumų ar pasipriešinimų, ar gundant kitus tai daryti.

Paklusnybės principas nėra svetimas ir kitoms įstaigoms. Jis pripažintas kaip nesulaužomas administratyvis principas kiekviename gyvenimo skyriuje. Kareivijoje eilinis klauso savo skyrininko, šis būrininko, šis viršilos, viršila leitenanto, leitenantas kapitono, kapitonas majoro, majoras pulkininko, pastarasis generolo, generolas aukščiausio armijos vado, gi tas klauso valdžios įsakymų. Taip ir visur, net darbe, darbininkas klauso darbdavio, ar jo pastatytojo prižiūrėtojo. Kiekvienam valdančiam, be jam nustatytos pareigos bei galės, duodamos tam tikros atskiros galės veikti ypatinguose atsitikimuose vykdant jo uždavinį. Juk aišku, jei kiekvienas žemesnis turėtų teisę neklausyti, kai jis numanytų, jog viršininkas klysta, greitai užviešpatautų suirutė. Tai nereiškia, kad žemesnis neturi teisės statyti savo nuomonę, bet, įsakymui esant galėje, turi būti pildomas, arba žemesnis papuola po teismu. Net jei ir viršininkas padaro klaidą, autoriteto principas privalo būti palaikomas. Tokią tvarką randame visose įstaigose. Pasidavimas autoritetui, net dalykuose, kur autoritetas turėtų klaidą (žinoma, jei tame nėra nuodėmės) yra vienas iš pagrindų, ant kurių draugija statoma. Bažnyčia yra draugija, net monarkiška (turinti vieną aukščiausią regiamąjį valdovą — Popiežių), tas pats sakoma ir apie ją.

Tadgi pravartu katalikams praktikuoti paklusnybę bažnytinei valdžiai, ir ne tik paviršutiniai, bet ir vidujiniai. Net ir pasitaikius, kad žmogaus supratimas nesutiktų su viršininko nuosprendžiu, jis gali parodyti bent savo gerą širdį sau tardamas: "Nors aš šiame viršininko nusistatyme nematau naudos, tačiaus pripažystu savo pareiga rodyti ištikimybę bei paklusnumą savo bažnyčios vyresniems." Toks elgesys būtų sulig katalико dorinio auklėjimo.

Paklusnybės motyvai.

Motyvai bažnytinės valdžios nuolankaus paklusnumo yra šie: 1) nuosavi gerovė; 2) artimo gerovė; 3) bažnyčios nauda; 4) vyskupo ar kito valdininko ramumas.

Paties gerovė bei nauda einanti iš paklusnybės—yra tame, kad tuomi prisilaikoma prie bažnyčios dvasios, kuri visuomet pamatuojama gražiais santykiais tarp dvasiškijos ir žmonių. Antra nauda yra savas ramumas kylantis iš sutikimo su nepermainomu stoviu. Kitiems nauda tokia pat. Bet jeigu kas nors savu nepasitenkinimu nori ir kitus sukelti, jis jiems daro skriaudą. Trečioje vietoje, bažnyčiai nauda lygiai aiški. Kame yra draugija ypatingam tikslui, nėra žalingesnio narių dvasios nuslopinimo bei sumažėjimo vaisių, kaip nesutikimas tarp valdančiųjų ir valdomųjų. Ne vien kad šios rūšies nemalonumas sulaiko valdomuosius nuo įsitraukimo į bendrą draugijos veikimą po vadovyste valdininkų, bet patys valdantieji kenčia nesmagumą, apsunkinti, kai reikia dirbti su nepalankiais ar nepaklusniais. Tas priveda prie ketvirtojo punkto— vyskupo ramumas. Bažnyčios ierarkijos nesudaro išsipūtę dvasiškiai ieškantieji garbės ar valdžios. Vyskupai ir kiti bažnyčios valdininkai renkami be atsiklausimo, ir siūloma vieta turi būti priimama, jei nėra svarbių priežasčių. Taip esant, naujam vyskupui sostą užėmus, labai nesmagu, jei randa jam pavedamus valdyti nepaklusnius; nors šie teorijoje pripažintų jo valdžią, bet praktikoje jai prieštarautų. Pats mandagumas,—nekalbant apie religinę pareigą,—turėtų įkvėpti nuolankumo dvasią. Dėja, kartais pasitaiko, kad būrelis nepatenkintų ar maištą keliančių žmonių bando kiek galint vyskupą prierzinti visokiomis agitacijomis, skundais, užmetimais, grasinimais — reikia atsižvelgti apie tokių žmonių katalikiškumą, ir kyla noras tokių užklausti, kaip jie norėtų būti taip gerbiami savų žemesniųjų, jeigu jiems lemta būtų sėdėti panašioje autoriteto vietoje.

Pats žmogaus protas jam pasakys, jog užimančius atsakomingas vietas reikia gerbti ir visas pastangas dėti, kad jiems palengvinus, o netrukdžius pildyti sunkias pareigas, idant atsakomybė būtų maloni, o ne skaudi. Už vis skaudžiausis smūgis, kokį gali pajausti žmogus užimantis atsakomingą vietą, bene bus viešas paneigimas, net išeidimas jo autoriteto, pareikšta nepaklusnybė.

NAUJAS JAUNIMO DRAUGAS.

Nuo 1930 metų pradžios jau pasirodė Lietuvoje naujas jaunimo draugas—mėnesinis žurnalas,
"ATEITIES SPINDULIAI."
Jisai geriausia tinka ir Amerikos jaunimui, ypač besimokantiems įvairiose mokyklose jaunesniojo amžiaus moksleiviams.
Savo pigumu tai pigiausias lietuvių žurnalas, nes Amerikoje metams kaštuoja tiktai $1.20, pusmečiui 60c. Moksleiviams: metams 60c., pusmečiui 30c.
"ATEITIES SPINDULIAI,"
Kaunas, Laisvės Al. Nr. 3, Lithuania.

BALTO STRAZDO ISTORIJA

(Paukščių gyvenimo palyginimas su žmonių gyvenimu).

Sulietuvino *Leonas Vitkauskas.*

Kaip garbinga, bet ir kaip sunku būti šiame pasaulyje nepaprastu strazdu. Aš anaiptol ne pasakiškas paukštis, ir ponas Biufonas (garsusis prancūzų gamtininkas) aprašęs mane. Bet, dėja! aš labai retai tepasitaikau, ir mane labai sunku surasti. O, jeigu tas būtų visiškai negalima!

Mano tėvas ir mano motina buvo puikios būtybės, gyvenusios jau daugelį metų vienišo sodno Mareje (Taip vadinasi sodnai esą Paryžiaus apylinkėse) gilumoje. Tai buvo pavyzdinga šeimyna. Kol motina, tupėdama tankiame krūmokšnyje, tris kartus per metus, dėdavo kiaušinius ir, snausdama, perėdavo juos su senovišku pasišventimu, tėvas, dar vikrus ir gyvas, nežiūrint savo metų, medžiodavo šalia jos visą dieną, atnešdamas jai puikių vabždžių, kuriuos jis pagaudavo mandagiu būdu, uodegos galiuku, kad neiššaukus žmonos atpikrumo; gi kai ateidavo naktis, jeigu tiktai būdavo geras oras, jis jau niekuomet nepraleisdavo progos pavaišinti daina, kuri linksmino visą apylinkę.

Nei barnis, nei mažiausias debesis niekuomet netemdė tą aiklią sąjungą.

Vos aš atsiradau pasaulyje, kaip tėvas—pirmu kart gyvenime, ėmė rodyti blogą ūpą. Nors aš buvau da tik abejingo pilko atspalvio, jis nepažindavo manyje nei spalvos, nei savo daugskaitlingos ainijos elgesio būdų.

—Tai niekam netikęs vaikas, kalbėjo jis kartais, įžuliai pasižiūrėdamas į mane,—tas išdykėlis, matomai, įlenda į bet kokias šiukšles, į bet kokią krūvą purvo, kurią sutinka—taip jis biaurus ir išsitepęs!

—Ak, Dieve mano,—atsakydavo mano motina, kaip visuomet susirietus į kamuolėlį senam dubinėly, iš kurio ji pasidarė lizdą,—bet argi tamsta nematai, mano drauge, kad tai jau amžius tokis? O tamsta gi pats, jaunuose metuose, argi nebuvai meiliu išdykėliu? Duok paaugti mūsų paukštukui, ir tamsta pamatysi, kaip jis bus gražus. Jis vienas iš geriausių, kuriuos aš tiktai išperėjau.

Bet, nors mano motina ir užsistodavo už mane, pati gi ji neklydo; ji matė, kaip lindo mano lemtinės plunksnos, kurios jai atrodė baisios, bet ji elgėsi, kaip visos motinos, kurios dažnai prisiriša prie savo vaikų kaip tiktai už tai, kad jie nuskriausti gamtos, lyg kad motina kalta tame; jinai tarytum atmeta išanksto neteisingumą likimo, kuris juos ištiks.

Kuomet atėjo laikas mano pirmo plunksnukių metimo, tėvas liko labai užsimąstęs ir ėmė domiai įsižiūrinėti į mane. Kol mano plunksnos tiktai krito, jis dar buvo gana geras į mane ir dargi valgydino mane tyrele iš snapo, matydamas, kaip aš, beveik nuogas, drebu nuo šalčio kampe; bet kuomet mano sustingę nuo šalčio sparneliai pradėjo apsidengti pūku, prie kiekvienos baltos plunksnos, kuri pasirodydavo, jis taip įsiusdavo, jog aš bijojaus, kad jis manęs nenupešiotų visai mano dienų liekanai. Dėja! aš neturėjau veidrodžio; aš nežinojau priežasties jo pykčio ir aš klausinėjau savęs, kodel geriausias iš tėvų linkui manęs pasirodo tokiu barbaru.

Kartą, kuomet saulės spindulys ir mano užaugantieji kailiniukai pralinksmino mano širdį, skrajodamas po alėją, aš ėmiausi dainuoti, savo nelaimei; prie pat pirmos gaidos, kurią jis išgirdo, mano tėvas metėsi į viršų, kaip rakieta.

—Ką aš ten girdžiu? sušuko jis: argi taip švilpia strazdas? argi taip švilpiu aš? argi tai reiškia švilpauti? Ir su grąsančia išvaizda puolės prie mano motinos:

—Nelaimingoji, tarė jis, kas ji padėjo tavo lizde?

Tuos žodžius ištarus, mano motina įtužus puolė iš savo dubinėlio, ne be to, kad sužeisti sau kojelę; ji norėjo kalbėti, bet verksmai smaugė ją; pusiau negyva, krito ant žemės. Aš mačiau, kad ji beveik miršta; išsigandęs, drebąs nuo baimės, aš puoliau į mano tėvo kojas.

—O, tėve mano,—tariau aš jam,—jeigu aš netikrai švilpiu, jeigu aš blogai apsirengęs, tegul nebus už tai nubausta mano motina; argi jos kaltė, kad gamta nesuteikė man tokį balsą, kaip tamstos? Argi jos kaltė, kad aš neturiu tamstos gražaus geltono snapo ir tamstos puikuolių juodų rūbų? Jeigu dangus sutvėrė mane išgama, ir jeigu kas nors turi kentėti už tai, tegul, bent, aš būsiu vienintėlis nelaimingasai!

—Ne tame dalykas,—tarė mano tėvas; ką reiškia netikusis būdas, kuriuo tu sau tiktai ką leidei švilpauti? Kas išmokino tave švilpauti taip, prieš visus papročius ir taisykles?

—Deja! pone, — atsakiau aš nuolankiai,—aš švilpavau, kaip mokėjau: man buvo linksma, todel kad geras oras ir, gali būti, kad pavalgiau perdaug musiu.

—Taip nešvilpaujama mano šeimynoje,—perkirto mano tėvas sąmisyje. Jau amžius švilpaujame mes nuo tėvo į sūnų, ir žinok: kuomet naktį pasigirsta mano balsas, tai čia pirmame aukšte senas ponas, o palėpy jauna siuvėja, dargi pradaro savo langus, kad klausius manęs. Argi negana to, kad aš turiu prieš akis baisią spalvą tavo kvailiškų plunksnų, kuriose tu išrodai lyg apibarstytas miltais mūgės pajacas? Nebūčiau aš pačiu ramiausiu iš strazdų, aš tave jau šimtą kartą būčiau nupešiojęs nuogai, lygiai taip pat, kaip iš paukščių kiemo viščiuką, prirengtą smaigiui.

—Na, ką gi?—sušukau aš, sutrikdytas mano tėvo neteisingumu,—jeigu taip, pone, tai del to vargo nebus! Aš išnyksiu iš tamstos akių, aš išgelbėsiu tamstos žvilgsnius nuo tos nelaimingos baltos uodegos, už kurios tamsta mane visą dieną tampai. Aš išlėksiu, pone, aš išbėgsiu; užteks kitų vaikų raminti tamstos senatvę; aš palaidosiu toli nuo tamstos mano nelaimę ir gali būti,—pridėjau aš, verkdamas,—gali būti, aš rasiu ant kaimyno daržo arba ant stogo keliatą sliekų, arba vorų, kad palaikius mano liūdną buvojimą.

—Kaip tau patiktų,—pertraukė mano tėvas, tolimas nuo to, kad būti sujaudintu mano kalbos; kad aš tavęs daugiau nematyčiau! Tu ne sūnus man; tu—ne strazdas!

—Kas gi aš, pone, jeigu leisi tamsta paklausti?

—Nežinau, bet tu ne strazdas.

Po tų naikinančių žodžių tėvas išlengva prasišalino. Mano motina liūdinčiai pakilo ir nuėjo, pašlubuodama, pabaigti verkti savo dubinėlyje. Kas del manęs, tai, sugėdintas ir nuliūdintas, aš nuskridau, kaip tiktai mokėjau ir atsitūpiau, kaip ir pareiškiau, ant kaimyninio namo stogo.

II.

Mano tėvas turėjo žiaurumą palikti mane bėgyje keliatos dienų toj žeminančioj padėty. Nežiūrint į savo užsidegimą, jis turėjo gerą širdį, ir iš įžulių žvilgsnių, kuriuos jis į mane metė, aš gerai mačiau, kad jis norėtų man dovanoti ir grąžinti mane; mano motina ypatingai, be paliovos kėlė į mane akis, pilnas aiklumo, ir dargi išdrysdavo kartais pašaukti mane tyliu nusiskundančiu riksmu; bet mano baltos plunksnos prieš jų norą, teikė jiems atpik-

(Tęsinys 8 pusl. 4 kol.)

PARSIDUODA

Parsiduoda biznio namas prie pat *Fernbrook Parko*, susidūrime keturių vieškelių (State roads) ir dviejų geležkelių. Kaina žema, pirkimo sąlygos geros. Kreipkitės:

Mikas Matelionis,
Fernbrook R. D. 2,
Trucksville, Pa.

IEŠKO VIETOS

VARGONINKAS, gerai išsilavinęs ant visokios rūšies vargonų ir choro vedime. Galiu mokyti lietuviškos ir angliškos kalbos, turiu paliudymus. Meldžiu kreiptis į "Garso" administraciją.

PAIEŠKOJIMAI

Ona Skirmuntukė - Petkienė, paieško brolio Joną Skirmuntą. Paėjo iš Batakių parap., Raseinių apskr. Girdėjau, kad jis gyveno Chicagoj,—yra miręs, tai prašau atsišaukti jos moteris ar vaikus. Jei kas apie jį žinotų, prašau atsišaukti jo moterį ar bai dėkinga.

Ona Skirmuntukė-Petkienė,
260 Air St., Dayton, Ohio.

Paieškau Jono Sudžiaus, kuris apleido Dayton, Ohio,—išvažiavo į Detroit, Mich. jau trys metai atgal. Prašau atsiliepti arba žinantieji prašau pranešti, kur jis randasi, nes turiu svarbų reikalą.

Jo sesuo,
Veronika Mikalauskienė,
42 Deeds Ave., Dayton, Ohio.

Tel. Empire 7365

DR. F. MATULAITIS
322 Holbrook Ave.,
DETROIT, MICH.

Adynos:
12—2 P. M. 6—8 P. M.

VISI GALĖJO PASTEBĖT,

kad per penkerius leidimo metus prof. Dr. Mykolaičio—Putino redaguojamas literatūros, mokslo, visuomenės ir akademiškojo gyvenimo mėnesinis žurnalas

"ŽIDINYS"

pasiekė reikiamos aukštumos ir įsigijo mūsų inteligentiškosios visuomenės pasitikėjimo ir palankumo. Per penkerius metus "ŽIDINIO" jau susidarė 10 didžiulių tomų, kuriuose atspausdinta daugybė straipsnių įvairiais klausimais, literatūros kūrinių, plačios meno, mokslo akademiškojo ir visuomenės gyvenimo apžvalgos, daugybė recenzijų ir t.t.

Todel 1930 metais "ŽIDINYS" tebūna kiekvieno lietuvio inteligento nuolatinis lankytojas ir draugas!

Amerikoje metams $4.50, pusmečiui $2.50. Lietuvoje: met $3.50, pusmečiui $2.00.

Adresas: "ŽIDINYS,"
Knunas, Laisvės Al. 3, Lithuania.

LIETUVIŠKI BONAI

Jei nori *pirkt*, ar *parduot*, gaunant gerą kainą, rašykit mums del informacijų dykai į Dept. 6

Kurt H. Schurig & Co.
50 Broadway, New York

5 DIENOS ANT VANDENYNO
PER CHERBOURG—
6 PER BREMEN
Keliaujant iš Lietuvos ir į
LIETUVĄ
greičiausiais garlaiviais
BREMEN
IR
EUROPA
arba populiariu ekspresiniu garlaiviu
COLUMBUS
informacijų klauskit pas vietinį agentą arba
NORTH GERMAN
LLOYD
57 B'way, New York

KORESPONDENCIJOS

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO AMERIKOJE.

DETROIT, MICH.
West Side.
Parapijos mokykla jau veikia

Gerb. kun. I. Boreišiui kviečiant, šv. Pranciškaus seserys šiemet atvyko mokytojaut nesenai čia įsteigtoje parapijinėj mokykloj. Mokinių renkasi kas kart daugiau ir daugiau. Pirmą dieną pribuvo 142 mokinių. Klebonas su parapijonais rūpinasi reikalingais mokiniams ir mokytojoms patogumais.

Linkime šv. Antano par. spartaus mokyklai augimo ir gražios ateities.

NIAGARA FALLS, N. Y.
Rengiamasi prie D. L. K. Vytauto sukaktuvių.

Niagara Falls lietuviai stoja darban, kad tinkamai paminėjus D. L. K. Vytauto 500 metų mirties sukaktuves.

Visos draugijos jau sujudo darban. Sekmadieny, spalių 12 d., bus paminėjimas. Tą dieną bus laikomos šv. mišios už visus didvyrius, kurie gynė mūsų tėvynę Lietuvą. Bus ir svetimų kunigų. Vietinės draugijos dalyvaus pamaldose.

Tą pačią dieną vakare rengiama puiki programa. Bus dainų ir muzikos. Įžymūs kalbėtojai aiškins apie mūsų didvyrį Vytautą.

Po programai—pasilinksminimas.

Rengimo komitetas deda visas pastangas, kad tik būtų visi patenkinti.

Rengimo komitetas susideda iš šių asmenų: kun. F. Gelumbis, Jonas Žuklis, Jonas Čaikn, D. Kunigiškis, A. Gutauskas, A. Stulpinas, V. Bieliauskas, P. Buja, T. Stančius, A. Vaikšnoras, J. Jankauskas, Jurg. Jankauskas, S. Blaževičius.

Visi darbuojasi, kad būtų viskas tvarkoje surengta ir kuo geriausia.

Raporteris.

GRAND RAPIDS, MICH.
Atlaidai.

Žmonės vasaros metu pasilsėję ir sustiprinę nuilsusias jėgas dabar vėl pasiryžta stoti į bendrą visuomenišką, kaip bažnytinį taip ir pasaulinį veikimą.

Tat ir mūsų kolonijoje šio bendro veikimo sezonas, kaip kasmet, taip ir šiemet, prasidėjo su iškilmingais 40 val. atlaidais, kurie buvo rugsėjo 16, 17 ir 18 dd.

Šiose taip brangiose dienose į pagalbą pribuvo nemažas būrelis svečių kunigų, būtent: kun. K. Valaitis iš Detroit, Mich., kun. S. Kučas iš Saginaw, Mich., kun. J. Čižauskas iš Detroit, Mich., kun. V. Masevičius iš Detroit, Mich., kun. J. Martis iš Gary, Ind., kun. Alfonsas, pranciškonas ir keli vietiniai kitataučiai kunigai.

Kunigų puikūs pamokslai taip sujaudino klausytojus, kad kasdien stebėtinai skaitlingas būrelis tikinčiųjų buvo matyt klūpant prie Dievo Stalo ir priimant tą Angelišką Duoną. Dienos laike žmonės irgi skaitlingai lankėsi į bažnyčią ir karštai meldėsi prie To, Kuris guodžia kančiomis nuvargintas žemės klajūnų širdis. Čia prie gėlėmis išpuošto altoriaus jų sielos užsidegė amžinasties ilgesiu, čia jie rado ramybę ir paguodą, kurią teikia tikėjimas, tas amžinai šviečiąs ir gaivinąs žiburys.

Paskutiniame vakare buvo iškilmingi mišparai, kurių laike dalyvavo minėti kunigai. Vietinis parapijos choras, po vadovyste vargoninko S. V. Railos, atsižymėjo puikiu giedojimu.

Laike mišparų taip pat giedojo kun. J. Čižauskas. Jo iškilmingas, malonus balsas suvirpėjo didžioje bažnyčioje ir visus pripildė slaptingu žavesiu.

Po iškilmingų mišparų sekė procesija, kurioje dalyvavo vyskupas J. E. Pinten, Grand Rapids diocezijos. Mokyklos mergaitės gražiai pasipuošę ir vietinės draugijos taip pat skaitlingai dalyvavo.

Parapijonai yra labai dėkingi savo uoliam ir rūpestingam klebonui už pakvietimą svečių kunigų, gražią tvarką ir naudą, kurią atnešė šie 40 val. atlaidai, ir gerb. Pranciškietėms seserims, už šaunų bažnyčios papuošimą.

Nutrūkusi Styga.

WASHINGTON DEPOT, CT.
Žinelės.

Apie rugsėjo vidurį pas mus buvo taip sušilę, kad obelys pradėję antrą kartą žydėt. Al. Krikščiūno sode patėmyta viena šaka su gražiais žiedais, kaip kad pavasary.

Lietuvis E. J. Krikščiūnas Washington, Conn. žemės ūkio parodoj laimėjo dovaną už geriausius kornus.

Kelios lietuvių šeimynos čia sekmingai ūkininkauja. Bemaž visi priklauso prie LRKSA. 205 kuopos, kuri gerai gyvuoja. Su darbais čia bėdos nesimato, nes dirbtuvių čia nėra, daugiausia ūkio darbai.

Rap.

LOWELL, MASS.
Sutepimas lietuvių vardo.

Mūsų kolonijos viena grupė surengė Vytauto 500 metų sukaktuvių apvaikščiojimą.

Štai, kaip anglų spauda aprašo jų iškilmes:

"Feds make big raid in Dracut. Feds raid Lithuanian resort near Lakeview. Get 30 cases of beer and 10 gallons of alleged moonshine. On the wall of the building they found a license issued to the Grand Duke Vytautas Club."

Štai kaip Lowelliečiai pradėjo apvaikščioti Vytauto 500 metų sukaktuves. Gaila!

J.M.

NEW YORK CITY
Dailės ir meno mylėtojų ratelio susirinkimas.

Šios organizacijos svarbus susirinkimas įvyko rugsėjo 23 d. Dalyvavo veik visi nariai ir kėliatas svečių.

Iš komisijų raportų pasirodė, kad ponios Tamošaitienės, pono Hofmano ir ratelio narių koncertas įvyks lapkričio 2 dieną, vakare. Programa nuo 7 val. iki 9 val., o paskui bus šokiai prie pirmos klasės orkestro.

Ratelis kas kart gauna naujų jėgų dainose ir muzikoje. Tat ir minėtam koncerte pasirodys pora solisčių šioj apylinkėj nežinomų.

Po svarstymų nariai turėjo programėlę. Dainavo ir skambino pianu viešnia—panelė Augiūtė, dainavo K. Hofmanas. Kalbėjo apie meną ponas Gabrėnas. Apie lietuvių jaunimą Lietuvoje kalbėjo J. Dumčius. Daug gražių minčių suteikė J. Tamošaitis, K. Jurgėla ir kiti. Pabaigoje kun. Karalius aiškino apie idealių draugijų svarbą duodamas daug patarimų.

Kitą susirinkimą nutarta laikyt spalių 7 dieną, vakare, vietinės parapijos salėj, 7:30 vak. Kviečiami nariai ir svečiai susirinkt anksčiau, nes manoma turėti da daugiaus pajvairinimų.

M. Žukauskaitė.

NEW PHILA., PA.
Didžiojo Vytauto šventė.

Šventė skubiai artinasi, todel rengkimės visomis pastangomis, kad spalių 29 dieną (October) dalyvauti gražiai prirengtose iškilmėse.

Tą dieną bus šimta-tūkstantinės minios suplaukusios į paskirtą vietą—Shenandoah, Pa., išklausyti iškilmingų pamaldų, gražiausio koncerto, apylinkės didžiausių chorų ir suvienyto bendro choro. Vakarienė bus puikiausiai priruošta del visų svečių ir vietinių, kame praleisite linksmai dieną ir vakarą ir pasirodysite, kad visi esate tautos didvyriais.

J. J.

SHENANDOAH, PA.
Gerbiamieji Shenandoriečiai!

Būdėkite, nes jau artinasi spalių (October) 29-ta—L. D. K. Vytauto šventė. Susilauksite tūkstantinių minių svečių iš visų apylinkių. Puoškite savo namus trispalvėm vėliavom, didelėm ar mažom, nes tai jūsų šventa priedermė, kad prie kiekvieno lietuvio namelio plevesuotų lietuviška vėliava.

Todelgi Shenandoriečiai, rūpinkitės iš kalno pasiroodyt save garbingais patrijotais lietuviais. Taipgi puoškite savo namus ir biznio įstaigas, prirengki te valgių ir saldžių skanių gėrimų, kad būtų pilnos krautuvės ir šaligatviai, nes susilauksite daugybę savo pažystamų ir giminių. Dėkite iškabas gatvėse su parašu: *Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Vytauto 500 metų Sukaktuvių Šventė!*

J. Januškevičia, raštin.

ROUND LAKE, MICH.
Iškilmės.

Labai dėkojam gerb. kun. Lipkui iš Grand Rapids, Mich., kad rugsėjo 14 d. prisiuntė mums 14 puikiausių giedorių su vargoninku S. Raila priešaky į mūsų šv. Juozapo parapiją. Taipgi prisiuntė misijonierių Tėvą Alfonsą Kazlauską iš Grand Rapids, kuris atlaikė sumą, pasakė pritaikintą gražų pamokslą apie iškilmes ir po sumos pašventino naują varpą mūsų bažnyčioje.

Iškilmėse matėsi lietuvių iš Chicagos ir iš Detroito. Mes, lietuviai ūkininkai, turime suvirš 500 šeimynų. Labai didelis vargas, kad mes neturime lietuviško kunigo. Už tai dėkojam gerb. klebonui Lipkui, kad jis aprūpina dvasiškuose reikaluose mus, apleistus lietuvius, dažnai pats atvažiuoja, arba prisiunčia Tėvą Alfonsą iš Grand Rapids.

S. Litvaitis, komiteto narys.

CLEVELAND, OHIO.
Rengiamas gražus vakaras.

Jaunų Merginų Dr-ja (Young Ladies Sodality), kuri praėjusius metus daug pasidarbavo del šv. Jurgio parapijos, vėl rengiasi prie žieminio sezono. Draugija su parama kitų moterų draugijų pradėjo "Seserų namo fondą." Jau senai Seserys mokina parapijos mokykloj, bet savo namo del Seserų parapija neturi.

Pirmutinis šio sezono vakarų bus motinų ir dukterų vakarienė (Mothers and Daughters banquet), — tiktai del narių ir jų motinų. Bus spalių 12, sekmadienio vakare, šv. Jurgio parapijos auditorium. Prasidės 6 v. vakaro.

B. Jankauskaitė.

NEW HAVEN, CONN.

Rudens sezonui atėjus, prasidėjo bruzdėjimas, arba prisiruošimas prie įvairaus veikimo, kaip tai: šokių, koncertų ir veikalų.

Spalių 4 d. Moterų Sąj. 33 kp. rengia šokius su įvairiais pamarginimais ir dovanomis. Da pirmą kartą šioje kolonijoje tokie šokiai įvyks.

Alma.

DAYTON, OHIO.
Margučio koncertas.

Bus spalių 11 d. vakare, Ungarų kolonijos svetainėje.

Tai pirmas toksai puikus koncertas daytoniečiams. Programą išpildys kompozitorius A. Vanagaitis ir dainininkas J. Olšauskas. Pribus būrys artistų iš Clevelando, kurie padės suvaidint juokingą komediją "Moterų užsinaravimas."

Tai visų Daytoniečių ir apylinkės lietuvių pareiga atsilankyti į tą linksmą puikų parengimą!

Dailės Rėmėjas.

MARGUČIO IR DZIMDZI DRIMDZI MARŠRUTAS
Spalių (October) mėnesy.

Diena:
11 Dayton, Ohio.
12 Cleveland, Ohio.
15 Youngstown, Ohio.
18 Niagara Falls, N. Y.
19 Rochester, N. Y.
22 Utica, N. Y.
24 Amsterdam, N. Y.
26 Westfield, Mass.

Lapkričio (Nov.) mėnesy.
2 N. Britain, Conn. (po piet).
2 Hartford, Conn. (vakare).
7 Ansonia, Conn.
9 Waterbury, Conn.
16 Worcester, Mass.
23 Gardner, Mass (po piet).
23 Athol, Mass. (vakare).
27 Montello, Mass.
30 Worcester, Mass.

Gruodžio (December) mėnesy.
5 Lawrence, Mass.
7 Boston, Mass.
11 Brockton, Mass.
14 Providence, R. I.
21 New Haven, Conn.
31 Bridgeport, Conn.

Sausio (January) mėnesy.
4 Brooklyn, N. Y.
11 Newark, N. J.
13 Paterson, N. J.
15 Kearney, N. J.
16 ir 17 Elizabeth, N. J.
18 Bayonne, N. J.
22 Easton, Pa.
25 Philadelphia, Pa.
27 Philadelphia, Pa.

Vasario (February) mėnesy
1 Baltimore, Md.
4 Shenandoah, Pa.
6 Minersville, Pa.
8 Kingston, Pa.
10 Binghamton, N. Y.
12 Scranton, Pa.
15 Wilkes Barre, Pa.
22 Pittston, Pa.

RUDENINĖ EKSKURSIJA Į LIETUVĄ.

Spalių 11 dieną, Švedų Amerikos Linijos nauju motorlaiviu M. S. KUNGSHOLM išplaukia lietuvių ekskursija į Lietuvą per mūsų nuosavą uostą KLAIPĖDĄ. Šios ekskursijos palydovas p. J. V. Adomaitis, Lietuvos Šaulių Sąjungos spaudos atstovas, kuris išbuvęs apie tris mėnesius Amerikoj, gryšta Lietuvon.

Kviečiamas L. L. A. A. A. pirmininko, p. Adomaitis sutiko dalyvaut ir vadovaut šioj ekskursijoj. Palydovas yra susipažinęs su Lietuvos gyvenimu visapusiškai, teiks keliaujantiems žinių bei patarimų, kurie yra reikalingi žinoti Amerikos lietuviui jo apsigyvenimui Lietuvoj, kaip tai ūkio, pramonės ir t. p. šakose, kad nepadarytumėm tų klaidų, kurios kitų buvo daromos del šalies sąlygų nežinojimo.

Šios ekskursijos dalyviai suspės parvykti į iškilmingiausią Vytauto Didžiojo sukaktuvių dieną Kaune, spalių 27 d. Tad visi, kurie manote šį rudenį aplankyti Lietuvą ar joje apsigyventi, važiuokime RUDENINE EKSKURSIJA spalių 11 d. p. Adomaičiui lydint.

Turistas.

D. Barras.

DU BURTAI

—Vardas?—Čarlas Kassas. —Kiek metų?—Trisdešimt šešių. —Tautybė?—Anglas. — Ypatingos žymės? —Jokių.

Karininkas kreipės į sėkantį, kuris pasirodė esąs Frankimas Govardas, trisdešimt penkių metų amžiaus. Į visus karininko klausimus, kaip ir jo draugas, jis atsakinėjo lakoniškai. Visus surašius, pasirodė esą 73 žmonės, iš kurių tik dviem buvo lemta laisvėn sugryžti, likusieji gi, saulei nusileidus, bus sušaudyti.

Čia gi pat, prieš visų akis, kasė jiems ir bendrą kapą. 73 žmonės, puikaus kūno sudėjimo, pradedant 20 metų jaunuoliais ir baigiant 70 metų seneliais, įvairaus socialinio padėjimo, apsišvietę įvairių tautybių, stovėjo čia žiūrėdami į juodą baisią jiems skiriamą kapų duobę. Kiekvienas iš jų žinojo, kad tik dviem bus lemta ištraukti gyvybės burtą, kad kartu su tuo būti kitų mirties liudininkais. Dabar, kada visi belaisviai aiškiai matė žemės kelionės galą, jų tarpe pasidarė didelis širdingumas, ir karininkai ir kareiviai, susiskirstę grupelėmis, leido paskutines valandas draugiškuos pasikalbėjimuos.

Ir čia pirmą kart tarp Govardo ir Kasso užsimezgė pašnekesys.

Niekuomet da prigimtis neapdovanojo mažą pietų Amerikos respubliką tokia karšta diena, niekuomet pietų saulė taip nemielaširdingai nekaitino, kaip tą dieną. Bet laimei, korale, kur buvo suvaryti belaisviai ir kurio sienas pakeitė dviguba kareivių eilė, buvo keliatas medžių, kurių pavėsyje ir susitelkė belaisviai.

Govardas ir Kassas atsisėdo turkiškai: Govardas — sudėjęs rankas ant krūtinės, Kassas įvairindamas laiką žaidė akmeneliais, kuriuos čia pat iš žemės kasė.

—Keista, kad mūsų kompanijoje pasirodė tie du anglai! Nejaugi mūsų tauta, pradeda nepakęsti nuotikius?—tarė Kassas. —Arba greičiausiai darosi šioj srity praktiškesni, — patėmijo Govardas.

Kassas nusijuokė. —Pas šiuos ispanų-amerikonus yra koks tai liguistinis noras bausti. Sušaudyti 71—tad jau, žinote, kvepia žmogžudyste, Govardai! Bet ar mes neužsitarnavom?—paklausė Kassas.

—Aš norėčiau, kad kiekvienas šiame dalyke būtų taip įsitikinęs, kai mes,—atsakė Govardas.

—Argi mes turim teisę laukti kit-ko?

Gauja iš trijų šimtų valkatų, kuriems nieko nėr gyvenime brangaus, užplūdo šią mažą neturtingą respubliką, tikslu nuversti jos prezidentą ir jo vietoj pasodyt savo vadą arkliavagį! Kaip tas jums išrodo? Norėdami atsiekti tikslą, mes kelią prie jo darėm nuolatine kova, žiauria kova, kurios rezultatais pasirodė mūsų 73 nuginklavimas ir likusių mirtis. Mes —maištininkai... ne, blogiau, nei maištininkai, del to, kad nei vienas iš mūs nėra šios respublikos pilietis. Mes dargi neturim tam įstatymų teisės, įstatymų kojos, jeigu taip galima išsireikšti.

—Tikra tiesa! Saulei nusileidus visam bus galas,—atsiduso Govardas. — Aš norėčiau būti užmuštu susirėmime. Stovėti ir laukti, kol sušaudys... Brrr!... Jis pasipurtė. —Aš taipgi pavydžiu tiems laimingiesiems,—atsiliepė Kassas. —Bet jeigu ten, susirėmimo vietoj, kokia nežemiška jėga pasiūlytų jums išsirinkti—būti užmuštu, tada ir ten, arba gyventi da dešimt dienų ir galų gale šalta-kraujingai sušaudytu, ką pasakytumėte jūs į tai? Aš žinau, koks būtų mano atsakymas. Aš kiek tik turiu pajėgų surikčiau: "Ne! Ne ir ne! Tik nedabar! Leiskite man išgert gyvenimo taurę iki paskutinio lašo. Leiskite man patirti šalančios dvasios kančias!" Štai, ką aš atsakyčiau. Ne metais, o pergyvenimais galima skaityti gyvenimą. Tas, kuris daugiau šiame žemiškame gyvenime patyrė, tas tik gal pasakyti, kad gyveno ilgai!

(Bus daugiau).

LABAI PATOGI IR LINKSMA KELIONĖ Į

LIETUVĄ

ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA

(Swedish American Line)

PATOGUS SUSISIEKIMAS

NEW YORK-KLAIPĖDA

(Via Gothenburg)

Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjunga Amerikoje
Rengia RUDENINĘ EKSKURSIJĄ
NAUJAM MOTORLAIVY

KUNGSHOLM

Ekskursijos vadas p. J. V. ADOMAITIS
Lietuvos Šaulių Sąjungos Spaudos Atstovas
Išplaukia iš New Yorko Spalių 11 d.

LAIVŲ IŠPLAUKIMAI IŠ NEW YORKO

M. S. KUNGSHOLM Šeštadieny, Spalių 11
Spalių 11 išplaukia Lietuvių Ekskursija į Lietuvą
M. S. "Gripsholm" Šeštadieny, lapkričio 1
M. S. "Kungsholm Šeštadieny, lapkričio 8
S. S. "Drottningholm" Šeštadieny, lapkričio 29
M. S. "Gripsholm" Šeštadieny, gruodžio 6

Del platesnių informacijų kreipkitės pas arčiausį Tamstai agentą arba bent kurią mūsų Linijos raštinę. Gauk lietuvių kalboj specialiai atspaustą cirkuliorį apie Liniją. Gaunami pas agentus ir mūsų raštinėse.

RAŠYK: SWEDISH AMERICAN LINE
21 State Street, New York City

ŠIOS YRA GOLD MEDAL DIENOS

Jaunatvė, sveikata, gyvenimo smagumas gali vėl jums grįžti. Skausmai, del inkstų, kepenų ar puslės netvarkos, jusų smagumo neužmuš. Naujoj medicinoj pažangos dėka, ši sena gyduolė, kuri virš 200 metų ligoniams gelbėjo, padaryta malonia ir lengva vartoti. Gaukite tikrąsias ir neimkite kitų. Vaistinėse trijų dydžių. Ieškokite "Gold Medal" vardo kekvienoje dėžutėje.

NEW AND IMPROVED GOLD MEDAL HAARLEM OIL CAPSULES

SCHUYLKILL APYLINKĖS LIETUVIAI

IŠKILMINGAI MINĖS VYTAUTO DIDŽIOJO SUKAKTUVES.

Šiais metais sueina 500 metų nuo Vytauto Didžiojo mirties. Kas gi nežino, kuo Vytautas buvo Lietuvai ir bendrai lietuvių tautai? Vytautas buvo vadas, kurs mokėjo visus lietuvius suvienyti išmintingai ne ginklu, bet teisingumu bei sumanumu vadovauti ir jos vardą aukščiausia iškelti. Vytautas buvo valdovas, kuris griūnančią valstybę sugebėjo ne tik atstatyti, bet jos rubežius išplatinti taip plačiai, kaip niekuomet nebuvo išplatinti ir Lietuvą pastatyti pirmoje vietoje Europos valstybių tarpe. Vytautas buvo tėvas, kuris visą savo amžių pašventė savo tautai ir visais jos reikalais rūpinosi, ir savo tautai pasišventė.

Vytautas buvo lietuvių didvyris. Apie Vytauta tautoje paliko visokių padavimų. Vytautas yra dainių apdainuotas, rašytojų aprašytas. Jei lietuvių tauta pragyvenusi tiek vergijų ir tiek kritingų laikotarpių, išliko kaipo lietuvių tauta, jei lietuviai atgavo nepriklausomybę ir savo valstybę atgaivino, tai dėka Vytauto Didžiojo kilniai dvasiai, kuri neišnyko iš lietuvių tautos.

Tat. Visi lietuviai šiais metais mini Vytauto jubiliejų. Tas minėjimas įvyksta visur, kur tik lietuviai gyvena. Lietuvoje be kitų iškilmių, buvo Vytauto Didžiojo paveikslas nešamas ir visur iškilmingai visuomenės ir organizacijų sutinkamas ir išlydimas. Tas nešiojamas paveikslas turėjo priminti tarsi patį atsikėlusį Vytautą ir vaikščiojantį po savo tautą, tarsi žadindamas lietuvius didvyrius mylėti savo tėvynę ir eiti išvaduoti pavergtą brangų Vilnių iš erelio nagų. Gaila, kad Amerikos platybės ir lietuvių išsisklaidymas joje neleidžia tam paveikslui apeiti lietuvius ir žadinti: lietuviai, būkite lietuviais. Nors paveikslas čia neateina, bet ateina tas obalsis: minėkime savo didžiausį Didvyrį Vytautą! Būkime Vytautais dvasia!

Ir tikrai, visi lietuviai išsiskirstę įvairiose Amerikos vietose mini Vytauto Didžiojo jubiliejų. Skaitome spaudoje, kad tas paminėjimas įvyksta beveik visur. Vytauto vardas skamba po plačią Ameriką.

Prie tokio paminėjimo energingai ruošiasi ir Schuylkill apylinkės lietuviai. Šioje sulyginamai nedidelėje apylinkėje yra daug apsigyvenusių lietuvių.

Tas paminėjimas įvyks spalių 29 d., 1930 m. tirščiausiai lietuviais apgyvendintam Shenandoah, Pa. Prie to apvaikščiojimo energingai ruošiamasi. Yra susidaręs organizacinis komitetas, kurio prezidentu yra kun. J. A. Karalius, Shenandoah, Pa. klebonas, žymus veikėjas bei gabus organizatorius. 1-mas vice prezidentas p. S. Gegužis iš Mahanoy City, Pa. 2-ras vice prezidentas p. P. Neroskas iš New Philadelphia, Pa. 1-mas sekretorius p. J. Januškevičius iš New Philadelphijos. 2-ras sekretorius p. O. Navakaitytė, Kasininkas p. A. Bridickas iš Shenandoah. Iždo globėjai: p. F. Madzerskas ir p. V. Vilinskas iš Minersville. Nariai: Kun. C. Klivinskas ir p. F. Vasiliauskas iš Tamaqua; kun. S. Dobinis iš Shamokin; p. Karosas ir p. L. Urbonienė iš Mt. Carmel; kun. V. Nanorta ir p. L. Dikša iš Hazleton; J. Draugelis iš Girardville; kun. J. Tiškus iš Maizeville; kun. P. Mockus iš Coaldale; Mičiulis ir Arlauskas iš Frackville; p. J. Getuskas iš Shenandoah; p. J. Kazlauskas ir p. Radzevičius iš St. Clair.

Kaip matyt iš komiteto sąstato, į jį įeina žymiausieji veikėjai ir susipratę tos apylinkės lietuviai ir tyčiomis įtraukta po vieną kitą atstovą iš kiekvienos tos apylinkės žymesnės kolonijos. Mat, čia yra nusistatymas be to bendro visos apylinkės paminėjimo Shenandoah, daryti kur galima atskirai kievienoje kolonijoje. Žodžiu, čia norima uždegti Vytauto Didžiojo dvasią kiekvieno lietuvio širdyje.

Teko patirti, kad apvaikščiojimas Vytauto Didžiojo paminėjimo Shenandoah, Pa. tikrai žada būti įspūdingas, turiningas savo programa ir nepaprastas šioje apylinkėje.

Programa žada susidėti iš 3 dalių: 10:30 ryte pamaldos šv. Jurgio bažnyčioj; 3:30 po pietų koncertas Shenandoah High School svetainėje ir iškilminga vakarienė Maher'io svetainėje. Yra pakviesta žymiausieji lietuvių asmenys ir Amerikos aukštai stovinčių oficialų ir neoficialų. Tikrai įdomu bus pamatyti gražias iškilmes, išgirsti ugningų gražių kalbų, apibudinančių Vytautą Didįjį, patirti savo skaitlingumą ir tautinį susipratimą, o kas svarbiausia pasisemti Vytauto Didžiojo dvasios. Tat visi lietuviai į Schuylkill apylinkės lietuvių iškilmingą Vytauto Didžiojo paminėjimą! *Visi spalių 29 d. į Shenandoah, Pa. Visi lietuviai, o ypatingai jaunime, parodykim, kad verti esate Vytauto Didžiojo ainiai!*

Skrajūnas.

Arutis.

VALDOVO DUKTĖ

Pasaka.

I.

Tolimoj šiaurėj, iš trijų pusių jūros bangų plaunamo pusiausalio, gyveno smarkus ir žiaurus valdovas. Kentė ir drebėjo prieš jį visi jo pavaldiniai, vykdydami visus jo paliepimus ir pageidavimus, o kurie drysdavo jam pasipriešint, tai tokie tuo pat laiku nerdavos sau kilpas ant kaklo; nes toki būdavo smarkiai plakami ir kankinami, kol siela apleisdavo kūną. To dėliai retas kas drysdavo savo gyvybę statyt pavojun prieš žiaurųjį valdovą.

Gražūs buvo valdovo palociai, tviskėjo ir švietė saulės atspindyje, kiekvieną praeivį iš tolo masino prie savęs pasigėrėti. Bet retas kas drysdavo arti prie jų selinti, žinant, kas randasi ir ko laukiama tarp tų gražybių. Nes tuose gražiuose palociuose vien niūri dvasia viešpatavo; ten nesigirdėjo linksmaus juokavimo, nesimatė šypsančiais veidais žmonių, nesigirdėjo nei linksmių paukštelių čiulbesio, skambios lakštutės giesmelės, tik tyki vienuma, šiurkštūs valdovo įsakymai pavaldiniams ir, retkarčiais, tingūs šunų amptelėjimai.

Kol gyveno graži valdovo žmona, tai ir valdovas buvo švelnesnis su pavaldiniais, o gerosios žmonos prašomas—retkarčiais ir pasmerktiesiems dovanodavo gyvybę, grąžindavo laisvę. Bet kuomet pasimirė geroji valdovo žmona iš susirūpinimo del savo vyro žiaurumo, palikdama įpėdinę dukrelę, tuokart valdovas tapo tikras kraujo aukos troškėjas.

Matė ir nuo kitų girdėjo apie tėvo valdovo žiaurumus ir jo gražioji duktė Kastytė, leisdama gražiąsias jaunystės dieneles tarp niūriųjų mūro sienų, pildydama tėvo valią. Nieko ypatingo džiuginančiame jaunatvės laike Kastytė nepatyrė būdama uždaryta palociuose, nes ji nieko kito nematė, kaip niūksant daugybę namų paniūrusiais be laiko raukšlių sutrauktais veidais tarnus ir tarnaites. Kastytė buvo geros ir gilios širdies—tikrasis motinos atvaizdas! Nors ji jauna buvo, mažai patyrusi sunkaus gyvenimo, bet matydama tėvo žiaurumą, kasdieninius baudimus ir žudymus nekaltų žmonių—ėmė prašyt tėvo pasigailėjimo, nes ji tik tuokart nurimsianti, kuomet nustos liejęsis kraujas, o kaip to sulauksianti, tuokart ji galėsianti apleist niūruosius palocius, pasidžiaugt draugėje su kitais jaunystės skaidrumu. Tą visą išgirdęs valdovas užpyko už jos tokį silpnumą ir geraširdingumą, kad ji neinanti tėvo pėdomis, bet da jo darbus peikianti. Įsakė pavaldiniams neišleisi Kastytės iš rūmų, užrakinti kambaryje, kad kiti pašaliniai neprieitų prie jos, o pats tęsė savo pradėtąjį darbą, norėdamas kraujuose paskandint kilusią pagiežą. Bet veltui, kuo daugiaus kraujuose mirko, tuo daugiaus troško.

Smilko ir nyko atskirta Kastytė nuo pasaulio, nuo erdvaus oro—trunėjo tarp tvankių rūmo sienų, tokių pat beširdžių žvalgų priežiūroj, kaip kad jos tėvas buvo. Tik neilgai jai teko kęst tėvo pasmerkimą. Nes kuomet visi žmonės aimanavo, skęsdami skriaudose, o žiaurusis valdovas viską nuteriojęs, namo pargryžęs puotavo su savo pasekėjais, tuokart krito prakeikimo valanda ant valdovo ir jo pavaldinių. Sudrebėjo žemė ir ant jos esanti palociai. Ir nugrimzdo pusiausalis su palociais į atsivėrusios jūros dugną.

Kame viešpatavo žiaurus valdovas, ten po trumpos akymirkos tik tyvuliuojanti jūra tesimatė su putojančiomis, viena kitą vejančiomis bangomis, kurios nuplovė blogus darbus nuo žemės paviršiaus su jų vykdytojais, o su blogais turėjo ir geri nueit į požemio karalystę.

II.

Nuo to laiko, kuomet vieton pusiausalio pradėjo banguot jūra, tai kas vakaras sulėleidyje—leidžiantis saulės spinduliuose, vietoj žiauraus valdovo palocių, pasirodydavo puiki, žavėjanti salytė apaugusi gražiais medžiais, tarp kurių sėdėdavo valdovo duktė Kastytė, tviskančiais papuošalais pasirėdžiusi, šukuodama auksines kasas, dainuodavo ilgesio žavinčias daineles, užburiant kiekvieno širdį, o jūros nimfos ir sirenos, saugojo ir pritarė jos širdies dejonių atgarsiams, kol vakaro tamsai užviešpatavus pranykdavo tas visas grožio reginys jūros gelmėse...

Žavus visiems buvo matomasis reginys, bet da puikesnė pasirodydavo Kastytė, kaip svajonių karalaitė, tviskančiuose papuošaluose. O jos gražumas, gerumas ir žavinti daina viską viršydavo. Del to, taug kas apie tą jūros nimfų karalaitę svajojo, daug naktų nemigo, kad tik ją atsiekus, bet visų rūpesčiai buvo veltui, niekas negalėjo pasiekt ir dasilytėt Kastytės sosto; nes sunkūs keliai vedė prie pasirodančios salytės, o da sunkesni keliai vedė prie sosto.

Nuo krašto reikėjo plaukt valtele labai siaurais ir kreivais vandenų tarpekliais, nes iš visų pusių styrojo smailūs akmenys, vandens besisukančios versmės, kame mažiausias neatsargumas, kryptelėjimas ir, valtelė subyrėdavo į šipulius, o joje esantieji keliauninkai be jokios išsigelbėjimo vilties, grimzdavo ten, iš kur nei vienas nebegalėdavo išvyst dienos šviesos.

Visoki puikuoliai, neužsitarnautos garbės troškėjai, vieni kitus lenkdami, siekė prie laimės švyturio, visi per daug pasitikėjo silpnais būdami, todel visi tą patį užmokesnį tegaudavo: tarp šelstančios jūros bangų ant visados laimę užbaigdavo.

III.

Netoli jūros pakraščio gyveno neturtingas—vos iš savo uždarbio išmaitinąs šeimą, darbštus ir dievotas žvejys. Vargingai jis gyveno, sunkiai dirbdavo, per ištisas dienas žvejodamas po jūrą, ir laimė jo, jei pavykdavo kuomet daugiaus prižvejoti.

Vargo ir triuso žvejys, nematydamas šviesios dienos, tik vieną jis turėjo neužslopinamai geresnę viltį, nes turėjo keturius sūnus ir porą dukterų, tat vaikams suaugus tikėjos susilauksiąs senatvėje paramos.

Trys sūnūs buvo kaip ąžuolai, o ketvirtasis jauniausias Kastas irgi netoli jų atsilikęs, o seserys, dailios, kaip liepos, gražia jaunyste žaliavo. Bet kuomet vaikai suaugo, pilnai atsistojo ant kojų, tuoktar be jokio gailesčio apleido tėvus ir jų namelius, kame juos išauklėjo, išmaitino ir išvaikštinėjo jie į tolimus kraštus sau laimės ieškot, nenorėdami būt prie augintojų ir jų amato. Tik vienas Kastas likos prie tėvų žadėdamas jais rūpintis ir jų neapleisti.

Nuliūdo žvejys matydamas savo vaikų pakrikimą, neklausymą tėviškų patarimų; ir nei gero žodžio netarus už padėtus išauklėjimo vargus, išėjo kiekvienas sau ieškot geresnės gyvenimo laimės.

Dirbo kiek tik patyrimo turėjo likęs prie tėvų jaunasis Kastas. Rūpinosi savim, da labiaus rūpinosi senų tėvų būklės pagerinimu. Niekas jo nematė paniurusio, nusiminusio, aimanuojančio savo sunkia dalimi, nes jis visuomet atrodė rimtas, gražus, šypsantis vaikinas, kuriam da nesuspėjo gyvenimo rūpesčiai išspaust raukšlių ant kaktos. Džiaugėsi Kastelio darbštumu ir sumanumu senas žvejys.

IV.

Vieną gražų vasaros vakarą, netoli jūros pakrantės, gražiai žaliuojančiame pušynėly, sėdėjo užsisvajojęs Kastas. Ilgai ir toli jis klajojo mintimis, o labiausia mintys sukėsi apie valdovo dukterį, kas saulėleidy matomą svajų karalaitę. Nors jis nesijautė vertas apie ją nei svajot, bet mintys niekeno nesulaikomos gali bile kur klajot. Nors jo mintys ir širdis traukė į tą užburtą salą, kame niekas negalėjo atsiekt, vien gyvastis paaukodavo, tai tuo labiaus nesitikėjo, kad jis atsiektų, o labiausia jam buvo gaila senų tėvelių, kurie likę be jo susilauktų juodos dienos.

Kuomet Kastas taip skendo neįvykdomose svajonėse, iš pušyno šono lėtai prisiartino prie jo senukas: ilga žila barzda, su lazduke rankoje, paprastais švariais drabužiais apsirėdęs, priėjęs prie Kasto, uždėjo dešinę ranką ant peties, pažadinant jauną žvejį iš svajonių.

—Aš žinau apie ką tu svajoji, —prabilo senelis į Kastą. —Nenusiminkl Tu esi sunkių gyvenimo vargų spaudžiamas, stengies savo tėvų padėtį pagerint. Jūs mokinatės iš gyvenimo ir elgiatės, kaip reikia, kaip kiekvienas jaunuolis privalo, o retas kas tą pildo. Todel, kas prieko siekdamas nepasiekė, tai būkit ramūs—jūs tą atsieksite. Nes jie nebuvo to verti ir prie to prisirengę, o jūs teisingais keliais ėjot, mokinatės su atsidėjimu kas gera, saugojatės nuo blogo, todel esate tvirto ir teisaus būdo, del to atsieksite salą ir ant jos esančią laimę, kurios kiti nedasiekė. Tik turite nepamiršt "užburto" žodžio, kurį aš jums pasakysiu ir kurį turėsite ištart stodami ant salaitės.

Kastas, gryžęs į namus, visą naktį neužmigo, svajodamas apie viliojančią ateitį. Tol jame mintys sukės, kaitaliojos, kol sulaukęs sekančio pavakario — saulėlaidos, turėjo sėst į valtelę ir siekt prie tikslo. Viena iš didžiausių kliūčių jam buvo, tai seni tėvai, kurie per ašaras maldavo jį atsisakyt nuo pražūtingo žygio, bet ištvermingas jaunas žvejys perkalbėjo tėvus. Gavęs nuo jų palaiminimą, šoko į valtelę, pradėjo irtis prie tikslo.

Susirinkusieji žmonės pakrantėje, rėkė pašiepdami, kad da vienas pakvaišėlis nori jūros dugne sau kapus rast, bet Kastas neklausė jam skiriamų visokių pasityčiojimo žodžių, nepasidavė silpnybei del sirenų dainų ir viliojančių jūros nimfų. Jis plaukė pirmyn ir pirmyn pavojingiausiu keliu, kol pasiekė tą laimės salą. Ištarė atbūrimo žodį, ir drąsiai ant jos stojo ištiesdamas žvejo ranką valdovo dukterei, kuri atsidėkojimui už jos išgelbėjimą iš požemių tamsybės, pasižadėjo tapt Kasto žmona ir pasidalyt visais salaitėj esamais turtais.

V.

Ir iškėlė puikiausias vestuves, o po to linksmai džiaugėsi Kastas su gerąja Kastyte. Išsitaisė puikiausius palocius, gražiai ir padoriai gyveno, laikydami prie savęs senus Kasto tėvus, kurie niekuomet nesitikėjo tokios laimės susilaukt, o į ją patekę ir savo bendrų nepamiršo visuomet jais rūpinantis.

VI.

Po nekurio laiko gryžo ir kiti žvejo sūnūs ir dukterys, kurie neklausė tėvo esant varge, išėjo ieškot laimės. Bet būdami be savarankumo, vien per suktumą ir lengvapėdiškumą greit apsivylė įklimstant į dumblą, todel gryžo prie tėvo žvejo ir brolio, kurtuos varge paliko, o radę turtingus prašė pastogės ir duonos kąsnio.

— — —

Tik tie atranda laimę, kurie prie jos teisingu būdu siekia ir rimtai prie to rengiasi: o visiems kitiems lengvapėdžiams nenaudėliams anksčiau ar vėliau pražūtis.

VAŽIUOKIME Į LIETUVĄ
TIKTAI VIENINTĖLIU LIETUVOS JŪROS KELIU
Per KLAIPĖDĄ
Greitas susisiekimas via Kopenhagen
Puikūs Laivai — — Ganėtinai Gero Maisto
Švarumas ir Patogumas — Malonus Patarnavimas
LAIVŲ IŠPLAUKIMAI IŠ NEW YORK:
S. S. "OSCAR II" SPALIŲ 11
S. S. "FREDERIK VIII" SPALIŲ 18
S. S. "UNITED STATES" LAPKRIČIO 1
Informacijų ir laivakorčių reikalais kreipkitės pas savo agentą arba:
SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE
27 WHITEHALL ST. NEW YORK, N.Y. | 248 WASHINGTON ST. BOSTON, MASS. | 130 N. LA SALLE ST. CHICAGO, ILL.

"Garso" Katalogas

NAUJAUSIŲ IR ĮDOMIAUSIŲ KNYGŲ BEI GAIDŲ

MALDAKNYGĖS.

1. ANIOLAS SARGAS — Balto celluloid apd. su kryžiumi vidury 2.00
2. ANIOLAS SARGAS — Juodos odos apdarais 1.75
3. ANIOLAS SARGAS — Minkštais odos apdarais 1.50
5. DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ — Balto celluloid apd. su kryžiumi vidury ... 2.00
6. DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ — Balto celluloid apdarais 1.75
7. DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ — Minkštos odos apdarais 1.50
8. MALDŲ RINKINĖLIS — Prast. apdar. .40
9. MALDŲ VAINIKĖLIS — audekliniais apdarais ..... .70
10 MALDŲ VAINIKĖLIS — Juodos odos apdarais 2.00

MALDOS (sulig Lietuvoje ir Amerikoje Vyskupų patvirtintų leidinių) ..... .02½
NAUJASIS TESTAMENTAS 1.25

MUZIKA.

STANEIK—LAUMENSKIENĖS

ATSIMINIMAI. Smuikui su pianu ..... .25

J. TALLAT-KELPŠOS KŪRINIAI.

GAILESČIO GIESMĖ ..... .10
KETURI SUKTINIAI ..... .50
NE MARGI SAKALĖLIAI ..... .30
NUPLASNOK ..... .25
OI, TU LAKŠTINGALĖLE ir Vanagėlis tupėjo .15
BALNOK TARNE ŽIRGĄ ir Gerkim broliukai .15

ANTANO BAČIULIO KŪRINIAI.

MEILĖ (Love) Solo balsui, smuikai ir pianui Lietuvių ir anglų kalbose $1.00
PIEMENĖLIS duetas ..... 50c.
KO VĖJAI PUČIA keturiems balsams kanonas ir pianui ..... 50c.
CHORO REPERTUARAS No. 4, 5, 6. .... 75c.
CHORO REPERTUARAS No. 7, 8, 9. ..... 75c.

JUOZO ŽILEVIČIAUS KŪRINIAI.

ČIA KRAŠTAS Liūdnas ir Gaudžia, gaudžia aukso varpas ..... .30
GUNDĖ MANE BERNUŽĖLIS ..... .75
GIRTUOKLIO DAINA ..... .40
JAU PAVASARIS ATĖJO ..... .25
LAISVĖS DAINA ..... .35
NULIŪDIMO VALANDA ..... .40
ŠĖRIAU ŽIRGELĮ ..... .75

STASIO ŠIMKAUS KŪRINIAI.

KUR BAKUŽĖ SAMANOTA ..... .60
KAREIVIŲ DAINA ..... .40
MŪSŲ DAINOS ..... .40
SUNKU MAN GYVENTI ..... .35

ĮVAIRIOS KNYGOS.

ATSARGIAI SU UGNIMI ..... .10
APIE APDRAUDĄ ..... .05
DEGTINĖ — NUODAI ..... .15
BOTANIKA ..... .20
DELEGATŲ Kelionė Lietuvon 1916 m. ... .25
ISTORIJA APIE GENOVAITĘ ..... .25
DIDYSIS SAPNININKAS 1.00
EUROPOS ISTORIJA ..... .50
KELIONĖS Įspūdžiai, kun. J. Pauliuko ... 3.00
KRAŽIŲ SKERDYNĖ ..... .25
KATALIKŲ BAŽNYČIA ir Demokratizmas .50
KRUVINA Revoliucija ar ramus kultūros darbas? ..... .05
KUN. A. BURBA, Jo gyvenimas ir darbai .25
KŪDIKIŲ AUKLĖTOJA (kun. Saurusaičio) .10
LIETUVOS ALBOMAS 3.50
LIETUVIAI KATALIKAI ir kitos srovės .. .10
LIETUVIŲ DEMONSTRACIJA ..... .20
LOGIKOS EVOLIUCIJA ..... .05
LAISVĖN BEŽENGIAN ..... .75
MOTERYSTĖS NESUARDOMYBĖ ..... .10
METRAŠTIS — 1916 METŲ ..... .75
NAUJOS GADYNĖS PRIEAUŠRYJE ..... .15
NAUJOJI VALDŽIA ..... .05
PRAMONINĖS Demokratijos Pagrindai .... .50
PALYDOVAS ..... .65
PAŽINKIME SOCIALIZMĄ ..... .10
PIRMOS ŠV. KOMUNIJOS Paveikslai .... .10
RŪTELIŲ DARŽELIS. Pamokinimas kaip žolynai auginti ..... .20
APMĄSTYMAI visiems metams ir šventėms 1 ir 2 dalis 3.00
RAMBYNO TĖVYNĖJE ..... .35
RAKTAS SVEIKATON IR LAIMĖN ..... .25
SOCIALIZMAS IR KRIKŠČIONYBĖ ..... .15
ŠILTIEJI ir šaltieji kraštai ..... .35
ŠV. JĖZAUS VARDO Dr-jos įstatai ..... .30
THE AMERICAN Press on Lithuania freedom .35
"TIESOS AIDAI", Budėkime, kad neprigautų. .10
"TIESOS AIDAI" Nr 2. ..... .10
"TIESOS AIDAI" Nr. 3. ..... .10
"TIESOS AIDAI" Nr. 4. ..... .10
"TIESOS AIDAI" Nr. 7. ..... .10
"TIESOS AIDAI" Nr. 9. ..... .10
VIENYBĖJE — GALYBĖ ..... .25
VOKIEČIŲ OKUPACIJA Lietuvoje 2.00
VALGIŲ GAMINIMAS 1.50
WHO'S WHO and WHAT among our great men. Pr. Gelumbis ..... .50
ANYKŠČIŲ ŠILELIS. Eilės. ..... .10
JONO KMITO EILĖS 1.50
NAUJOS EILĖS IR DEKLAMACIJOS ..... .25
PAVASARIO BALSAI. Maironio 1.00
TĖVYNĖS GARSAI. Eilės. ..... .15
TĖVYNĖS KELIAIS (Liūdo Giros eilės). .40
LIETUVOS ISTORIJA ..... .65
LIETUVIŲ-LENKŲ UNIJA ..... .35
VAIKŲ PASISKAITYMAI ..... .15
40 ATVIRUKŲ: Lietuvos valstybės miestų ir pylių ženklai ir gerbai ..... .40
LIETUVOS ŽEMLAPIS ..... .25
BAŽNYČIOS ISTORIJA ..... .75

DRAMOS IR KOMEDIJOS

F. SCHILLER'IO "Klasta ir Meilė" 5 veiksmų miestelėnų tragedija ..... .50
AMERIKA PIRTYJE. Trijų dalių komedija .10
A. ČEKOVO — Vyšnių sodas 5 veiksmų komedija ..... .40
S. ČIURLIONIENĖS-KYMANTAITĖS — Komedijos: Pinigėliai, 3 veiksmų komedija; Karalaitė Tikroji Teisybė 2-jų veiksmų pasakos ir tt. ..... .60
K. GAIGALO — Laisvės Kovotojai ..... .25
GLASS ir KLEINO — Potašas ir Perlamutras, 3 veiksmų komedija ..... .40
G. HAUPTMANO — Hanelė. Dviejų dalių svajos poema ..... .25
H. IBSENO — Šmėklos. Šeimos drama trimis veiksmais ..... .40
DRAMA MIŠKE, 4 veiks. drama St. Žemaičio .30
ALENUTĖ, 2 aktų drama su dainomis ... .25
DANGUS, BRANGUS, 2 aktų komedija ... .25
DOLPELIS Ministerijoj tarnauja, monologas .10
ĖMĘS IR KALBĖK ..... .30
ERŠKĖČIŲ ŽAKU, 5 veiksmų drama ..... .80
GEGUŽĖS ŠVENTĖ, 1 veiksm. drama ..... .40
JURGIS ŽIBURYS, 3 veiksmų vaizdelis .. .15
KAROLIO TETA, trijų veiksmų ..... .50
KRIAUČIUS MOTIEJUS, Dialogas ..... .25
MONOLOGAI: Blaivin. pirmininkas, Ant vienų pečių, Šimas oratorius ..... .15
MONOLOGAI: Teatras ir dekoracijos ir Mazgelis nepadėjo ..... .15
PRABOČIŲ ŠEŠĖLIAI Drama. ..... .75
RYTŲ SVEČIAS. Drama 4 aktų ..... .50
SCENOS ĮVAIRUMAI. Kelios komedijos .. .40
ŠYKŠTUOLIS, 5 veiksmų komedija ..... .50
TEODOLINDA — 1 veiksmo komedija ..... .20
TRYS SESUTĖS, 4 veiksm. drama ..... .60
VALKATA. 4 veiksmų dramos vaizdelis ... .50
P. VAIČIŪNO — Pražydo nuvytusios gėlės. .20
VIENAS IŠ MŪSŲ tur apsivesti 1 veiksmo komedija ..... .10

"GARSAS"
73 E. South St., P. O. Box 421,
Wilkes Barre, Pa.

AR JAU ĮSIGIJOTE KELIONĖS ĮSPUDŽIUS?

JEIGU DAR NE, TUOJAUS TĄ PADARYKITE KELIONĖS ĮSPUDŽIUS parašė ir išleido gerb. kun. J. A. Pauliukas.

Knygos kaina $3.00

KELIONĖS ĮSPUDŽIUS perskaitęs, jausiesi kaip kad būtumei atlankęs Šventąją Žemę, Aigiptą, Italiją, Francūziją, Lietuvą ir kitas šalis. Tai pirmutinė knyga lietuvių kalboj taip gausiai iliustruota su 330 paveikslų.

Gaunama:
"GARSAS"
73 E. South Street,
Wilkes Barre, Pa.

BIZNIERIAI SKELBKITĖS "GARSE"

VIETINĖS ŽINIOS

SVEČIAI.

Penktadieny, rugsėjo 26, Susivienymo Centrą ir redakciją atlankė kun. J. J. Karalius, buvęs Susivienymo Vyriausias Dvasios Vadas, Shenandoah, Pa. lietuvių parapijos klebonas, kun. P. Čėsna, Mahanoy City, Pa. lietuvių parap. klebonas, šiomis dienomis gryžęs po atostogų iš Lietuvos, ir kun. Mockus, Coaldale, Pa. lietuvių parapijos klebonas.

Gerbiami svečiai apžiūrėjo Susivienymo namą ir vidaus įrengimus.

Pirmadieny lankėsi trys Worcester, Mass. biznieriai: Vincas Liaudinskas, kuris turi gasolino stotį ir automobilių įrankių krautuvę, Juozas Baltromaitis, užlaiko drabužių krautuvę, ir B. Jackson ir žmona, restauracijos savininkai. Jie visi buvo atvažiavę į p. Petro Jurkino (iš Worcester) ir panelės Francis Senuta iš Pittston vestuves.

VYTAUTO KOMITETO SUSIRINKIMAS.

Bus ketverge, spalių-October 9 d., 7:30 vak., Kingstone, lietuvių parapijos salėje.

Visų komiteto ir komisijų narių pareiga dalyvauti šiame susirinkime ir išgirst visų komisijų raportus, nes jau yra galutinai rengiamasi prie milžiniško koncerto ir didelio bankieto.

Visų kolonijų lietuviai rengia apvaikščiojimus, tai ir mes, Wyoming Klonio lietuviai turim pasirodyt gerai. Todel pribūkit visi į susirinkimą, kad geriau prisirengus.

Kun. J. Kasakaitis, pirm.
L. Lietuvninkas, sekret.

KAS, KĄ, KADA ir KUR RENGIA.

L. R. K. S. A. 7 kuopos didelis balius. Bus ketverge, spalių 30 d., Lietuvių Piliečių Klūbo salėj, 183 No. Main Street.

KINGSTON, PA.

Šv. Marijos parapijos choras rengia jubiliejinį bankietą savo vadui J. J. Šaučiūnui pagerbt spalių 23 d., 1930 m., Redington Hotely.

Lietuvių Piliečių Klūbas Kingstone rengia didelį balių lapkričio 26 d., 1930 m. Burbos salėje, Main St., Edwardsville, Pa.

MINERS MILLS, PA.

Šv. Pranciškaus parapijos choras rengia šokį Utarninko vakare, spalių 28, 1930 m., Speichers salėje, Parsons, Pa.

V. J. Kančios Dr-ja Miners Mills, Pa. rengia metinę vakarienę, lapkričio 16 d., 1930 m., šv. Pranciškaus parap. salėje.

WILKES BARRE, PA.

K. K. Draugija rengia linksmą balių lapkričio 15 d., 1930 m. B. Poteliūno salėje, 53 Bank Str., Wilkes Barre, Pa.

Šv. Trejybės parapijos choras rengia "Card Party" ir šokius. Bus utarninke, spalių 28 d., parapijos salėje, kampas Meade ir South Sts.

Didžiojo Liet. K. Vytauto Komitetas rengia 500 metų Jubiliejinį bankietą. Bus lapkričio 24 d., Sterling Hotel, Wilkes Barre, Pa.

PASTABA:

Šiame parengimų kalendoriuje skelbiami parengimai tų vietinių organizacijų, kuopų, klūbų, draugijų, kurios duoda mūsų spaustuvei spaudos darbus ir "Garsui" skelbimus.

VISI GARSINKITĖS "GARSE"!

ŠV. TREJYBĖS PARAP. CHORAS RENGIA DIDELĮ VAKARĄ.

Šv. Trejybės parapijos choras, po vadovyste muz. J. Stulgaičio, ne juokais rengiasi prie didelio vakaro, kuris įvyks utarninke, spalių 28 d. parapijos salėje, South ir Meade Sts., Wilkes Barre, Pa.

Netik choras, bet visi seni ir jauni darbuojasi, kad šis vakaras pavyktų, nes pelnas nuo to vakaro eis bažnyčios taisymo fondan.

Tą vakarą bus "Card Party." Kiekvienas stalas lošiančių gaus dovanas. Taipgi bus balius ir muzikalė programa. Choras išpildys koncertinę programos dalį. Nėra abejonės, kad vakaras visais žvilgsniais nusiseks, nes jau yra žinoma, jeigu šis choras ką užsiima veikti, visuomet atlieka kuo geriausia.

KINGSTON

SPARČIAI RENGIASI PRIE BANKIETO.

Rengiamas bankietas pagerbimui muziko J. J. Šaučiūno eina dideliais šoliais pirmyn. Kaip girdėjosi iš komisijos narių tikietų jau mažai yra likę. Nekurie komisijos ir choro nariai jau turi net po kelias dešimtis pardavę.

Juozas Venslauskas, parapijos pirmininkas, jau netik, kad visą Kingstono parapiją perėjo su tikietais, bet jau pardavinėja ir kitur.

Nekurios moterėlės jau siuvasi dreses, sako, "tai Šaučiūno bankietui." Vieni kitų teiraujasi, kas tai bus per bankietas, kad rengiamas net hotely?

Komisija deda pastangų, kad šis bankietas būtų visuomi kuomi vykęs. Bus gera vakarienė, pora gerų kalbėtojų, bus puiki muzikalė programa. Dainuos ir choras ir solistai. Taipgi visokias lietuviškas dainas dainuos pati publika. Ant galo bus šokiai.

Todel, kurie da neturit tikietų, bandykit gauti, nes tą vakarą tikietai nebus pardavinėjami. Ketina daug žmonių būti tame bankiete iš kitų miestų.

Juras Ridzikas.

PITTSTON

GRAŽIOS VESTUVĖS.

Antradieny, rugsėjo 30 dieną, kun. Kasakaitis surišo neatrišamu moterystės ryšiu panelę Fr. Senutą su Petru Jurkinu iš Worcester, Mass. Šliūbas buvo su šv. mišiomis.

Pamerge buvo panelė Ona Adukaičiūtė iš Seltzer City, Pa., o pabroliu Jonas Senuta, jaunosios brolis.

Panelė Francis Senuta yra gimus ir augus Pittstone ir buvo viena iš pavyzdingiausių merginų šiame mieste. Ji yra puiki šeimininkė ir moka labai gera valgius gaminti. Ji yra rimta ir palankaus būdo. Visą laiką buvo namie pilna šeimininkė. Petras Jurkinas džiaugsis gavęs tokią moterį.

Pėtras Jurkinas gyvena Worcester, Mass., turi "Gas Station" ir yra pasitūrįs vyras. Parvažiavęs į Lietuvą nupirko gerą ūkį, kurioj motina su sesere gyvena.

Po vestuvių jaunieji išvažiavo į Worcester, Mass., kur ir apsigyvens. Taipgi sykiu išvažiavo ir jaunosios tėveliai. Jaunųjų sutikimui Worcesteriečiai giminės ir draugai rengia gražias priimtuves.

Vestuvėse buvo virš 30 lietuvių šeimynų, giminės, draugai, kaimynai ir daug jaunimo.

Su jaunuoju buvo atvažiavę iš Worcesterio Juozas Leškevičius ir Juozas Miliauskas.

Raporteris.

MAHANOY CITY, PA.

Sutiktuvės kun. Čėsnos.

Mahanojaus lietuviai parapijonai sulaukę savo klebono kun. Čėsnos sugryžtant iš Lietuvos, surengė jo pagerbimui bankietą sekmadieny, rugsėjo 21, parapijos salėje. Kun. Čėsna buvo išvažiavęs trims mėnesiams atostogų Lietuvon.

Virš penkių šimtų parapijonų ir apylinkės miestelių kun. Čėsnos draugų susirinko į šį bankietą. Programos laiku puiki plunksna ir paišelis įteikta klebonui dovanų.

Buvo daug kalbų su gerais linkėjimais. Pirmas kalbėjo burdžius Wm. Llewellyn, policijos viršininkas A. P. McLaughlin ir Schuylkill apskrities komisionierius James H. Kirchner, kurie nupiešė klebono Čėsnos darbuotę; taipgi gražiai pagyrė lietuvius, kaip gerus piliečius.

Kalbėjo kun. S. J. Norbutas iš Frackvillės, A. Leškauskas, LRKSA. Iždo Globėjas, šv. Juozapo parap. choro pirmin., kun. J. A. Karalius iš Shenandoah, Juozas Ancerevičius lietuvis Mahanojaus konsilmanas ir panelė Ona Navikaitė atstovaujanti šios parapijos jaunuolius.

M. Geležėlė prie savo kalbos suteikė klebonui gražią dovaną. už ką klebonas širdingai dėkojo.

Kiti kalbėtojai buvo poni Jedaskienė nuo parapijos moterų, J. Žernauskas, bankieto komisijos narys, S. Gegužis ir kun. Dr. J. Koncevičius iš Mt. Carmel, Pa.

P. Dancikas, kaip parapijos pirmininkas, A. Blutkus ir J. Mociejūnas taipgi dalyvavo programoj. Kun. C. J. Klevinskas iš Tamaqua buvo "toastmaster."

Kun. Čėsna, kuris aplankė savo parapijonų ir savo gimtinę šalį, papasakojo daug anekdotų iš savo kelionės. Aplankė Vokietiją, Prancūziją ir Belgiją.

Be minėtų svečių dalyvavo šie kunigai: S. A. Dobinis iš Shamokin, Ignas Valančiūnas iš Girardvillės, J. Tiškus iš Maizeville ir C. Zaikauskas, klebono Čėsnos pavaduotojas.

Parapijonai labai patenkinti savo klebono sugryžimu.

Klebonas iš po vakacijų atrodo gražiai ir labai dėkingas savo parapijonams ir visiems svečiams už tokį skaitlingą susirinkimą ir malonų jo priėmimą.

Svečias.

SUNKIAI SERGA VARGON. VALERAS KANCLERIS

Vėliausiai gyvenęs Wyoming Klony ir plačiai žinomas darbuotojas Valeras Kancleris sunkiai serga viename iš Brooklyno ligonbučių. Jo gyvenamoji vieta yra 608 —20th St., Brooklyn, N. Y. Žmogaus gyvenimo aplinkybės nėra pavydėtinos. Vienintelė įstaiga, ką šelpia, tai Susiv. L. R. K. Amerikoje.

Ten gyvenantieji jo pažystamuliai pasistengkite atlankyti Ypatingai profesijos draugai.

Linkime pasveikimo.

Raporteris.

KELIONĖS ĮSPŪDŽIAI.

Ačiu Viešpačiui, laimingai sugryžau į antrą savo tėvynę Ameriką. Aplankiau daugelį vietų. Italijoj—Neapolio bažnyčias iš kurių įžymiausia šv. Januarijaus bažnyčia. Šioje bažnyčioje Dievas per šv. Januarijų teikia žmonėms savo malones stebuklingu būdu gydydamas įvairias ligas. Stebėjomės atkasamu Pompėjaus miestu, kurį Vezuvijaus išsiveržimas pirmam amžy po Kristaus pavertęs griuvėsiais.

Vulkanas Vezuvijus, prie kurio kraterio teko stovėti, šiurpulingai veikia į žmogaus nervus, tarytum visiems pranašaudamas mirtį.

Iš Neapolio vykom į Romą pas katalikybės galvą Šv. Tėvą. Jo šventenybė mus lietuvius maloniai priėmė suteikdamas ganytojišką savo palaiminimą. Iš Romos į Lietuvą vykom per Austriją, todel turėjom progos apsistot jos sostinėj Viennoj.

Čia aplankėm Viennos universiteto rūmus, kame mano brolio sūnus Motiejus, mano auklėtinis, studijuoja medicinos mokslus. Ypač Viennoje patiko meno žvilgsniu buv. karaliaus Juozapo rūmai, kame šiandien yra įrengtas moderniškas muziejus. Vieną sekmadienį kelių lietuvių studentų grupėje nuvykome į karaliaus Juozapo koplyčią, kame vyskupas, dvasiškių asistuojamas, laikė iškilmingas šv. mišias.

Parvykęs Lietuvon, apsigyvenau Kybartuose. Miestelis nedidelis, bet gyvas; mat, prie Vokietijos pasienio. Kybartuose yra pati didžioji Lietuvos muitinė, geležinkelio stotis didžiausia netik Lietuvoje, bet ir visoj Pabaltėj. Pereitais metais pastatyta liet. katalikų stilinga bažnyčia. Miestelis turi ir aukštesniąją mokslo įstaigą—komercijos mokyklą, kurios rūmų įkūrėjas, b. direktorius, kun. P. Karalius, buvo mano pavaduotojas šių atostogų metu.

Iš Kybartų dažnai šen ten išvažiuodavau, tai į Palangą, tai į Klaipėdą, Kauną, Birštoną. Del Birštono štai ką turiu pasakyti: Birštono miesčiukas yra Vilnijos pusėje. Nemuno—mūsų upių tėvo įsilenkime,—kilpoje. Tokiu būdu Birštoną Nemunas supa iš visų pusių. Aštuonioliktame šimtmety Birštone atrasta sieros ir apskritai mineralinių vandenų šaltiniai. Įsteigta gydymo kurortas. Į Birštoną kas vasarą suplaukia ligonių apie 4,000.

Šių metų vasarą ir aš sumaniau vykti į Birštoną pasigydyti. Savo ligą per daugelį metų gydžiausi pas žymius gydytojus Amerikoje. Tačiau tik Birštono vandenų dėka galiu pasigirti, kad šiandieną visiškai gerai jaučiuosi. Pragyvenimas Birštone ir vanios dienai atsieina nedaugiau $2.00.

Nemanau, kad kur kitur pasauly galima būtų pigiau rasti pasigydymo vietą.

Todel patartina broliams lietuviams Amerikiečiams vykti į Birštoną gydytis reumatizmą, artritizmą, odos ligas. Žinoma, pasitarus su gydytojais.

Kun. Juozas Šeštokas,
Aušros Vartų par. klebonas,
New York City.

—o—

BALTO STRAZDO ISTORIJA.

(Tęsinys iš 5 pusl. 7 kol.)

rumą ir baimę, prieš kuriuos, aš aiškiai mačiau, nebuvo priemonės.

—Aš—ne strazdas?—kartojau aš sau; ir, tikrai: švarindamasis rytais ir žiūrėdamas į stogo nuotekos vandenį, aš jau perdaug aiškiai mačiau, kaip mažai aš panašus į mano giminę. "O, dangau, kartojau aš, pasakyk man, kas gi aš?"

Kartą naktį, kuomet lietus lijo, kaip iš kibiro, aš jau rengiausi užmigti, nukankintas alkio ir nelaimės, kaip staiga pamačiau prieš save paukštį, labiau peršlapusį, labiau išblyškusį ir liesą, negu aš skaičiau apskritai galimu. Jis buvo maždaug mano spalvos, kiek aš galėjau spręsti per skandinusį mus lietų. Plunksnų, buvusių ant jo kūno, vos būtų užtekę ir žvirbliui, o jis buvo didesnis už mane. Jis, iš pirmo pamatymo, pasirodė man paukščiu labai vargingu ir kenčiančiu trūkumus, bet neatsižiūrint į audrą, kuri mušė į jo veidą, beveik nuogą, jis užlaikė pilną vertybės išvaizdą, kuri sužavėjo mane. Aš kukliai jam žemai nusilenkiau, į ką jis atsakė man snapo smūgiu, kuris tik nenumetė manęs nuo nuotekos. Matydamas, jog aš kasau pakaušį ir nusiminęs tolinuosi, nemėgindamas jam atsakyti jo kalboje:

—Kas tu?—užklausė jis manęs balsu, tiek pat užkimusiu, kiek jo kaušas buvo nuplikęs.

—Deja, maloniausias pone, —atsakiau aš (bijodamasi antro smūgio),—nežinau. Aš laikiau save strazdu, bet mane įtikino, kad aš—ne strazdas.

Keistumas mano atsakymo, mano nuoširdi išvaizda jį sujdomino. Jis prisiartino prie manęs ir privertė mane papasakoti savo istoriją, ką aš ir išpildžiau su visu liūdėjimu ir nusiminimu, kurie pritiko mano padėčiai ir baisiam orui.

—Jeigu tu būtum laukiniu balandžiu, kaip aš,—tarė jis, išklausęs manęs,—tai niekai, dėliai kurių tu dabar jaudiniesi, ne, neduotų tau ramybės nei valandėlei. Mes keliaujame—tame mūsų gyvenimas—ir mylime, žinoma, bet aš žinau, kas mano tėvas. Kirsti orą, pereidinėti atokumus, matyti pas kojas kalnus ir lygumas, kvėpuoti pačia dangaus mėlynuma, o ne žemės išgaravimais, lėkti, kaip vilyčia, į nustatytą tikslą, niekuomet neišslystantį iš mūsų, štai mūsų pasigerėjimas ir mūsų gyvenimas. Aš į vieną dieną pereinu daugiau, negu tai gali žmogus —į dešimt dienų.

—Garbės žodis, pone, tariau aš,—truputį išsidrąsinęs,—tamsta paukštis - čigonas.

—Tai taipgi dalykas, kuris mane mažai trikdo,—pertraukė balandis. Aš neturiu tėvynės; aš pripažystu tiktai tris dalykus: kelionės, mano žmoną ir vaikus. Kame mano žmona, ten mano tėviškė.

—Bet kas tai tamstai ten karo ant kaklo? Tai panašu į seną sumankytą papiljotę.

—Tai svarbūs popieriai,—atsakė jis, išdidžiai išsipūtęs,—aš tuojau vykstu į Briuselį ir nešu žinomam bankininkui X tokią žinią, kuri išsyk numuš centą vienu franku septyniasdešimt aštuoniais santymais.

—Teisingasai Dieve!—sušukau aš,—tai puikus jūsų gyvenimas! O Briuselis, aš įsitikinęs, miestas, kurį įdomu pamatyti. Ar negali tamsta paimti mane su savim? Aš ne strazdas, gal būt, aš—laukinis balandis.

—Jeigu tu juo būtum, tu būtum grąžinęs man smūgį snapu, kurį aš tau tiktai ką padariau.

—Kągi, pone, aš tamstai jį grąžinsiu, nesibarsime delei tokių menkniekių. Greitai rytas, ir audra tyla. Del Dievo, leisk tamsta, lydėti jumis! Aš žuvau, pas mane nėra daugiau nieko pasaulyje; jeigu tamsta man atsakysi, man lieka tiktai nusiskandyti toje nuotekoje.

—Na, tai kelionėn! Sek mane, jeigu gali.

Aš žvilgterėjau paskutinį kartą į sodną, kame miegojo mano motina. Ašara nusirito iš mano akių, vėjas ir lietus nunešė ją. Aš išskėčiau sparnus ir nuskridau.

(Bus daugiau).

—o—

ATVAŽIAVO IŠ LIETUVOS.

Š. m. rugsėjo 29 d. Švedų-Amerikos linijos laivu "Gripsholm" per Klaipėdos uostą iš Lietuvos atvažiavo šie asmenys:

John Lukpetris į Clevelandą, Julija Vaitekaitis į Springfield, Ill., S. Iremskis į New Yorką, A. ir E. Skuturnai į Chicagą.

Į Montreal, Canada: R. Krupat, E. Janosonytė, M. Wainstain, A. Noreikaitė.

Rap.

JUOKAI.

Atsilygino.

Senukas, pasigavęs anūką, už kaž kokį nusikaltimą, davė rykščių. Išgirdęs vaiko riksmą, atbėgo tėvas—senuko sūnus. Pamatęs mušamą savo sūnų, jis pradėjo pats save iš visų jėgų pliekti.

—Ką gi tai reiškia?—paklausė nustebęs senukas.

—Paprastas dalykas. Tu muši mano sūnų, tai aš pliekiu tavąjį.

Kauno gatvėje.

Karininkas, sutikęs kareivį naujoką, kuris neatidavė pagarbos klausia:

—Kokio pulko?

—Pėstininkų, tamsta karininke!

—Kokios dalies?

—Devintosios, tamsta karininke.

—Kaip tai devintosos, kadangi Kaune tokios dalies nėra?

—Tai man iš tėviškės priklauso devintoji dalis, nes mes devyni broliai.

Vado žodis—įstatymas.

Jūroje kilo tokia audra, kad laivo kapitonas, norėdamas išgelbėti laivą, liepė keleiviams mesti į šėlstančias vilnis visus sunkiausius daiktus.

Jonaitis tuoj griebė savo žmoną ir jau buvo besviedžiąs per laivo kraštinę.

—Ką tu, gluše, darai?—klausia jo kapitonas.

—Meu savo sunkiausią daiktą ir vykdau jūsų įsakymą, nes vado žodis—įstatymas,—atsakė Jonaitis.

ŠIS BEI TAS

Iki šiol jau buvo padaryti 75 bandymai perskristi Atlanto vandenyną iš Amerikos į Europą arba atgal. Iš 75 bandymų tepavyko 35. Vandenyne rado mirtį 28 lakūnai.

—Pirmą ekspediciją į šiaurės ašigalį suruošė tyrinėtojas Davis 1587 metais. Tačiau jam pavyko pasiekti tik Naujosios Žemės salos pakraščius. Net Špicbergenas, kurį kiekvieną vasarą lanko daugybė turistų anuomet nebuvo pasiektas.

—Per paskutinius penkerius metus Kinijoj buvo užmušti 33 iš Europos atvykę misijonieriai. 98 misijonieriai banditų buvo pagrobti ir už juos išreikalauta kontribucija. Spėjama, kad šių metų pavasarį ir vasarą per neramumus Kinijoj žuvo taip pat nemažas misjonierių skaičius.

—Brangiausias pasauly arklys 4 metų kumelaitė "Blenheim," daug kartų pasižymėjusi arklių lenktynėse. Tą kumelaitę iš anglų lordo Carnawono nupirko Indijos turtuolis Aga Khan už 5 milijonus litų.

—Iš Mesopotamijos sostinės Bagdado pradedamas tiesti geležinkelis į Palestinos uostą Haifą. Jo dalis eis per Arabijos dykumas. Geležinkelis bus daugiau kaip 1000 kilometrų ilgumo. Jo statyba truks penketą metų.

—Petų Serbijoj atkasamas senai palaidotas senovės graikų miestas Stobi. Tas miestas minimas romėnų istoriko Livijaus raštuose (Kristaus gimimo laikais). Jau atkastas teatras, maldykla ir dar vienas didelis trobesys. Rasta daug brangių meno dalykų.

—Švedų archeologas Emberger, po septynerių metų tyrinėjimo, atkasė Olando saloj, pietų Švedijos pakrašty, kelių kaimu griuvėsius. Iš rastų liekanų matyti, kad žmonės toj saloj pirmą kartą apsigyveno prieš 1500 metų.

"M. R."

New York.—Spalių 26 d. prasideda Metropolitan Operos sezonas.

NĖR DAUGIAU RAUMATIZMO

Naujos ir Pagerintos Gold Medal Haarlem Oil Capsules stabdo skausmus ir gėlimą del Inkstų, Kepenų ir Puslės netvarkos. Ne naujoviškas išradimas, bet virš 200 metų gyduolė daugeliui ligų. Malonios vartoti. Visose vaistinėse trijų dydžių. Ieškokite "Gold Medal" vardo kiekvienoje dėžutėje.

NEW AND IMPROVED GOLD MEDAL HAARLEM OIL CAPSULES

BLUE RIBBON CAKE

...padaryti iš tyriausių, geriausių sudėčių galimų gauti. Reikalaukit savo grosernėse tuojaus.

BLUE RIBBON CAKE

Visuomet šviežūs jūsų Grosernėse

Jei norite pasisekimo biznyje, skelbkitės "GARSE"!

Phone W. B. 27416
WYOMING STUDIO
Lietuviška lietuvio įstaiga
Tai viena iš geriausių Wyoming Klony Studijų. Fotografuojame dieną ir naktį sulig sutarties. Padarome gražiausius paveikslus. Kainos pigios.
Vestuvių Fotografavimas, tai—Mūsų Specialybė
Jos. J. Šupšinskas, Savin.
7 W. MARKET STREET
WILKES BARRE, PA.

Bell Phone: 36018
Chas J. Leagus
Lietuvis Graborius
GERAS IR SIMPATIŠKAS PATARNAVIMAS.
676 Northampton Street,
Wilkes Barre, Pa.
(Georgetown)

GEORGES HOTELIS IR RESTAURANTAS
Atvažiavus į Wilkes Barre geriausia apsistoti pas savąjį. Valgykloje geri valgiai. Nakvojimui švarios, minkštos lovos. Žemos kainos, greitas ir mandagus patarnavimas.
Prieš pat geležinkelių stotis
Tėmykit numerį:
88 EAST MARKET STREET
JURGIS VAIŠNIS, Savininkas

UGNIES IR AUTOMOBILIŲ APDRAUDA
Mes esam pasirengę suteikt jums pilnas informacijas ir praktiškus patarimus kas link visų formų generalės apdraudos.
Už atsikreipimą mes nieko nerokuojam, tad geriau šaukitės mus, negu ugnies departamentą.
FRANK G. RECKUS CO.
Realtors—General Insurance
442 MINERS BANK BLDG., WILKES BARRE, PA.
Telephone: Wilkes Barre 32916